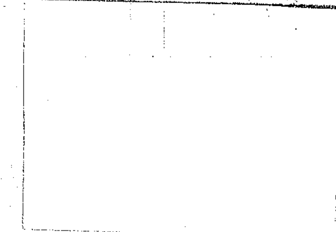
Kutb-ul Ârifîn

Seyyid AZİZ MAHMUD HÜDAYÎ (K.S.)

(Hayatı-Menakıbı ve Eserleri)

Yazan :
Kemaleddin ŞENOCAK

1 9 7 0

Duygu kaynağından birkaç damla

Rahmân ve Rahîm olan ALLAH adıyla söze başlarım.

Sayısız hamd ve senâ bir tek olan Allah'a mahsûstur..

O, bir avuç toprağa hayat veren, nutfei nâçize ruh üfleyip iyman nûruyla parlatan; yarattıklarını nihâyetsiz fazl-u keremiyle doğru yola kılavuzlayan, esirgeyen, bağışlayan, önü sonu olmayan Rabb-ül Âlemindir..

En yüce Ahlâk üzere, bir insân-ı kâmil olarak var edilen; Hak ve hakîkat müjdecisi iki cihânın nûru, Allahın en sevgili kulu, büyük resûlü MUHAMMED MUSTÂFA (S.A.) ya ve O'nun bizleri Hak ve Tevhid'e çağıran âline, eshâbına ve Allah dostlarına nice selât ve selâmlar olsun..

*
**

Bir muhterem büyüğümüzün vecîz tarifiyle :

(Ş e r î a t : nasıl Vahy'e müstenid " K a l - i R e s û l " inse, Tasavvuf da Kur'andan mülhem " H â l - i R e s û l " dür. Bu vasıf dışında, İslâm esaslarına aykırı bir tasavvuf anlayışı bâtıldır.)

Ne yazık ki, zamanımızda, hâlâ bir Ebûcehîl inadıyla İ S L A M T A S A V V U F U'nu hor göstermeğe çabalayan, inkâra yeltenen bîçâreler de vardır.

İşte, gönlünüz kana kana okuyacağınız bu eserin, o bâtıl fikirli kişilerin kirli düşüncelerini, suyun çamuru giderdiği gibi yok ettiğini göreceksiniz.

Evet, bu eser İslâm Tasavvuf deryâsından bir avuç şifâlı sudur.. Lâkin, sonsuz hikmetler dolu, en tatlı hayat veren sır ve sevgi doludur...

Bu yol, yolların en doğrusu, Nebîlerin ulusu Resulullah yoludur.

Ne mutlu cân u dilden bu yola girenlere, bu âb-ı hayat'tan bir damla içebilenlere, ölmeden önce ölüp visâle erenlere..

*
**

Sevgili okuyucum,

Bir fetret devrinin mahsulü olan bu fakir, büyük bir şehir ortasında kalan garib yolcular misâli, yıllar var ki, tâ... ruhumun derinliklerinde çok önemli bir kaybın olduğunu duyup hisseder idim. Sonsuz şefkatıyla bebeğini sarıp sarmalayan analar gibi ruhumu cân evinden sarıp, tutuşturacak bir kıvılcım arar dururdum..

Küçük yaşlardan beri Tasavvufa dair çeşitli eserler okumuş ve bu yolda merhâleler kat'etmiş muhteremlerin sohbetlerinde bulunmuştum. Fakat, bir miknatisin iğneyi çektiği gibi fakîri tutup kaldırıvermelerini ümitle bekler idim..

Nice çileli günler, aylar, bâdireli yıllar, "Yandı bu gönlüm, yandı bu gönlüm!" Nihayet, ömür yelkenlisi hayat okyanusunda kırk yıllık mesâfeyi aştı ve hiç ummadığım bir anda :

"Hâmd ü senâlar hamd ü senâlar"
"Matlâbını hôş buldu bu gönlüm."

İstanbul - 21.1.1970 **Kemaleddin Şenocak**

Arz-ı teşekkür :

Bu eserin gün ışığına çıkmasında yardımlarını esirgemiyen muhterem **Kemal Edib Kürkçüoğlu**'na, bilhassa **Mustafa Düzgünman** ile Hattat **Necmeddin Okyay** ve **Bekir Pekten** büyüklerime şükranlarımı sunarım. **K.Ş.**

TAKDİM

Cenab-ı-Hak, Kur'an-ı-Kerim'in "Tîyn,, suresinde : "Biz insanı güzel surette yarattık, sonra onu esfeli safiline reddettik,, buyuruyor. Bu ayetten anlaşılan şudur : Cenab-ı-Hak, insânı insân suretinde yaratıyor; Lâkin ilim ve ahlâk (yani: Tevhit) terbiyesi görmezse, hayvaniyet ve cahiliyet mertebesinde kaldığı; hakikatte insân olmadığı anlatılmış oluyor.

Cenab-ı-Hak; insânların, insân olmaları için beşeriyete terbiyeci olarak Enbiyayı göndermiştir. Kavimlerinin terbiyesine memur olan Enbiya Hazeratı, şeriât ve risalet selâhiyetleri iktizası vahdâniyeti ilâhiyeyi; dinî ve içtimaî kaideleri tebliğ ve tâlim etmişlerdir. Zâhir, şeriâtte, itaatte umumî mecburiyet vardır. Nübüvvet, yani şeriât ahkâmı insânların daha ziyade dış âlemlerini terbiye eder. İç âlemlerin terbiyesi ise velâyet ahkâmı ile olur. Nübüvvetin bâtını velâyettir. Enbiya, velâyet ahkâmını ehl-i istidata hususî mahiyette telkin etmişlerdir. Çünkü, hakikât bilgileri anlayış, kabiliyet ve irfân ister; bu bakımdan istisnaî oluyor...

Son peygamber Hz. Muhammed(S.A) den sonra, bu tevhid terbiyesi devam etmektedir. Nübüvvet bâtın olunca, velâyet zâhir olmuştur. Hadis-i Şerif'te: "Ben, ilmin Medinesiyim; Ali'de kapısıdır. buyurulması, velâyetin verasetle devam ettiğine işarettir.

Rahman sûresinin 1. ve 2, âyetlerindeki mânâ şudur: "Esrar ı Kur'an, yani sırrı tevhid ehli tarafından bir insâna talim edilirse, o insân o zaman insân olarak yaratılmış olur ve illâ bu telkin olmazsa, o insân makam ı insaniyette değildir,, demektir.

Surei Kehf'te, Hz. Musa Kıssasında bu meseleyi açıkça görüyoruz: Hz. Musa, bir peygamber olduğu halde Hızır'ı aramaya çıkıyor, Hızır'ı iki denizin birleştiği yerde bularak; ondan "İlmi Ledün,, istiyor. İlmi Ledün, velâyet ilmidir. Nübüvvetin, velâyetsiz olamıyacağı beyandan müstağnidir. Sırf, zâhir şeriâtle mükellef olan insan müslümandır. Amma, Kâmil değildir. Kemâlât, tevhid ile olur..

Kur'an-ı-Kerim'deki âyetlerin bir kısmı mecâzidir, temsilidir, enfûsi olanı, afâki olanı vardır. Tevile muhtaç olanı vardır. Meselâ: Musa, Hızır hikâyesindeki iki deniz, ne demektir?, Hızır kimdir ?, ilmi Ledün ne demektir ?, yenmek için kurutulmuş balığın, dirilip suya atlaması ne demektir ?..

Âyetin ne demek olduğu, zıt görünen âyetlerin nasıl izah edileceği: Sure i Hadit 22, 23; Şûra suresi 30; âyetlerin gözle görülmesi: Fusillet suresi 53; âyetlerin zamanlara göre tebdil olması: Bakara 106 nahil 101; "Kâbe Kavseyni evednâ" yani miraç sırrı; "necm" 9; Ruyetullah meselesi; Taha 14; Enbiya kıssalarındaki derûnî manâlâr, vesaire...

Sureî Ankebut'un 43. âyetinde: "Biz, nâsa misaller söylüyoruz, onları âlim olanlar anlar buyuruluyor. Cenab-ı-Hak, yüksek manâları birer şekle bürüyüp, beşeriyetin önüne koymuş... Onları, veresetül enbiya olan âlimi billâh zevat anlayıp ehline anlatacaklardır.

Arapça bilmekle bu işlerin hâl olmayacağı âşikârdır. Nitekim, mevcut Kur'an meâlleri, sâdece tercüme vadisinde kalmaktadır. Manâ kısmı, yok gibidir. Bazı meseleler de, ihtilâflı şekillerde anlatılmak istenmiştir. Bu, neden böyledir ?

Sure-i Faatır'ın 32. âyetinde Kitabullah olan Kur'an'ın üç sınıf vârisi olduğu beyan buyurulmuştur. Acaba bu varisler kimlerdir ? Her önüne gelen kimsenin Kur'an varisi, yahut yöneticisi olamıyacağı muhakkaktır.

*
**

Üsküdarlı Aziz Mahmud Efendi'nin hayatı ve eserleri tetkik edildiği zaman, kendisinin Kur'an vârislerinin büyüklerinden olduğu görülecektir. Devrinde, kuvvetli bir şeriat âlimi olmasına rağmen noksanlığını anlayıp, o da Hz. Musa gibi Mecmâil Bahreyn'e varıp; Hızırına teslim olmuştur. Kevser'i, Rasulülallah'tan içip Kâmil olmuşlardır. Bunlar, bizler için ibretli şeylerdir. Yukarıda Kur'an'dan bahsettiğimiz meseleleri Hz. Şeyh'in eserlerinde görmek mümkündür.

(Ulemâi Zahir, mirac'ın Hz. Peygamber'e mahsus olduğuna kaildirler. Halbuki ehli olana Mirac yolu açıktır. Kur'anda Hz. Peygamber'in Mirac'larının anlatılması, ümmete tâlim içindir)

Hz. Pîr, Divanında :
"Kabe kavseynin Hudayî Fehmedip cem'iyyetin
Vâsıl ol sırrı evednâya müslümanlık budur,, beyitleriyle bu hakikatı açıklamışlardır.

Diğer bir nutuklarında :
"Hudayî âlemin yoktur sebâtı, ölmeden önce ölen buldu hayatı,,
(diğer) :

"Bunda yarin görmeyen yarin dahi âmâ imiş,,
(diğer) :

"Zahirde kalan kişi, güç etme âsân işi,
Gider gayrı teşvişi, tevhide gel tevhide,,

Mağzı Kur'an olan bu sözlerle nakit gibi kıymetli ömrün bir daha ele geçmiyeceği, mânâ erlerinden mânâ tahsil ile, ölmeden evvel ölüp; Hak'kın cemalini burada görmek suretiyle saadeti ebediyyeye nail olmak ve bu tekâmülün tevhidile olacağını beyan buyurmuşlardır.

Hz. Şeyh, divanlarında mükerreren "Tevhide gel,, buyuruyor. Bu çağrı, bizlere olduğuna göre, her müslümanın ehli tevhid olmadığı âşikârdır.

(Tevhid; şeriâtle, hakikatin; suret ile mânânın; tenzih ile teşbihin cem'idir. Cenab-ı-Hak, tenzih ile yahut teşbih ile bilinmez, ancak tevhid ile bilinir. Tevhidsiz Hak'ka ermeğe, Kâmil olmağa imkân yoktur)

Divan'da :
"Hak'ka tevhid ile ermiş erenler,, denmiştir. Büyük Âriflerden Mısri Niyazi Hz., "Halkı bunca enbiya kim geldi dâvet eyledi.

Vahdet'in sırrı bilinmektir o dâvetten garaz,, buyurmuşlardır.

"La ilâhe illallah,, demek kolaydır. "Şehidallahu enneku lâ ilâheillallah,, demek ve bilmek irfân işidir. Kur'an, Hz. Peygamber'in bir mucizei ilmiyesidir. Herkes nasibi ve kabiliyeti kadar ondan nurlanır; nurlanması icab eder. Kur'an'ın mukaddes ahkâmını sırf surete hasrederek, mecazlara saplanıp, anladığına bağlanıp anlamadığına sırt çevirerek ilimsiz amelle bu ömrü azizi ziyan edip; gafil gelip, gafil gitmek akıllıca bir iş olmasa gerektir.

Sureî Yâsin'in 70. âyetinde, (Kur'an'ın dirilere gönderildiği bildirilmesine rağmen, daha ziyade ölü'lere okunması acayip bir itiyattır.)

Allahu Taâlâ, Alî İmran suresinin 103. âyetinde: "Allah'ın ipine sarılınız, aranızda ayrılıklar çıkarmayınız,, buyuruyor. "Allah'ın ipi,,, tercemelerde bâriz bir şekilde ifade edilmemiştir. "Kur'an, müfessirdir, müfesser değildir,,. Tefsir edilen Kur'an-ı nâtıktır. Yani, varisi Kur'an olan insân-ı-kâmil'dir. Kur'an ile, insânı ayrı mütalea etmeye imkân yoktur. İnsan: Halifetullahtır, camiiyeti ilâhiyeye mahzardır.

(Araf suresi 11.) "Fescüdû Âdem,, sırrı, çok mânâlıdır. Hz. Peygamber'in: "Ben, size Kur'an ile ehlibeytimi bırakıyorum. Bunlar, kıyamete kadar birbirinden ayrılmazlar,, buyurmaları; Kur'an vârislerinin verasetle devam edeceklerini belirtmek içindir .

Sıffiyn Harbinde : Kur'an sayfaları ile yapılan hileye karşı: Hz. Ali'nin "Ben, Kur'anı Nâtık'ım benim sözümü dinleyin" demesi, bu hakikâti teyyid eder. İslâm âleminde parçalanmalar ve mezheb ayrılıkları, insânsız Kur'an'a tabi olmaktan hâsıl olmuştur; herkes, kendi anlayışına göre bir yol tutturunca iş bu hale gelmiştir.

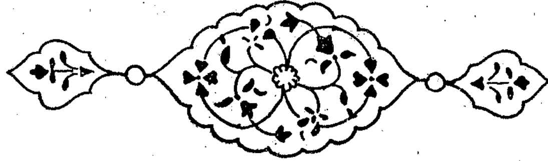
Aziz Mahmud Hüdâyı Hz. divanı şeriflerinde:

"Kur'anı bilen kişi Furkanı bilmek gerek,
Hak'kı bilmek isteyen, insânı bilmek gerek,, buyurmaları ile: bizlere ilim, bilgi ve mârifet yolunu göstermişlerdir.

İşte sırrı "Resûlullâh'ı hâmil Kur'an vârisleri, yani tasarruf ve tevhid uleması, bizlere irşâd için Kur'an'ın inceliklerini ledünnî; hakikâtlerini nâzım ve nesir olarak bildiren eserler bırakmışlardır.

Senelerden beri, Hz. Hüdayî hakkında bir eserin neşredilmesini çok arzu ederdim. Bu işi, Kemaleddin Şenocak Bey kardeşimiz fedakârlık gösterip, muvaffakiyetle başardılar, tebrik ederiz. İnşâallah şefâatî Pîr'e nâil olurlar. Kendilerine çok, çok teşekkürler.

Türbedâr-ı Hazreti Aziz Mahmud Hüdayî (K.S.)
Mustafa Düzgünman

I.— HAYATI

Gençlik seneleri :

Seyyid Aziz Mahmud Hudâyî hazretleri, ekseri kaynaklara göre; Hicrî 950 (M. 1543) yılında, o zamanlar Anadolu eyâletinin Hüdavendigâr Sancağına tâbi olup; şimdiki Eskişehir Vilâyetine bağlı Sivrihisar (Seferî-hisar) kasabasında dünyaya geldiler. Pederleri Mahmud oğlu Fazlullah'dır. Bizzat kendileri Cüneyd-i Bağdâdî (K.S.) soyundan olduklarını nakil buyurmuşlardır.

Zekâ ve dirayetleri ile kısa bir zamanda o devrin ilimlerini tahsil ve ikmal ederek ilmiye mesleğini seçmişlerdi. Bir müddet Anadolu'da, zamanın meşhur kadılarından Nâzırzâde'nin maiyyetinde çalıştılar. Pâdişah ikinci Selimin Edirne'de yaptırdığı Sultan Selîm medresesine müderris olarak tayin edilen Nâzırzâde ile birlikte giderek 28 yaşlarında iken ona yardımcı olmak pâyesi ile emsallerine imtisal numunesi oldular.

Daha sonra hâmisi Nâzırzâde ile beraber; Şam, Mısır kadılıklarında O'na refakat etmişler, Mısırda iken Kerîmeddin Halvetî Hazretleri ile tanışarak sohbetlerinde bulunmuşlardı.

Bursa kadılığı ve Hazreti Üftâde'ye intisabları :

Hicrî 981 yılı Muharrem ayında (M 1573), günde otuz akçe maaşla Bursa kadılığı ve Ferhadiye Medresesi müderrisliğine tayin olundular.

İntisablarına dair başlıca iki vak'a rivayet ediliyor : Şöyle ki, dindar bir şahıs aleyhinde verdikleri hükümden dolayı çok müteessir olmuşlardı. O gece rüyalarında cehennem âteşini müşahede ile makamları Cennet olacağını sandığı hayır sahibi bâzı kimselerin bu âteş içinde kıvrandıklarını, hatta olgun bir şahsiyet olarak bilinen hâmisi Nâzırzâde'nin de bunlar arasında bulunduğunu gördüler.

Bu korkunç rüyanın verdiği dehşet ve üzüntü ile hemen o sabah bütün varını yoğunu fakir fukaraya dağıtıp; kadılık ve müderrisliği de terkederek Kayan Camiinde va'zlarını dinledikleri Şeyh Üftâde Hazretlerine intisab ile tarikatlerine girdiler.)

Rivayet olunan diğer vak'a ise şöyledir:

(Kadılıkları esnâsında, Bursa'nın Hisar semtinde oturan bir şahsın zevcesi boşanma davası talebi ile huzurlarına gelir. Hatuncağız, zevcinin her yıl Hicaza gitmeğe niyyetlendiği halde gitmediğini, o sene de yine hacce niyyet ile şayet gitmez ise üç talak ile karısını boşayacağına andiçip; arîfe gününe kadar gitmediği halde, Kurban bayramında birkaç gün ortalarda görünmeyip; sonra bazı hediyelerle birlikte meydana çıkarak Hicaza gidip geldiğinden bahisle yalancılık ettiğini bu sebeple talâkın vâki ve kesin olduğunu beyan ve iddia eder.

Zevci ise, Kâbeyi tavaf ve mübarek yerleri ziyareti esnâsında görüştüğü hemşehrilerinin şehadetleri ile iddiasının doğruluğunu isbat edeceğini, sözünü yerine getirmekle de talâkın vuku bulamıyacağını ileri sürmesi üzerine dâva hacıların dönmelerine bırakılır.)

((Gerçekten, araya giren kesin engeller yüzünden adamcağız o yıl da hacca gidememiş ve karısı ile arası iyice açılmıştır. Bu durumu yakınlarına anlatarak dert yanmış, onların tavsiyesi üzerine Üftâde hazretlerine gidip ağlıyarak halini arzetmiş. Şeyh hazretleri de "Bizim eskici Mehmed dedeye git, bizden selâm et, seni hacca götürsün." buyurmuştur. Eskici dede, gelen bu şahsı dükkânına alıp tayyı mekân yoluyla Hicaza götürüp getirmiştir.))

((Nihayet, adamcağızın sözlerinin doğru olduğu kendisini Hicazda görüp konuşan Bursalı Hacıların şehadetleri ile sâbit olduğundan boşanma talebinin reddine hükmolunur.

Kadı Seyyid Mahmud efendi ise, bu duruma son derece hayret ederek o kimseyi gizlice isticvab eyleyince o da yukarıda nakledildiği gibi, Şeyh Üftâde hazretlerinin himmeti ve eskici Mehmed dede namındaki zâtın da delâletiyle tayyı zaman ve mekâna nailiyetle bu seyahatın vuku bulduğunu açıklar.

Bunun üzerine kendileri de intisab için Mehmed dedeye başvururlar ise de:

"— Nasibiniz bizden değil, Hazreti Üftâde'dendir. Varın oraya müracaat ediniz.,, deyince H. 984 yılı Zilkade ayının birinci Cumartesi

günü Üftâde hazretlerinin huzuruna varıp mürid olurlar.))

Rivayet olunan bu vak'alardan hangisi cereyan etmiş olursa olsun; Seyyid Mahmud Efendi hazretlerinin Bursa'da dört yıla yakın kadılık ve müderrislikten sonra ayni yerde bir Allah dostuna teslim olarak gerçekten tevhid yoluna girdikleri anlaşılmaktadır.

Müridlik Devresi :

((Hazreti Hudâyî çok sıkı bir disiplin altında Şeyhine hizmet ile üç yıl gibi kısa bir zamanda kemal mertebesine ulaştılar. Değme kula nasib olmıyan bir mazhariyettir bu.. Resulullahın "büyük Cihad" olarak târif buyurdukları nefis mücadelesi elbette kolay bir şey değildir. Bir kerre düşününüz: 36 yaşlarında bir genç... Kadılık ve müderrislik gibi herkesce hürmet ve rağbet edilen üstün bir pâye sahibi.. Dolgun maaş.. İtibar.. gençlik.. hepsi tamam.. Bir anda bütün bunları iğreti bir elbise gibi bir yana atacak; ondan sonra da ayni şehirde ciğer sırığı ile çarşı pazar dolaşıp ciğer satacaksın.. Sözün kısası; derviş olacaksın! Dervişlik öyle kolay mı ? Yunus Emre diyor ki :

"Kim dervişlik ister ise diyem ona nitmek gerek
Şerbeti elinden koyup ağuyu nûş etmek gerek."

"Bağrı taşlı, gözü yaşlı." Şeyhin emrinde, hizmetinde binbir mahrumiyet üzre çile dolduracaksın.. Ne büyük cihad! Ne misilsiz teslimiyet.))

Hazreti Üftâde o sıralarda, bizzat yaptırdıkları, halen kendi adları ile anılan camii şerifde va'z ve nasihatle, dergâhlarında ise sâliklerini terbiye ve irşad ile meşgul idiler (*). (Bursa'nın Yerkapı semtinde, Uludağ eteğindeki dergâhlarında bulunan Çilehâne, bazı eşyaları ile Hazreti Hudâyî'nin ciğer sattıkları sırıklar halen sevenleri ve meraklılar tarafından ziyaret edilmektedir.)

Üç yıl gibi kısa bir zamanda Şeyh'inin mesleğini devam ettirecek bir mertebeye ulaşan Aziz Mahmud Hudâyî hazretleri irşada memur olarak aile efradı ile birlikte önce Sivrihisar'a giderler. Orada altı ay kadar kaldıktan sonra tekrar Bursa'ya dönerler. Şeyhi ile birkaç gün sohbetle vakit geçer, nihayet Üsküdar tarafı zâhir olub, İlâhî işaretle oraya gitmeleri emrolunur.

(*) Geçen yaz, ziyaretim esnâsında, Bursalı kardeşlerimizin aralarında bir cemiyet kurup, yıkılmağa yüz tutmuş olan Üftâde Hz. leri camii ve türbesini esaslı şekilde onartmakta olduklarını gördüm. Allah kendilerinden râzı olsun. K. Ş.

İşte bu sıralarda Muhiddin Üftâde hazretleri de Hicrî 988 (M. 1580) yılında, 93 yaşlarında Cenab-ı Hakk'ın rahmetine kavuşurlar..

Üsküdar'a yerleşmeleri ve Mürşidlik devresi :

Küçük Çamlıca tepesindeki koruluğun arkasında halen halk dilinde Çilehane ve resmî kayıtlara göre Musalla denilen bir Mescid vardır, Hüdayî hazretleri Üsküdara ilk geldikleri zaman şimdiki mescidin bulunduğu yere taştan iki odacık inşa ederek bir müddet burada münzevî yaşadılar. (*) Zaten inziva Nebiler sünnetidir. Sevgili Peygamberimiz de zaman zaman Mekke şehri yakınlarındaki Hira mağarasına çekilirlerdi..

Hazreti pîr henüz müridlik çağında iken; birgün üftâde hazretlerinin dostlarından vefat etmiş bir kimseye, Şeyhin halvetinden çıkarken rastlamış ve selâm vermişti. Bu halin hayal mi, gerçek mi olduğunu Şeyhinden sorduğu zaman Üftade hazretleri şöyle buyurmuşlar :

"— Riyazetimin ilk zamanlarında, çarşıda, dirilerden ziyade ölüleri müşahede ederdim."

Yine şeyhleri buyuruyor ki: "Şeyhim Hızır dedenin vefatından sonra istiğrak suretiyle seyrimi tamamladım; Bursa ile Kaplıca arasındaki dağ yolundan her gün iki kerre gidip gelme esnâsında keşfim açıldı."

(*) Yerinde yaptığım araştırmaya göre Çilehane'nin bugünkü durumu şöyledir :

Kısıklı'dan veya Küçük Çamlıca Asfaltından Bulgurlu köyüne inerken sağda, evvelce Çilehane sokağı dendiği halde, şimdi maalesef (Çiçek Sokak) olarak değiştirildiği anlaşılan taşlık bir yoldan takriben 1 km. kadar gidilerek solda, koruluğun güneydoğusuna düşen bir noktada, kalın kısa minareli üzeri kiremitle örtülü çatısı ile küçük bir mescid göze çarpıyor. Dışdan dışa 5 x 10 metre ölçüsünde, dikdörtgen şeklinde, taştan inşa edilmiş bulunan mescidin 70 cm. kalınlığındaki dört duvarının bizzat Hazreti Hüdâyî'nin kendi mubarek elleriyle yapıldığı ve o zamandanberi aynen kaldığı söylenmektedir.

Küçük mescide, sağ köşeye yakın kapıdan girildiğinde tam ortada mihraba benzer bir oyuk, (40 x 60 cm. ölçüsünde) beş pencere göze çarpar. Pencerelerden dördü köşelere yakın olup, beşincisi de soldaki duvarın ortasında bulunmaktadır.

Sağ duvara dıştan bitişik olarak Kadriye Tanrıverdi isimli bir hanımefendi tarafından 1958 yılında kalın ve kısa bir minare yaptırılmış.

Biraz aşağıda, asfalt kenarına sıralanmış evleri ile Bulgurlu köyü bulunuyor. Cadde kenarında bir Ermeni vatandaşa satıldığı anlaşılan tarihî hamâmın dâ Şehy Hüdâyî hazretleri tarafından yaptırıldığı ve bu hususta halk arasında bazı menkibeler anlatılageldiği, Hamamın Hicrî 1027 tarihinde yapıldığı iç kısımda, kapı üzerindeki eski yazı kitabesinden anlaşılıyor. Hatta Yol kenarındaki büyük Çınarların da Şeyh hz. leri tarafından dikildiği söylenir. **K. Ş.**

İşte imdi Hüdayî hazretleri de Şeyhinden sonra ayni yolu tutarak çok tenha bir köşede uzun yıllar devam eden inziva hayatına başlamıştır.

Sonra, Üsküdar'daki Rum Mehmed paşa camii yanında bir eve çekilerek aile efrâdı ile orada ikamet buyurdular. Çamlıcadaki ilgilerinin de büsbütün kesilmediği anlaşılıyor. Böylece, inziva hayatları 16 yıl kadar sürer. Ta ki devrin Padişahı Sultan Ahmet Han, tâbiri müşkil, korkulu bir rüya görünceye kadar..

Padişâh hazretleri bir gece rüyalarında Avusturya kralı ile güreşip kendisini arka üzeri yere düşerek kralı üstte kalmış görür. Sabahleyin, derhal huzura celbedilen ülema ve rüya tabirine vâkıf kimselerden hiçbiri bu rüyayı Hünkâra tatmin edecek tarzda yorumlayamaz. Nihayet Üsküdar'da Rum Mehmed paşa camii yanında aile efradı ile birlikte münzevî bir hayat yaşıyan Mahmud efendi ismindeki muhterem zâtın belki bu müşkili halledebileceği Hünkâra duyurulur. O da hemen yakınlarından birine ferman buyurarak eline verdiği nâme ile, gördüğü rüyanın tâbir edilmesini emreder. Kapalı bir zarf içindeki nâmeyi götüren zât Üsküdar'a geçerek Hazreti Hudâyî'nin kapısını çalar. Hz. Aziz kapıyı bizzat açıp, nameyi alınca kendileri de hemen Zâtı Şehaneye verilmek üzere kapalı bir zarf uzatırlar. Zarfın içinde Padişahın gördüğü rüyanın tabiri yazılıdır. (*)

Sultan Ahmed han adamcağızın anlattıklarından hayrete düşerek Hazreti Hüdayî tarafından gönderilen nâmeyi açıp okuyunca:

"— İşte gördüğüm rüyanın tâbiri budur!" diyerek derhal Şeyh hazretlerine 1000 altun gönderir. Ertesi günü de tebdili kıyafetle gelip mubarek ellerini öperek intisab ederler. Böylece, saltanatları müddetince Allah yolunda çok terakki ile nusratı ilâhiyeye mazhar olurlar.

O günlerde Hz. Şeyhin de dünyaya bir yolcuları gelmek üzere imiş. Muhterem zevceleri sitemkâr bir dille :

(*) Zahiri pek fena gözüken rüyanın te'vil ve tâbirinde Hazreti Pîr Efendimiz şöyle buyurmuşlar :

"Cenab-ı Hak insan vücudunda arkayı ve (cemâdat) cansız şeylerde ise arzı en kuvvetli olarak yaratmıştır. İnsan ile toprağın temas ve birleşmesinden iki kuvvet bir araya gelmiş olur. Böylece, Padişah hazretlerinin arka üstü yere teması ile iki kuvvetin husulü ve Hakkın kudretine istinaden İslâmın, düşmana üstünlüğü ve Padişahımızın zafer kazanması mukarrerdir.„

"— Bursa'da naiblik, müderrislik terkedildi. Mal ve mülk şuna buna dağıtılarak elde avuçta birşey bırakılmadı. Dünyaya gelecek yavruyu sarıp sarmalıyacak bir hırka parçası bile kalmadı" tarzında söz ettiği bir sırada Padişah tarafından gönderilen altınları getiren zât kapıyı vurup; Hazreti pîr de henüz kapıyı açmadan :

"— Hatun! istediğin dünyalık işte geldi." hitabıyla altunlara hiç el sürmeden Zevcesine verirken :

"— Senin istediğin yalan dünya şu değil miydi?" buyururlar.

Öyle ya, kendileri dünyadan el etek çekeli artık uzun yıllar olmuştur. Hatta lâtîfe buyurmuşlardı ki :

"— Müderris olduk, naib (kadı) olduk, hiç kimse üzerimize bir nokta koymadan âhirine biz bir nokta koyub; n a i b iken t â i b olduk." (*) Zaten öyle olmasa idi belki otuz yılda erişebilecek bir mertebeye üç sene gibi kısa bir zamanda nail olabilirler miydi?

Hazreti Şeyh bu sıralarda elli yaşlarını geride bırakmışlardı. Fasılasız otuzaltı yıl kadar sürecek olan büyük mürşidlik devresi başlamıştı.

H. 1002 Cemaziyel âhir (1593 Mart) ayında Fâtih camiinin Cuma vaazlığı, müzekkirlik, müfessirlik ve muhaddislik vazifeleri kendilerine tevcih olundu.

H. 1003 yılında son ikamet buyurdukları mahalli tedarik ile mescid inşa ettirdiler.

Hizmetlerinde görülen üstün başarı dolayısıyla H. 1007 yılı Muharrem (1598 Eylûl) ayında devrin pâdişahı tarafından günde yüz akçe maaş ile taltif olundular.

O sıralarda kendi inşa ettirdikleri Mescidi şerife minber konularak camiye tahvil ettirip hitabet vazifesini de bizzat deruhte ettiklerinden Fatih camii vazifelerinden ayrılarak buna mukabil Üsküdar iskelesindeki Mihrimah Sultan camiinde, perşembe günleri vazife kabul buyurmuşlardır.

(*) Eski yazıda (naib) ile (tâib) kelimelerinin yazılışında sadece tâibdeki (t) harfi üzerine konulan ikinci bir nokta farkı vardır. Tâib ise lügat mânasıyla : tövbe eden demektir. Yani her türlü dünya nimetlerinden, işlerinden elini eteğini çekerek Allaha daha yakın olmaktır. Tasavvuf tâbiri ile Masivadan (Allahdan gayri şeylerden) uzaklaşmaktır.

H. 1020 (M. 1611) tarihinde inşası tamamlanan Sultan Ahmed Han hazretleri camiinde her ayın ilk pazartesi günleri va'z ve irşad ile meşgul olurlardı.

Üç kerre Hac farizâsını ifa eylediler. Birincinin tarihi belli değildir. İkincisi H. 1027 yılında, sonuncusu ise o tarihten iki yıl sonra, Kanunî Sultan Süleyman hanın Mihrimah Sultan'dan doğan kızı olan Zevcesi Ayşe sultanla birliktedir.

Kutublar kutbu olan büyük mürşîd nice yıllar mü'minlere tevhid ve hidayet yollarını en güzel bir hal ve dille gösterdiler.

Üsküdar'a yerleştikten sonra ömürlerinin sonuna kadar buradan ayrılmadılar. Bu sebeple olacak ki, birçok kaynaklarda mübarek isimlerinin sonuna "Üsküdarî" sıfatı da eklenmek sureti ile yâd olunurlar.

Nihayet hicrî tarih ile 1038 Safer (M. 1628 Ekim) ayının ikinci salı gecesi 88 yaşlarında bekâ âlemine göçtüler. Vefatlarından sonra, Tekkeleri bitişiğindeki halen kapalı bulunan türbeleri pîr makamı ve ziyâretgâh olmuştur.

Vefatları üzerine, kendilerine övgü ile dolu mısra ve cümlelerle pek çok tarihler düşürülmüştür. Mehmed Gülşen Efendinin eserinin sonunda gördüğümüz 10 tarihten şu sonuncuyu sâde, fakat son derece mânidâr bularak buraya alıyoruz :

"Şeyh Mahmud Hüdayî". Bu üç kelime ebcet hesabı ile vefat tarihleri olan 1038 e işaret etmektedir.

Aile Hayatı ve Ahfâdı :

Hazreti Hüdâyî Üsküdar'a yerleştikleri zaman evli idiler. Daha sonra Kanunî Sultan Süleyman Han'ın kızı Mihrimah Sultan'dan dünyaya gelen Ayşe Sultanla evlendikleri ve beraber Hacce gittikleri bilinmektedir.

Türbeleri dahilinde medfun bulunan beş erkek ve dört kız evlâtları vardır. Oğulları : Evliya Mehmed Muhtar ef. (Vefatı: 1004) küçük yaşta göçmüş ve kendisinde olağan üstü hal ve vasıflar görülmüştür. Mustafa Ebrâr ef. (1004), Ali Murtezâ ef. (1010), Abdulvâhid ef. (1020) Ahmed Sıddîk ef. (1034), Kızları: Fatma hanım (1004) Ayşe hanım (1009), Zeynep hanım (1052), Fatma Zehra hanım (1086) dır.

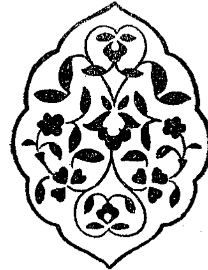
Böylece erkek evlâtlarının hepsinin, kızlarından ikisinin kendileri hayatta iken vefat ettikleri anlaşılıyor.

Hazreti Pir herkese olduğu gibi evlâd ve ayâline karşı da son derece müşfik, güler yüzlü ve tatlı dille söz söyler idiler. Hatta, oğullarına sünnet düğünü yaptırmaları üzerine "dünyaya meyletti." diye dedikodu yapıp tarizde bulunanlar olmuştur. Bunlara karşı yazdıkları bir ilâhinin ilk kıt'ası şöyledir :

Alan Sensin veren Sensin kılan Sen
Ne verdinse odur dahi nemiz var
Hakikat üzre anlayıp bilen sen
Ne verdinse odur dahi nemiz var.

Kendilerinden sonra nesilleri ancak kızları yoluyla devam etmiş; irşad seccâdesine oturanlar ise, —kız torunlarından dünyaya gelen bir kaç isim hâriç— yine kendileri gibi âlim, şâir ve erişmiş başka kimseler olmuştur.

Soyları, Mektûbîzâdeler dalıyla 1955 yılı Temmuz ayında vefat eden, tanınmış ilim ve siyaset adamlarımızdan Dr. Abdullah Adnan Adıvar'a kadar uzanır.

II.— BAZI MENKİBELERİ

Seyh Üftade hazretleri ile :

Kadılık ve müderrislik gibi zamanın en şerefli sayılan makam ve payelerini terk ile Bursa'da, genç yaşlarında Üftade hazretlerinin manevî terbiye ve irşadları dairesine girmişlerdi.

Bir gün diğer arkadaşları ile birlikte gezmeye giderler. Kırlarda bir müddet dolaştıktan sonra dervişlerin her biri Şeyhlerine sunmak üzere birer demet çiçek toplarlar. Hazreti Hüdâyî ise elinde sapı kırılmış bir tek çiçekle huzura çıkar. Hazreti Şeyh ona hitaben :

—" Oğlum, bakınız arkadaşlarınız demet demet çiçek getirdiler. Siz bize bir tek çiçeği mi lâyık gördünüz ?" demeleri üzerine..

—" Efendimize ne takdim eylesem azdır. Fakat, hangi bir çiçeği koparmak için el uzattımsa Cenab-ı Hakkı zikr ve tesbih eylediğini işiterek elimi çekmeğe mecbur oldum. Ancak sapının kırılması ile şu çiçeğin tesbihinden kalmış olduğunu gördüğümden bir takdime olmak üzere huzurlarına getirdiğim yüksek malûmlarıdır." tarzında ârifane ve zârifane cevapları ile Şeyhinin kat kat sevgi ve teveccühlerine nail oldular.

***

Her sabah erkenden Üftade hazretlerinin abdest suyunu ısıtarak ibrikle dökmek üzere hizmetinde bulunurlardı. Bir gün nasılsa biraz gecikmişler, suyu ısıtmağa vakit kalmadan Şeyh hazretleri harem dairesinden çıkarlar. Hazreti Hüdâyî pürtelâş, Şeyhinin abdest aldıkları yeri teşriflerine kadar ibriği mubarek kalbi üzerine bastırarak zikir âteşi ile âni bir surette kaynatırlar. Tam Şeyhin avuçlarına döktükleri esnâda fazla sıcaklıktan elleri yanacak şekilde müteessir olarak :

—" Oğlum, bu suyu nerede ısıttınız ?" sorusuna karşılık :

"— Efendimiz bilirler.." tarzında teslimiyetle verdikleri cevabla mürşidlerinin hayır dualarına vesile olmuştur.

Müridleri Padişah Sultan Ahmed ile :

Hazret-i Pîr bir gün Sultan Ahmed Han'ın sarayında iken abdest tâzelemek icab eder. İbrik ve leğen getirilir. Padişah hazretleri şeyhine hürmeten hulusi kalble ve bizzat su döküp Valide Sultan da havlu takdim eder. Tam o esnada Valide Sultanın içinden "Cenab-ı Pîr'in bir kerâmetlerini görseydim." düşüncesi geçer. Bunun üzerine Hazreti Şeyh şöyle buyururlar :

"Acayib bazı kimseler bizden kerâmet isterler. Pâdişah-ı ruy-ı zemîn su verip, tâcü-l muhadderat vâlideleri havlu tutmak kadar kerâmet mi olur ?"

***

Cennet mekân Sultan Ahmed Han ile sohbette idiler. **Pâdişah** tarafından şöyle bir sual vaki oldu :

"— Abdülkadir Geylani hazretlerinin kıyamet günü günahkâr bazı kimselere şefaatçı olacağı söylenir. Bu rivayet ne dereceye kadar doğrudur ? Hz. Pîr biraz düşünceye dalıp murakebeden sonra rivayetin doğruluğunu beyan buyururlar. Bunun üzerine Hakan :

"— Sizin bizlere bir vaad ve tebşiratınız yok mudur ? dileğine karşılık Pîr hazretleri de mübarek ellerini kaldırıp Cenab-ı Hak'dan şu niyazda bulunurlar :

"— Alelkıyam tarîkimize nisbet edenler ve müddeti ömürlerinde bir kere türbemizin önünden geçip de Fâtiha okuyanlar bizimdir. Bize mensub olanlar denizde boğulmasınlar, ömürlerinin sonunda yoksulluk çekmesinler, iymanlarını kurtarmadıkça ahirete göçmesinler ve öleceklerini bilsinler ve haber versinler."

Cenab-ı Hakkın lütf u keremiyle o günden beri Celvetiye tarikatına mensub hiç bir ferdin denizde boğulduğu görülmemiştir. İhtiyarlıkta dara düşmemişler, kimseye minneti olmaksızın yaşamışlar ve bir çokları öleceklerini açıkca bildirmiş ve bazıları da işaretle duyurmuşlardır.

***

Bir gün, Sultan Ahmed Han at üzerinde Üsküdar çarşısından geçtikleri esnâda Hz. Pîr efendimizle karşılaşırlar. Hünkâr hazretleri tazimen derhal atından yere sıçrayarak Şeyhini bindirip kendileri de yanıbaşında yaya olarak yürürler. (*) Birkaç adım gidildikten sonra Hüdâyî hazretleri :

"— Bir pâdişahın yanımda yaya olarak yürümesini asla istemem. Fakat Şeyhimin emri yerini bulsun diye bindim." diyerek attan inip tekrar padişahın binmesine işaret buyururlar.

Derviş olduklarında Şeyhlerinin o derece muhabbetlerine mazhar olmuşlardı ki, bir gün Üftâde hazretleri :

"— Oğlum, Pâdişahlar rikâbında (Yani sen atlı iken o atın üzengisini tutarak, yaya olarak) yürüsün !" duasında bulunmuşlardı. Aradan nice yıllar geçtikten sonra, Üsküdar çarşısındaki vak'a ile Şeyh Üftade hazretlerinin kerâmetleri aynen tecelli eylemiş oluyordu.

***

Cennetmekân Sultan Ahmed Han hazretleri bir gün Hz. Pîr efendimizi ziyarete gelirler. Hazreti Şeyhin arzu ve ricaları üzerine bir ara birlikte gezintiye çıkarlar. Bir müddet yürüdükten sonra O zamanın büyük kabristanı olan şimdiki Karacaahmed mezarlığına gelirler. Hz. Pîr Sultan Ahmed han'a hitaben :

"— Oğlum, bu gün sana kendimi göstereyim mi ?" diyerek Kabristana atfı nazarla (Kûmüa : kalkınız!) hitabında bulunmalarıyla, kabirlerinde yatan ölüler arpa başağı gibi kabirleri içinde dikiliverirler. Padişah hazretleri bu manzarayı gördükten sonra hazreti Pîrin (avdua !) hitabıyla kabir ehli yine eski hallerine dönüverirler.

Müridleri ve diğer şahıslar ile :

Hazreti Pîrin fazilet ve kerâmâtı her tarafa yayıldığı yıllarda toy bir dervişin de kulağına gider. İlk fırsatta dergâh-ı muallâya gelerek

---

(*) Sultan Ahmed han Cennetmekân o sırada irticalen aşağıdaki gazeli ibda eylemişlerdi :

Varımı ben Hakk'a verdim gayri varım kalmadı
Cümlesinden el çeküb bes dü cihânım kalmadı
Çünki Hubbu'llah erişdi çekdi beni kendüye
Açtı gönlüm gözünü gayri gümanım kalmadı
Evliyanın himmeti yaktı beni kül eyledi
Sâfiyim buldum safayı dü cihanım kalmadı
Ahmedî der Ya İlâhî Sana şükrüm çokdürür
Hamdulillâh aşk-ı Hak'dan gayri varım kalmadı.

Şeyh hazretlerinin huzurunda kalben ve ruhen bir feyiz ve ferahlık bulmak ister. Fakat Şeyh hazretlerinin kıymettar bir kürk içinde oturuşunu görünce irkilerek tarîkat ve maneviyatla pek bağdaştıramaz. İkindi vakti gelir. Cemaat sünneti kılarlar. Vaktaki farza kalkılır, kamet ve kıyam anında Hazreti Pîr efendimiz seyyahın kolundan tutup namaz kılmağa çekmeleri sırasında henüz çok ham olduğu anlaşılan dervişin kalbinden : "Sünneti kılmadan farza duruyor." gibi bir itiraz ve muahezede bulunmak geçerse de tabii yutkunur ve hemen arkasındaki postu bırakır. Hazreti Pîr de kürkünü çıkarır. Birlikte farza durdukları anda kalbi kara ham derviş kendini Beytullahda bulur. Hayret ve şaşkınlık içinde namazı edâ eder etmez hazreti Pîre hitaben :

"— Efendim, postum dergâhta kaldı." der demez. Efendimiz de:
"— Bizim kürk de orada kalmadı mı ?" cevaplarıyla kalbinden geçenlerden dolayı dervişi ilzam ederek biçâreyi yüksek huzurlarında irşad ile izaz ve ikramda bulunurlar.

***

Zenginin biri Hüdâyî hazretlerinin yüksek velâyet derecelerini yakından görmek ve bizzat anlamak sevdasına kapılarak huzura varırlar. Ancak kalbinde şübhe ve tereddüt bulunan o kimse Şeyh hazretlerini tecrübe emelinden de bir türlü vazgeçemez. Huzurdan ayrılırken Hz. Şeyhin seccadeleri yanına bir çıkın içinde avuç dolusu altını sessizce bırakması üzerine, Hz. Pîr efendimiz buyururlar ki :

"— Efendi ! Lütfen bırakmış olduğunuz akçe ile hem bu dünya, hem o dünya yapılır. O veliye de deliye de lâzımdır. Dirilerin de ölülerin de işine yarar. Bu sebeplerden dolayı hayır mahalline sarfolunmak üzere kabulünde mahzur görmüyorum. Kabul etmiyerek reddini de uygun bulmuyorum." diyince o zengin şahıs Şeyh hazretlerinin eline sarılarak :

"— Efendimiz, acizleri kalbimde tuttuğum, ruhumda gizlediğim niyyet ve fikirler aynen irat buyrulan kelimeler ve mürşîdane ifadelerinizden ibarettir." beyanı ile Hazreti Pîr'e olan muhabbet ve hürmeti kat kat artmış olarak tam bir ferahlık içinde huzurdan ayrılır.

***

Kimya ilmine meraklı bir genç gûya Hz. Pîr'in kimyâgerlikte pek meşhur ve mâhir olduklarını haber alarak bizzat müracaatla fen tahsili

talebinde bulunur. Şeyh hazretleri o esnâda dergâhta bir asma ağacının altında istirahat buyurmaktadırlar. Esasen dilek sahibi olan hiç kimseyi red itiyadında bulunmadıklarından ziyaretçinin maksadını sorup anladıktan sonra :

"— Evet, ilmî kimya bilirim." buyururlar. O kimse ise bu hususta bir mârifet göstermeleri dileğinde bulununca Hz. Pîr efendimiz asmadan bir yaprak koparıp okuyup üflemek suretiyle altın kesilen yaprağı o gence uzatırlar. Ziyaretçinin israrı karşısında bu hareketi üç defa tekrar ederler.

O toy delikanlı, huzurda cür'et gösterip bu mârifeti kendinin de gösterebileceği zannı ile ayni hareketi yaparsa da yaprak bir türlü altın olmaz. Bunun üzerine :

"— Efendimiz üflediği gibi ben de okuyup üfledim fakat bir türlü olmadı" diyince Hz. Pîr :

"— Oğlum, kimya öğrenmek, nefsini kimya etmekten ibarettir. Önce nefsini kimya etmeğe çalış !" cevabı ile o genci irşad buyururlar.

***

O yıllarda İstanbulu kasıp kavuran bir veba salgını olmuştu. Öyle ki günde birkaç yüz kişinin ölümü ile bütün evlere yayılıp mâteme boğan bu âfet karşısında ahali toplanıp müşavere ederek Hazretî Pir efendimize müracaat ederler. Hazreti Gavs :

"— Bu gibi ahvale karışmak neş'emizle muvafık değildir." cevabını verirler. Ahali ise :

"— Böyle bir çaresizlik karşısında ümitle kapınıza geldik. Mahv u perişan olarak gitmekliğimiz şan-ı ulviyete yaraşırsa dönelim." diye tekrar yalvarırlar. Bunun üzerine Hazreti Pîr efendimiz :

"— Karaca Ahmed mezarlığına gidiniz. —Orada bir yeri tayin buyurarak— filân mevkideki selvi ağacının altında ancak bir hasıra malik üryan bir kimse yatar ve adına Hâsırpûş dede derler. Ona baş vurunuz. Şayet müracaatınız geri çevrilirse tarafımızdan selâm ediniz.

Hazreti Azizin tarifi üzere oraya giden ahali gerçekten bir şahsın hasıra bürünmüş yatmakta olduğunu görüp meramlarını anlatırlar. O ise hiddet ve şiddet ile gelenleri başından def'edip yatmağa devam eder. Kendisi ikaz olunarak Hazreti Pîrin selâmları tebliğ edilmesi üzerine derhal yerinden fırlıyarak selâmı ayakta aldıktan sonra

"— Bugün bir kişinin cenaze namazı da kılınsın da hastalık kesilsin" cevabını verir. Hazreti Pîr efendimizin başkaca emirleri olup olmadığını da sorar. Yok cevabını veren halk sevinçle evlerine dönerler. O gün sadece bir kişinin ölümünden sonra hastalık birden kesiliverir.

*
**

Sultan Ahmed Camiinde ilk cum'a günü Hazreti Pîr teberrüken ilk hutbeyi okuyacaklar. Fakat, aksine o gün müthiş bir lodos fırtınası esmektedir. Kayıkcılar bile ortalıkta görünmeye cesaret edemezler.

Hazreti Pîr efendimiz Üsküdar iskelesine inerek ; orada emirlerine muntazır hususî kayıkcısına işaretle, bazı kimseleri de kendi kayıklarına alıp Sarayburnuna doğru açılırlar.

Hikmeti İlâhi Hazreti Pîrin bindiği kayığın ön ve arka ve her iki yanında birer kayık boyu, deniz sütliman olup düzgün bir şerit halinde uzanır gider. Kayıktakiler de selâmet ve rahatlıkla karşı kıyıya ulaşırlar. (*)

*
**

Yine, biraz fırtınalı bir günde dervişlerinden biri ile İstanbula geçerlerken dalgaların savletinden korkan derviş elleriyle kayığa sarılıp halleriyle korkusunu belli edermiş. Hazreti Pîr efendimiz sormuş:

"— Ne o derviş Mehmed ? görüyorum ki fırtınadan endişe ediyor, dalgalar kayığa vurdukça küpeşteyi yakalıyorsun." Derviş hicab ile kayığı göstererek :

"— Hakkı âliniz var Şeyhim. Fakat, takdir buyrulur ki ölümle aramızda incecik bir tahta parçası var." Hazreti Şeyh sükût buyurmuşlar. İstanbula geçip kayıktan çıkmışlar. Hüdâyî hazretleri müridine dönerek :

"— Derviş Mehmed, görüyor musun, ölümle aramızda artık o incecik tahta parçası da kalmadı"

(*) Eski kayıkçılar arasında, halen "Hüdayi Yolu,, diye Üsküdardan Sarayburnuna kadar selâmet bir deniz yolu olduğuna inanılır.

III.— MUBAREK YOLLARI

Celvetiyye Tarîkatı :

Dört ciltlik meşhur Ruhü'l Beyan tefsiri başta olmak üezre 100den fazla eser yazmış bulunan İsmail Hakkı Bursevî hazretleri, Hz. Hudâyî den sonra O'nun yolunu devam ettirenlerin başında yer alır. İşte, bu muhterem zât Silsile-name-i Celvetiyye adlı eserinde der ki : "Celvetî' liğin kurucusu İbrahim Zahid Gîlanî olup, zamanında hilâl, Üftade hazretleri zamanında kamer yani yarım ay ve Hüdâyî hazretleri devrinde ise bedir yani ayın ondördü gibi parlak olmuştur."

Celveti tarikatı Erdebil Sufilerine dayanan Halvetî'liğin bir şubesi sayıldığı gibi onu müstakil olarak görenler de vardır. Gerçek şudur ki bu tarikat Hüdâyî hazretlerinin himmetiyle tutunup, yayılarak asırlarca varlığını devam ettirebilmiştir.

"Celvet" kelimesi "yerini, yurdunu terketmek" mânasına gelir. Tasavvufta ise, kulun ilâhî sıfatlarla, halvetten çıkışına ve Tanrının varlığında fâni oluşuna denilir.

İsmail Hakkı Bursevi, Tanrının 7 adı ile zikir verme geleneğinin İbrahim Zahid Gîlanî'den kaldığını ve halvete karşılık Celvet meşrebinin de ondan zuhur ettiğini kaydeder. İşte, bu meşreb Aziz Mahmud Hüdayî hazretlerinde tam kemâlini bularak CELVETİYYE denilen tarîkat meydana gelmiştir.

Yine İsmail Hakkı hazretleri buyuruyor ki:

"Bir sâlik, yani hakikat yolcusu, tarîkat bakımından celvetî olsa da, halvette kaldığı müddetçe celvetî olamaz. Halvetten geçmiş ve celvetî meşrebine erişmiş ise, tarikati Halveti olsa bile Celvetî sayılır."

Cetvetîlik tamamiyle sünnî bir tarikattir. Bu tarîkate sülûk, esmâ iledir. Esmâ-i seb'a yani Tanrı'nın 7 adı "usul-i esmâ" adını alır. Bunlardan başka 5 ad daha kabul edilmiştir ki, bunlara da "furû-i esmâ" (Vehhab, Fettah, vahid, ehad, samed) dir.

Şeyh tarafından bu adlar, müride sırasıyla, muayyen miktarlarda verilir. Mürid, rüya gördükçe şeyhine söyler ve şeyhi de bu rüyayı yorarak, mürîdin zikir miktarını çoğaltır veya zikrettiği adı değiştirir.

Mürid sabah namazından sonra güneş 1-2 mızrak boyu yükselinceye kadar, zikrullah ile meşgul olur. Sonra 2 veya 4 rik'at işrak namazı,biraz sonra da 6 rik'at kuşluk namazı kılar. Akşam namazından sonra, 6 rik'at evvâbin namazı denilen bir namaz vardır. Gecenin son kısmında ise teheccüt namazı kılması lâzımdır.

Pazartesi ve Perşenbe günleri, zilhicce ve muharremin ilk on günü, Receb ve Şaban ayları ile Ramazan bayramından sonra 6 gün oruç tutar ve her hususta takva yolunu görüp gözetir.

Celvetilik tacı yeşil çuhadandır ve 13 dilimlidir. İsmail Hakkı hazretleri bu 13 terek yani dilimin 12 esmâ ile sonuncunun da bu adların birliğine delâlet ettiğini izah buyuruyor. Başka bir kaynakta da 12 esmânın Kelimeî Tevhidin harf adedine tekabül ve işaret ettiği beyan olunmaktadır.

Celvetiliğin pîr makamı Aziz Mahmud Hüdâyî hazretleri'nin halen medfun bulundukları tekkedir. 13 dilimli taç giymek de O'nun âdetiydi..

Hüdâyî Tekkesinde Mânevi Merasimler :

Türbe'nin Kütüphanesi yanında eskiden beri durmakta olan (11 numaralı) demir kasa içinde 13 dilimli merasim tâcı vardır. Bu tâc, Ramazan ve Kurban bayramlarında ziyaret edilmek üzere ârife günleri ikindi vakti hazreti pîrin sandukası üzerine konulurdu. Hazreti Şeyh' in sandukasındaki tâç da muvakkaten kasaya bırakılıyordu. Ramazan bayramının üçüncü ve Kurban bayramının dördüncü günleri ikindi vakti tâc-i şerifler tekrar yerlerine yerleştirilir ve bu merasim esnasında dedegân ve muhibban hazır bulunurlardı.

Pazartesi ve cuma geceleri dergâhta mukabele okunduktan sonra Şeyh efendi önde olmak üzere Türbeye girilir; Kelime-i Tevhid ve selâtü selâm getirildikten sonra dergâhın imamları tarafından Tebareke suresi tilâvet olunur, sonra Şeyh efendi duayı yapar ve tâzimle orta sofaya çıkılırdı. Burada "âb-ı keş" nöbetçi türbedar dede, kuyudan su çekip küçük kalaylı maşrapaları hazırlamış olurdu. Evvelâ Şeyh efendi sudan birkaç yudum içer, onu takiben dedegân ve orada hazır bulunanlar sıra ile içer ve dağılırlardı.

Bu merasim esnasında Türbede, Hz. Pîrin baş ucunda sağ şamdanlıkta küçük masa üstünde bakır tepsinin ortasıdnaki buhurdanlıkta o zamanlar Mekke'den getirtilen Kurs yakılır tepsinin etrafındaki şamdanlarda da mumlar yakılır, ayni zamanda Türbede bulunan diğer şamdanlar ile, Türbenin dört cephesinde dört karpuz buzlu askı kandiller etrafı aydınlatırdı.

Türbenin dokuz bakıcısından her gün ikisi nöbet tutardı. Çamlıkta minarenin alt tarafına gelen oda Türbedarlara mahsustur.

Türbenin özelliklerinden biri de orta sofada, kuyunun yanındaki sebildir. Nöbetçi türbedarlar kuyudan su çekip mermer sebilin hazinesini doldururlar; Sebilin camlığa açılan iki musluğundan, pencereye asılı zincirli taslar yardımı ile gelip geçenler tarafından içilir, aptest alınabilirdi. Kuyunun yazın buz gibi soğuk olan suyu tatlı değil ise de acı da sayılmaz. Bu sebil "Hazreti Hüdayî Sebili" olarak anılmaktadır.

Silsilenamei Celvetiyye

Hacı Bayram Velî'nin "Bayramiyye" tarikatı bir yandan Halvetiye namıyla Erdebil Sufilerine kadar uzanır, diğer yönden, Akşemseddin hazretleri ile "Şemsiyye", Bursalı Ömer dede eliyle "Melâmiyye" Hızır dede, Şeyh Üftade ve nihayet Hazreti Hudayî yoluyla da "Celvetiyye" olarak devam eder.

İsmail Hakkı Bursevî'nin naklettiklerine göre: Şeyh Üftade hazretleri Hızır dedenin halifesidir. Hızır dede önceleri çobanlık yaparmış. Sonra kötürüm olup; Bursada Ulu cami'deki eski minare dibinde ibadetle meşgul iken, Bursayı ziyareti esnasında Hacı Bayram-ı Veli-ye biat ve intisap eder. Sonra da Üftade hazretlerini halife olarak seçer. Böylece Celvetilik bayramiyye'den ayrılan bir tarikat olur.

Son celveti şeyhi Mehmed Gülşen efendi tarafından neşredilen Hazret-i HÜDAYI (K.S.) Külliyatı adlı eserin sonunda Celvetiyye tarikatına bağlı sufîler silsilenamesi gösterilmiştir. Buna göre İsrafil, Mikail ve Cebrail adlı büyük melekler eliyle Allahın Resülü Muhammed Mustafa (S.A.) ya verilen velâyet Hazret-i Ali (K.V.) ye intikal ederek o yoldan devam edegelmiştir.

Eserde zikredilen veliyullahın Hazret-i Hudayî'ye kadar mühim bir kısmını, Hazreti Pîr'den sonra da son postnişin M. Gülşen efendiye kadar tamamını sıra ile kaydediyoruz: Hazret-i Ali (K.V.) (—40) Hasan Basri (R.A.) (—110) — Maruf-ı Kerhî (K.S.) (—200), Cüneydi

Bağdadî (K.S.) - (—297), Şehabeddin Sühreverdi (K.S.) - (—587), İbrahim Zâhid-el Gîlânî (K.S.) (—690), Şeyh ebu İshak Safiyeddin (K.S.) - (—735), Elhac Bayram Veli (K.S.) - (—833), Mehmed Muhyiddin Üftâde (K.S.) - (—988), SEYYİD AZİZ MAHMUD HÜDAYI (K.S), - (—1038), Şeyh Ahmed efendi - Şeyh Seyyid Cennetî ef. - Zâkirzâde Şeyh Abdullah ef. - Şeyh Osman efedni (Atpazarî) - İsmail Hakkı Bursevî (—1137), Peştevî Ahmed ef. - Mehmet Ruşen ef. - Mehmed Şehabeddin ef. - Abdurrahman Nesîb ef. - Mehmed Ruşen Tevfikî ef. - Mehmed Gülşen ef. hazerâtıdır.

Mânevî Nüfuz ve tesirleri :

Hudayî hazretleri, yaşadığı asırdan zamanımıza kadar devam edegelen erişilmesi güç bir mânevî nüfuz ve şöhrete sahib olmuşlardır. O'nun ilim, irfânı fazl-u kemali va'z ve nasihatleri ile kendini gösteren üstün irşad kudreti, meşhur rüya ta'birleri ve keremâtı en fakirinden, devlet ricaline kadar geniş bir kitleyi kendisine can ve yürekten bağlamıştır. Bu mânevî nüfuzun zamanımıza kadar süregeldiğini acizâne beyan etmekten büyük bir hazz ve inşirah duymaktayız.

Onu tanımak bahtiyarlığına erenlerden Nev'izâde Atâyî, "Vâsıl-i gencine-i esrâr-i hakikat meşreb-i marifet, şem'i mihrab-i mücahede, çerâğ-ı erbâb-i müşahede, hilâfet makamının sâbit kadem sultanı... " tarzında üstün sıfatlarla vasıflandırmıştır.

Okçuzâde Mehmed Şâhî de: "mânâ âleminin sultanı Hüdayî'nin irşad kudretinden, va'z ve nasihatlerinin te'sirinden, otuz yıldanberi irşad seccadesine ayak koymuş olan bu keramet sahibi alim-i âmil ve ârif-i kâmil'in meclisinde fakir, vezir birlikte bulunur, risalelerinden her birinin marifet müşküllerini keşf yolunda kalblere kuvvet olur" diye bahseder.

Meşhur Peçevî Ona, Sultan Ahmed zamanındaki şeyhler bahsinin en başında yer vermiştir :

"Menakibi celilesi bu hakîrin kalemi guncâyişinden bîrundur . Asrında Kut-bi zaman idüginde iştibah olunmaz idi. Her diyarda hulefası ve kendülerin halkdan inzivası ve ahyânen va'z ve tezkir ile agniyâ ve fukaraya irâs eden sefâsı vasfa gelmez. Bir nice defa meclisi şeriflerine dâhil olduğumuz ve takbili mübarekelerine vâsıl olduğumuz şeref, bu hakire kâfidir. " diyor.

Evliya Çelebi ise seyahatnamesinde Üftade hazretlerini de övdükten sonra; "Bunlar tarik-i Halvetî'dendirler. Lâkin Mahmud efendi, Halvetilerin ser çeşmesidir." dediğine göre bu tarikatın başta geleni sayıldığı anlaşılmaktadır.

Naima da tarihinde: "Kutbu'l vâsilin, Gavsü'l Sâlikin Üsküdarî Mahmud efendi hazretleri vasf-i senâları elsine-i âlemde meşhur olmuştur." tarzında kaydeder.

Ayvansaraylı Hafız Hüseyin de Hadikatül Cevamî adlı meşhur eserinde Hazret-i Pîr'in hal tercemelerini öz olarak şöyle naklediyor:

"Hudayî Mahmud efendi hazretleri aslı Anadolu Sivrihisardan olup, ulema zümresine dahil olup, niyabetlerde gezer iken bir gece rüyasında cehennemi görüp havfından bîdar olmuş, ferdası nâib iken bir nokta ile tâib olup terki masiva ile Şeyh Üftade hazretlerinden inabet ve tekmil-i sülûk edip Üsküdarda postnişin irşad olmuşlar ve yüzyetmiş bin müride inabet verdikleri mütevatirdir. Sultan Ahmet han rikâbında piyade yürüyüp tâzim etmişlerdir. Ve yüz cilt kadar te'lifatı vardır ve bu hakir şeref-i sohbetleriyle müşerref olup nasihatlerin aldık."

Hazret-i Pîr'in eriştiği pâye üzerinde dost düşman cümle âlem müttefik olmuştur. İşte, Avusturyalı bir müsteşrik olan tarihçi Baron von Hammer'in 18 ciltlik Osmanlı Tarihinde ezcümle şu dikkate şayan malûmatı buluyoruz :

"Sultan üçüncü Mehmed'in saltanatından Dördüncü Murad'ın vefatına kadar geçen 40 yıl içinde Atâî'nin kaydettiği beşyüz âlim ve şeyhten ancak bir kısmını edebiyat tarihi bakımından önemli sayabiliriz..

Şeyhler arasında hiç biri Üsküdarlı Aziz Mahmud efendi derecesinde saygı görmemiştir. Onun dergâhı ekseriya azillerden ve sürgünlerden sonra dervişlik hırkası giyen vezirlere sığınak olurdu. Bu büyük zât tasavvufa dair Arapça ve Türkçe eserler yazmış ve ayni mevzuda şiirler de nazmetmiştir.

"Hayatını tehlikede görmüş olan Halil Paşa Üsküdarda büyük şeyh Aziz Mahmud Hudayî tekkesine sığınmıştı.

Bu büyük Şeyh'in halk arasında mevcut olan derin nüfuzu ve gördüğü hürmet dolayısiyle bazı büyük memurları idamdan kurtardığı bilinmektedir. Şeyh Mahmud efendinin müdahalesi üzerine Halil

Paşa Padişah tarafından, sadece hayatı bağışlanmak vaadine kavuşmamış ayni zamanda ikinci vezirlikle Kaptan-ı deryâlığa tayin olunmuştu.' '

Muallim Nâci ve Şemseddin Sâmi de eserlerinde Hudayî dergâhının ziyaretgâh olduğundan bahseder.

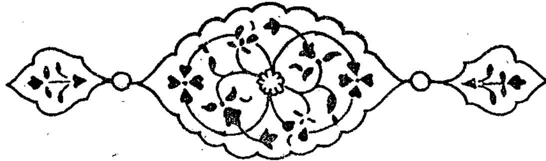
Abdülhak Hâmid'in dedesi ser ettiba Abdulhak Molla, Bursalı Tahir bey gibi şahsiyetler daima dergâhı ziyaret edenlerdendir. Abdülhak Molla'nın oğlu tarihçi Hayrullah efendi, Hazret-i Pîr'in asrında bulunan şeyhlerin en büyüğü, en meşhuru olduğunu; halkın müşkillerini halletmek için onun dergâhına başvurduğunu" yazıyor.

Tarihî hakikatleri titizlikle tahkik ve tesbite çalışan son asır tarihçilerinden merhum Ismail Hâmi Danişmend de Izahlı Osmanlı Tarihi kronolojisi adlı dört ciltlik eserinde Hazreti Hüdayî'nin vefatı bahsinde şu beyanlarda bulunuyor:

... " Hüdayî Efendi "Celvetiyye" tarikatının en büyük pîridir. Asıl ismi "Seyyid Mahmud" olduğu halde "Aziz" ve "Hüdaî" sıfatları lâkaptır. Bir tefsirle Arapça ve Türkçe otuz manzum ve mensur eser bırakmış olan Mahmud efendi Üsküdardaki İskele camiiyle Fâtih ve Sultan Ahmed câmilerinde vâizlik etmiş ve padişahlarla hükûmetlerden halk tabakalarına kadar bütün muasırları üzerinde çok büyük ve hayırlı bir mürşid nüfuzu kazanmıştır."

Hazreti Şeyh hakkında tarihçi veya müelliflerin senâlarla dolu şehadetleri şüphesiz yukarıda kaydettiklerimizden ibaret değildir.

İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nün değerli hocalarından muhterem Mahir İz'in "Tasavvuf" hakkında kıymetli bir eseri neşredildi. Eserin Üçüncü Bölümü BÜYÜK MUTASAVVIFLAR başlığını taşımaktadır. Bu başlık altında 16 velînin kısa hal tercümesi, fikriyat ve eserleri açıklanmaktadır. Bunlardan son ikisinin Aziz Mahmud Hudayî (K.S.) ile İsmail Hakkı Bursevî hazeratı olduğu görülmektedir.

IV. — HAZRETİ HUDAYÎ TEKKESİ

Üsküdar iskelesinden ana caddeyi takiben Doğancılara doğru yürüyüp caddenin sol kenarındaki Karadavut paşa camii hizasını geçer geçmez sağda mahalle içine doğru çıkan bir sokak göze çarpar. Sokağın 100 metre kadar yukarısına çıkarsanız birdenbire Hz. Hudayî Külliyesi (Câmi, dergâh ve türbe) ile karşılaşırsınız. Nihayet yirmi otuz metre daha sağa doğru yürüyünce merdivenlerle çıkılan büyük bir kemer altından geçerek Hazreti Pîr'in dergâhına ulaşırsınız.

Bugünkü kudsî makam cami, dergâh ve türbesiyle bir bütün olarak hazreti şeyh'in vefatından hayli zaman sonra, Sultan Abdülmecid tarafından yeni baştan inşa ettirilmiştir. Bunun hikâyesi de kısaca şöyledir:

H. 1266 yılında, çarşı içinde bir paçacı dükkânından çıkan yangın sonunda Hüdayî hazretleri dergâhı da yanmıştır. O sıralarda postnişin Rûşen Tevfik efendidir.

"Padişah Abdülmecid Han'ın halası Esma Sultan her yıl Çamlıca civarındaki köşke, yazlığa gelirmiş. Ayni zamanda Rifaî tarikatı, Çarşamba tekkesi postnişini Kutub Şeyh Nuri efendi hazretlerinin dervişesi olan hala Sultan, o sıralarda 90 yaşlarında, hasta yatmakta olan Şeyhini sık sık ziyaret edermiş.

'Esma sultan bir gün yeğenine: "Mecid, Şeyh efendi rahatsız, siz de bir ziyaret etseniz iyi olur." diyor. Bu teklifi hemen kabul eden padişah, halası ile birlikte Şeyh Nuri efendiyi ziyaret ile elini öper Hoşbeşten sonra, dergâhın ahşab ve tamire muhtaç olması gözünden kaçmaz. "Şeyhim, emredersen bu dergâhı kâgir yaptıralım." der. Elini sakalına götüren Şeyh efendi ise: "Evlât, bu dergâh bizi eskitti. Biz dergâhı artık âlem-i âhirette yaparız, burası şimdilik bize yeter. Eğer gerçekten böyle bir arzunuz var ise; Hazret-i Hudayî dergâhı yandıktan sonra dedegân dört yıldır mukabeleyi türbede yapıyorlar, orayı yaptırırsanız bizi memnun edersiniz." diyerek kat'î söz alıyor."

O esnada Şeyh efendi bir fatiha okurlar. Padişah ve Hala sultan vücudlarında bir titreme hissederler. Kemâli huşû ile Şeyhin elini öpüp vedâ ederler. (*)

Padişah derhal ferman buyurur. İnşaat iki yıl gibi kısa bir zamanda tamam olur. Açılış merasimine Padişah da davetlidir. Günlerden Cuma'dır. Çok kalabalık bir cemaatle namaz kılınacaktır. Fakat Sultan Abdülmecit henüz teşrif etmemiştir. Meğer o günkü dâvet Padişahın hatırından çıkıvermiştir. Biraz ağırdan alınırlar. Neden sonra birden hatırına gelen Padişah maiyeti erkânı ile birlikte çıkagelir, Merasimle karşılanır, hünkâr mahfeline çıkar. Mukabeleden sonra mevlîd okunur. Padişah Şeyh Nuri efendiden dua ricasında bulunur. Nuri efendi ihtiyarlığı sebebiyle özür dileyerek duayı Zâkir başısı, Fındık Hâfıza yaptırır.

Postnişin Rûşen Tevfikî efendi Abdülmecid Han'a yapılan dergâhı gezdirir. O da çok beğenir. Nihayet türbe önündeki orta sofada, su kuyusunun başında: "Şeyhim çok güzel ve metîn olmuş" der. Ruşen efendi hazretleri ise ileride vuku bulacak bir hâdiseyi îma edercesine "Pâdişahım, inşallah tamirine de muvaffak olursunuz." cevabında bulunur.

Dergâhın Sultan Mecid Han tarafından inşa ettirildiğini Semâ'hâne kapısı üzerinde yazılı tarih kıt'asının son beyitlerinden (1272) anlıyoruz :

Şeh-i Gazi velâyet Abdül-Mecit Han'a
Zâhir olmuş futuh-ı milket içre nusret-i Aktab
Resânetle Aziz Mahmud efendi dergehin inşa
Edince kıldı feyz-i rûhaniyyet-i Aktab

Dua-yi şevketiyle ziver imi ce v h e r i n t a r i h
Sezâdır olsa bâb-ı hanekahda zîneti Aktab

1328 tarihinde dergâhın minaresine yıldırım isabet ederek, kuyunun bulunduğu orta sofaya düşer. Türbedarlar birkaç yıl Türbenin iç kısmındaki mermer sütunlar dibinde nöbetleşirler. Sonra, Beyler - beyinde oturan Topal Rauf paşa'nın kızı, Prenses Fatma hanım bugünkü orta sofayı ve camekânı yaptırıp, türbeye yekpâre bir de halı hediye etmiştir. (**).

(*) Bu malûmat Şeyh Nuri efendi hazretlerinin torunu ve Çarşamba tekkesinin son Şeyhi Hayrullahı Tâceddin efendiden alınmıştır.

(**) Külliyatın bütün baskı masraflarını da prenses Fatma hanım teberrü etmiştir.

Hz. Hudayî camiinin ilk defa bizzat Hazreti Pîr tarafından Hicrî 1003 tarihinde inşa ettirildiğini kaydetmiştik. Ayvansaraylı Hâfız Hüseyin Hadikat-ül Cevâmi adlı eserinde cami ve tekke hakkında şu bilgiyi vermektedir:

"Câmi-i Şerif'ine minberini dahi kendileri koymuşlardır. Minaresinde çifte müezzin ezan okur ve her gece temcid verilir. Mukabelesi cuma namazı akabinde okunur.

Camii şerifin avlusunda şadırvanı ve etrafında fevkanî ve tahtânî mahfilleri vardır. Zaviye kapısında müteaddit çeşmeler ve zaviye hücreleri cami etrafındadır. Şeyh dairesi başka olup, müstakil meşruta menzilleri dahi vardır."

Bursalı Tâhir bey de bir eserinde dergâhın vaktiyle Sultan Ahmed han tarafından yaptırıldığını yazmaktadır.

Bir ramazan ayında dergâhı ziyaret etmiş olan Hoca zâde Hilmi bey ise H. 1325 baskılı Ziyâret-i-Evliyâ eserinde bir cuma günü Türbeye dahil olduğunu, bu büyük şeyhin sandukasının ayak ucunda durup Kur'an tilâvet etmek istediğini fakat tübrenin Abdülhamid Han tarafından onartılmakta olduğundan içeriye giremediğini beyanla şöyle devam ediyor:

"Cami-i Şerife dahil oldum. Salat-i Cuma'dan sonra dervîşan zikre başladılar. Biraz oturduktan sonra türbe-i şerifeyi dışarıdan ziyaretle, okuduğum Kur'an surelerini rûh-i pâk-i Hudâyî'ye hediye eyledim!" diyor.

Mimarî bakımdan zarif bir tarzda inşa edilmiş olan Türbe kapısı üzerine şu beyitler nakşedilmiştir:

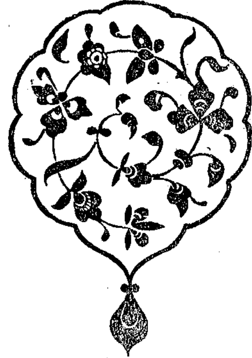
Bu meşhed mecma-i ervah-i ecsad-i Hudayî'dir.
Edeble gir azizim türbe-i pâk-i Hüdâyî'dir.
Dilâ tahsil edem dersen eğer zevk-i ilâhiden
Nasîbini alur elbet giren bâb-ı Hudâyî'den.

Kıymetli eserleri ile tanınmış olan Bursalı Tâhir bey de vaktiyle bu dergâhın devamlı ziyaretçilerindendi.

Kendi zamanına rastlayan postnişinlerine, mesleklerine bağlılıkları, takva ve adâba son derece riayetkâr olmaları, birçok seciye ve meziyetleri dolayısıyla hayranlık duyardı. Tâhir bey bu dergâh için bir kütüphane tesisini düşünmüş, o zamanın Şeyh efendisince de uygun görüldüğünden hemen faaliyete geçmiş; kütüphanenin teşkil ve tanzimi

için bizzat işçi gibi iki ay kadar çalışmış, gerek kendisinin gerek hayır sahiplerinin bağışladığı kitapların sayısı önemli bir yekûn tutmuştur. Daha sonraları buradaki kitaplar Üsküdardaki Selimağa kütüphanesine nakledilmiştir.

İşte, Hüdayî hazretleri dergâhı, başta camî olmak üzere tekkesi, türbesi ve kütüphanesi ile öylesine mânevî bir hayat zenginliği taşı - yordu.

V.— ESERLERİ

Hazret-i Hüdayî değme kula nasip olmıyacak kısa bir zamanda devrinin bütün ilimlerini elde ettiler. Hiç bir kaynağa başvurmadan Tefsirler, arapça, Türkçe kıymetli eserler te'lif eylediler. Hatta (Tecelliyat) isimli Arapça eserleri Abdulganî Nablûsî hazretleri tarafından şerholunmak suretiyle hazreti Pîr'in faziletleri ve kemâlatına burhan olmuştur.

Mehmet Gülşen efendi tarafından neşredilen Külliyat-i Hüdâyî (K.S.) nin ikinci baskısında Hazreti Şeyh'in 30 kadar eseri bulunduğu kaydolunmaktadır.

Bursalı Tahir bey ise Osmanlı Müellifleri adlı eserinde bunlardan 23 tanesini sayıp kısaca izahlarda bulunmuştur. Verilen bilgiye göre bu kadar eserden halen sadece Türkçe Tarikatname, Arapça Tarikat-i Muhammediye, ve yine Türkçe Necat-ül Garik adlı risaleler ile Di - vanları bir arada matbu olup diğerleri henüz neşredilmemiştir.

"Osmanlı Müellifleri"ndeki sıraya göre eserleri şunlardır:

1— **Nefâisü-l Mecalis:** Kur'anı- Kerîmden seçtikleri birçok âyetlerin tefsirini ihtiva eden büyük bir cilt halindeki bu eser Türkçe olup; hiç bir kaynağa başvurmaksızın ibda' etmişlerdir.

2— **Tecelliyât:** Muhtelif zamanlarda mazhar oldukları ilâhî tecelliyatı anlattıkları, mühim bir kısmı Arapça eserdir.

3— **Necâtül Garîk:** Tasavvuf dilinde Cem' ve Tefrik denilen fenâ fi'llah ve bekâ billah mertebelerini tasvir ve izah eden türkçe manzum bir risaledir.

4— **Tarikatnâme:** Dervişlere ait âdâb ve erkânı ihtiva eden, Türkçe manzum bir risaledir.

5— **Divân-ı İlâhiyât:** Taasvvufun derin hikmetlerini öğütleyen ilâhiler ve gazel tarzında manzunme ve beyitlerle süslenmiş kıymetli di-

vanlarıdır. Yunus Emre gibi sâde bir dille terennüm edilen ilâhileri bu günkü nesiller için bile okunup anlaşılabilecek durumdadır.

6— **Tezâkir-i Hüdâyî:** Müridleri Sultan Ahmed Han'a yazdıkları bir kısmı Arapça 170 i aşkın mektuplarıdır.

7— **Câmiül Fedâil ve Kami-ul, Rezâil:** İki bölümden ibaret bu eser arapça olup, ilkinde faziletleri ikinci bölümde ise nefsin terbiye ve ıslahını izah eder.

8— **Keşfü-l Kana'a an Vechi-s-Sema':** Arapça yazılmış eser semâ'-nın sufiyane hal ve delillerini anlatır.

9— **Feth-ül Bab ve Ref'ül Hicab:** Başlıca üç bölüme ayrılmış Arapça tasavvufî bir eser. İnsan hulku; yaradılışındaki huy ve karakteri, tevbe ve nefs terbiyesinden bahseder.

10— **Miftahü-s Salâvât ve Mirkatü-n Necât:** Üç bölüme ayrılmış, Arapçadır. Salâvatın esrârı, riayeti icab eden âdâbı, fazilet ve nevileri, Cem'a ve cemaa hakkında bilgileri câmidir.

11— **Hubbetül Mahabbe:** Arapça olup; farsça yazıldığı da bazı müelliflerce ileri sürülen bu eser de üç bölümden ibarettir. Bölümler, Muhabbetu'llah, Mahabbet-i Resulillah ve Mahabbet-i Alü'n Nebî'dir.

12— **Hayatü-l Ervâh ve Necâtü'l Eşbâh:** Arapça olup dokuz bölüme ayrılmıştır. Ana fikrini Meb'de ve Me'ad meselesi teşkil eder.

13— **Hülâsatü-l Ahbâr fi Ahvâl-i Nebiyyi'l-Muhtar:** Arapça olup; Kâinatın ve Hz. Âdem'in yaradılışı Hz. Muhammed (S.A.) in zuhuru, ilim ve ma'rifet bahislerini içine alır. Başlıca dört bölüme ayrılmıştır.

14— **Mecma-i Huteb:** Hutbelerini câmi olub kendilerinden sonra da dergâhlarında okunmuştur.

15— **Tarikat-ı Muhammediye:** Tarikatnamenin Arapça metnidir.

16— **Vâkıât:** (Et'teberü'l Mesbukü'l Müştemil ale'l Mâcera mine'l Lata'if fi Esna'i Sulûk) Arapça büyük bir cilt eser. Üftâde hazretlerine intisablarında ilâhî marifete ve tarikatın esrarına dair Şeyhlerinden edindikleri bilgileri ihtiva etmektedir. Bu eserin çok mühim bazı kı - sımları ile, Necatü'l Garik adlı risale İlâhiyat ile birlikte, yazma olarak elde mevcuttur.

17— **Şerh'i alâ Kasideti'l Vitriyye fi Medhi Hayri'll Beriyye:** Abdülkerim Halebi'nin kasidesinin Türkçe şerhidir.

18— **Mensûr Mevlîd-i Nebî**

19— **Hâşiye alâ Kuhistânî Şerh-i Fıkh-i Gîdanî**

20— **Şem'ailü'n Nebeviyyetü'l Ahmediyye**

21— **El-Fethü'l-ilâhî**

22— **Ahbârü'n Nebi'**

23— **Hâlü'l-Ervâh ve Ahvâlü'l Mevtâ**

Son kaydettiğimiz altı eserin hepsi de arapçadır. Sair eserleri ise:

24— Münir efendiye mektup (Türkçe)

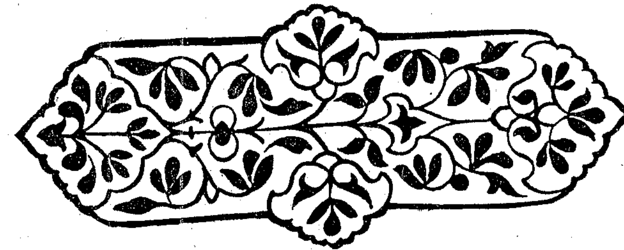
25— Belgradî Ali efendiye mektup (Türkçe)

26— Mecalisi Vâzife

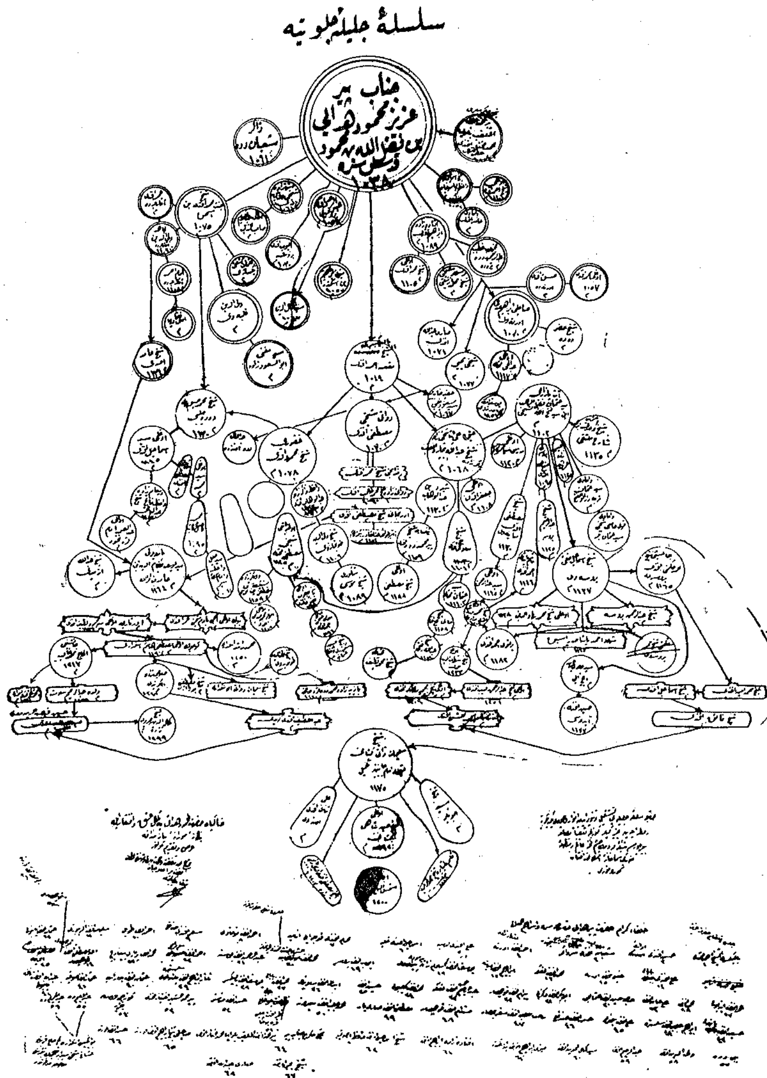
27— Mevatibü-s-sülûk ve marifetü-l hâli (Arapça)

28— Nesayih ve Mevazi (Türkçe)

29— Ecvibetü-l Mütasavvifâne (Türkçe)

Silsilenamei Celvetiye

Divan-ı İlâhiyat

Tevhid ile olur her derde dermân
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler
Tevhid ile olur her müşkil âsân
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler

Gönülden pâsını silmek dilersen
Bilmediklerini bilmek dilersen
Eğer Hakk'ı sen de bulmak dilersen
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler

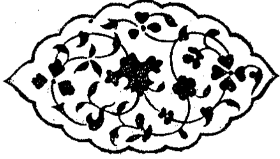
Âleme ibret göziyle bakanlar
Çerâğın nur-ı Mevlâdan yakanlar
Yerden gökten geçüb Arşa çıkanlar
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler

Aldanma ki sakın bu kâinata
Geç ağ ü karadan bak nûrı zâta
Ermek ister isen bâki hayata
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler

Bulmak ister isen eğer Hudâ'yı
Ehl-i Tevhide hizmet et HÜDAYÎ
Yola çeken Oldur bay ü gedâyı
Hakk'a Tevhid ile ermiş erenler (*)

(Uşşak, Acem)

(*) Hazret-i Pîr'in inşad buyurdukları ilk ilâhidir.

— 2 —

Gelün diyelim şevkile
Lâilâhe illallâh
Aşk ile sıdk u zevk ile
Lâilâhe illallah .

Cehennemden âzâd eder
Dost yoluna irşâd eder
Gamkin gönüller şâd eder
Lâilahe illallâh

Cennet ânınla açılur
Mü'minlere nur saçılur
Dost illerine geçilür
Lâilâhe illallâh

Âçılalım güller ile
Ötelim bülbüller ile
Diyelüm pâk diller ile
Lâilâhe illallâh

Hani bir kalbi uyanık
Hani bir ciğeri yanık
Doğru yol isteyen âşık
Lâilâhe illallâh

Derdlülerin dermânıdır
Tesbihlerin sultânıdır
Hakk'ın bize ihsânıdır
Lâilâhe illallâh

İster isen hayr-ul ezkâr
Durma hemân Tevhide var
HÜDAYÎ'ye yol soran yâr
Lâilâhe illallâh

(Uşşak, Sûz-i dil)

— 3 —

Lütfeyleyüb bir kez nazar
Eylerse ger sultânımız
Kürsi değil Arşdan dahi
Âli ola unvânımız

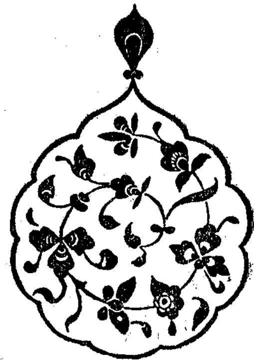
Benlik arâdan dûr ola
Zulmet gidüb pürnûr ola
Mahzun gönül mesrûr ola
Ma'mur ola vîrânımız

Vahdet şarâbın kim içe
Fânî alâyıkdan geçe
Ger haşrola nîçe nîçe
Ayılmaya mestânımız

Şevkile bülbüller öte
Âvâzı âfâkı tuta
Her lâhze tâze gül bite
Hiç solmaya bostânımız

Ola HÜDAYÎ'ye atâ
Can sem'ine ire nidâ
Derdin veren kaadir Huda
Bir gün vere dermânımız

(Hüseynî)

— 4 —

Ey zâhir ü pinhan olan
Âşık seni bulsa n'ola
Âlemlere Sultan olan
Sâdık seni bulsa n'ola

Gökçek cemâlin gizleyen
Uşşâkı hayretde koyan
Ey "semme vechullah" diyen
Âşık seni bulsa n'ola

Mîraca edüb dâveti
Veren Habibe vuslati
Talibden alsan gafleti
Sâdık seni bulsa n'ola

Kimin sıfata irgören
Kimini Zâta irgören
Bâki hayata irgören
Âşık seni bulsa n'ola

Eyle HÜDAYÎ'ye atâ
Geçür kamudan mutlaka
Bulsun bekâ ender bekâ
Sâdık seni bulsa n'ola

— 5 —

Ey Padişah u bîvezîr
İhsan cenâbından senün
Ey bîşebih ü bînazîr
İhsan cenâbından senün

Her şey'e sen verdin vücud
Cümle sana eyler sücud
Cânım seni kılsun şühud
İhsan cenabîndan senin

Kapundaki bîçâreler
Koyub ya kande vâraler
Ayruk kime yalvâraler
İhsan cenâbından senün

Her emri tedbir eyleyen
Eşyaya te'sir eyleyen
Cân-u teni bir eyleyen
İhsan cenâbından senün

Sana HÜDAYÎ ey kerîm
İster Sırat-ı müstakîm
Sensin çü Rahman ü Rahîm
İhsan cenâbından senün

— 6 —

Eyler seherde gulgule
Dost gülşeninin bülbülü
İster vere cânın güle
Cân gülşeninin bülbülü

Feryâd edersin rûz-ı şeb
Bu derdine noldu sebeb
Gülden ne eylersin taleb
Dost gülşeninin bülbülü

Bin cânile âşık olan
Yolunda hoş sâdık olan
Dost bezmine lâyık olan
Cân gülşeninin bülbülü

Bülbül ki ârif cânıdır
Dost ilinün mihmânıdur
Derd ehlinin yâranıdur
Dost gülşeninin bülbülü

Dost bağına kılmak nazar
Cânında etti mi eser
Vergil HUDAYÎ'ye haber
Dost gülşeninin bülbülü

— 7 —

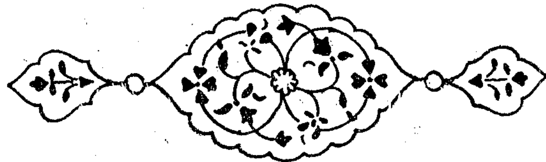
Sultan-ı Kevneyn doğduğu
Mah-ı mübarekdir gelen
Âlem münevver olduğu
Mâh-ı mübarekdir gelen

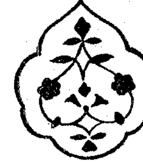
Dâim Hakk'ı zikreylegil
İhsanını fikreylegil
İn'amına şükreylegil
Mâh-ı mübarekdir gelen

Mâ'mur iken mülk-i beden
Kasdet kazan hulk-i hasen
Ey Hakk'ı bulmak isteyen
Mah-ı mübarektir gelen

Geldi çün ol hayr'ül enâm
Oldu müşerref has ü âm
Hak'dan ana bin bin selâm
Mah'i mübarekdir gelen

Envâra ir etvâra ir
İrfâna ir israra ir
Kasdet HÜDAYÎ yâre ir
Mah-i mübârekdir gelen

— 8 —

Mevlâm senin âşıkların
Devrân ederler hû ile
Yolundaki sâdıkların
Cevlân ederler hû ile

Aşkın şerâbından içüb
Fâni alâyıkdan geçüb
Vaslın hevâsından uçub
Seyrân ederler hû ile

Arzulayıb dost illerin
Kokmağa mâni güllerin
Açub muhabbet yolların
Meydan ederler hû ile

Durmaz dönerler felekler
Arzedüb Hakk'a dilekler
Arşın etrâfın melekler
Cevlân ederler hû ile

Bülbül gibi dost bağına
Kim düşe şevk ırmağına
Derd-i muhabbet dâğına
Dermân ederler hû ile

Gör bülbülün sevdâsını
Gül şevkine kavgasını
Açub gönüller yâsını
Handân ederler hû ile

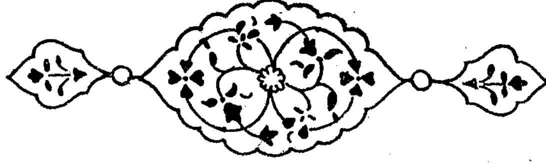
Güller tutar elde verak
Bülbüller okurlar sebak
Her şeyde görüb nûr-i Hak
İz'an ederler hû ile

Bunca meratib geçmeği
Dost illerine uçmağı
Hakk'a erüb râz açmağı
Âsân ederler hû ile

Hurşîde atub zerreyi
Bedr-i temâme lem'ai
Deryaya salub katreyi
Ummân ederler hû ile

Gayri HÜDAYÎ meyli kes
Allah yeter bâki heves
Zikrini Hakk'ın her nefes
İ'lân ederler hû ile
(Evc, Irâk, Hicâz)

— 9 —

İki cihan sultânının
Doğduğu ay geldi yine
İlm ü maarif kânının
Doğduğu ay geldi yine

Gelsin şefaat isteyen
Bulsun sefâ ânı seven
Ol sâhibi hulk-ı hasen
Doğduğu ay geldi yine

Bedr-i dücâ şems-i dühâ
Verdi gülüstanı Hudâ
Hakk'ın Habîbi Mustafâ
Doğduğu ay geldi yine

Bir âşık u sâdık kani
Rahat bula cânı teni
Sırrı hakîkat mahzeni
Doğduğu ay geldi yine

Anı HÜDAYÎ kim sever
Matluba bulmuştur zafer
Fahr-i cihan Hayr-ül beşer
Doğduğu ay geldi yine

— 10 —

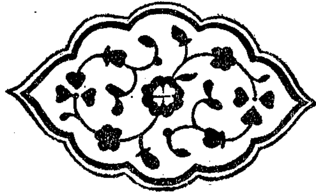
Âçıldı çün bezm-i Elest
Devreyledi peymânesi
Andan içenler oldu mest
Âyılmadı mestânesi

Ol bâdeden kim nûş eder
İçdiği dem sarhoş eder
Deryâ gibi ol cûş eder
Esrik olur dîvânesi

Savm-ı sivâyı kim tutar
İdi visâle ol yeter
Bülbül gibi dâim öter
Gülşen olur kâşânesi

Bayrama şol âşık erer
Kim Hak cemâlini görer
Dost bezminin zevkin sürer
Pürnûr olur dil hânesi

Aç gözünü hakkiyle bak
Oku HÜDAYÎ'den Sebak
Kâmil olurmuş ehl-i Hakk
Doğmazdan evvel ânesi
(Nevâ)

— 11 —

Gayriyi gönülden sür
Lütfet Meded Allahım
Maksûduma sen irgör
Lütfet meded Allahım

Envâr-i şerîatden
Etvâr-ı tarîkatden
Esrâr-ı Hakîkatden
Lütfet meded Allahım

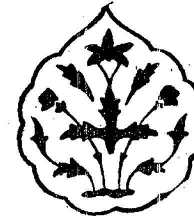
Her şâm ü seher zârem
Kalmadı dahi çârem
Ayrık kime yalvarem
Lütfet meded Allahım

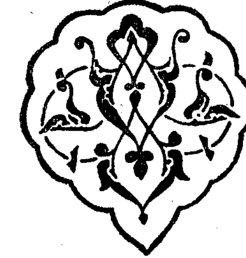
Derdinle olub âşık
Yolunda olam sâdık
Kıl vuslatına lâyık
Lütfet meded Allahım

Aşkınla içim doldur
Çok ağlamışım güldür
Ben düşmüşüm sen kaldır
Lütfet meded Allahım

Her yâna âkın saldım
Âhir kapûna geldim
Gayet de zebûn oldum
Lütfet meded Allahım

(Rast)

— 12 —

Islâh ediver hâli
Esirge inayet et
Âsân ediver yolu
Esirge inayet et

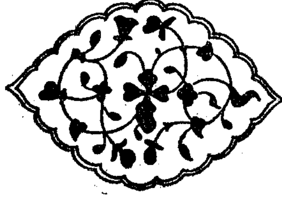
Sen sâbit ü kaimsin
Hem bâki vü dâimsin
Ahvâlime âlimsin
Esirge inayet et

Zikrin olucak dilde
Sâlik kala mı belde
Bizi bu uzak yolda
Esirge inayet et

Tâliblere kuvvet ver
Âşıklara gurbet ver
Sâdıklara vuslat ver
Esirge inayet et

Lütfünle HÜDAYÎ'den
Ger râzı olasın sen
Her hâli olur ahsen
Esirge inayet et.

(Mâhur, Uşşak)

— 13 —

Nefyetmeğe ağyarı
Tevhid edegör tevhid
Yoklukla bulub vârı
Tevhid edegör tevhid

Fırsat ele girmişken
Menzilde oturmuşken
Nevbet sana irmişken
Tevhid edegör tevhid

Şirki süregör gitsin
Sırrında sefa bitsin .
Vahdet eline yetsin
Tevhit edegör tevhit

Gûş et sözü sâdıktan
Geç fâni alâyıkdan
Duymağa hakayıktan
Tevhid edegör tevhid

Bîçâre HÜDAYÎ sen
Geç gayriye bakmakdan
Zevk etmeğe cân u ten
Tevhid edegör tevhid

— 14 —

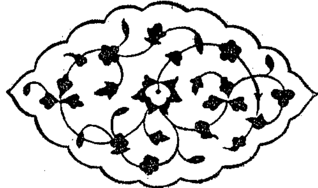
Cân terkini urmadan
Cânan eline girmez
Zünnârını kırmadan
İyman eline girmez

Ey lâf urucu nâmerd
Âhen döğülür mü serd
Olmadan esîri derd
Dermân eline girmez

Su gibi arınmazsan
Yerlere sürünmezsen
Taşlarla döğünmezsen
Ummân eline girmez

Nâz olur işi hûbun
Çokdur gamı mahbûbun
Sarpdır yolu matlûbun
Âsân eline girmez

Sen bu yolu bilmedin
Erkân edeb almadın
Sıdkile kul olmadın
Sultan eline girmez

— 15 —

Cenab-ı pâkine lâyık amel yok
Yine âhir kerem Mevlâ senindir
Nesi var kulun eksiklikten artık
Yine lütf u kerem Mevlâ senindir
Buyurur lâtekilni Fahr-ı Âlem
Bizi ısmarlamagıl nefse bir dem
Hem âlimsin hem erhamsin hem ekrem
Yine âhir kerem Mevlâ senindir

Usâtî rahmetin zeyli yürürken
Kapuna ağlayıb yüzler sürürken
Kime yalvaralar ya sen dururken
Yine ancak kerem Mevlâ senindir
Uyar gafletten aç gönül gözünü
Cenâbından yana döndür yüzünü
Koma âşıkların algıl özünü
Yine lütf u kerem Mevlâ senindir

HÜDAYÎ'ye nasîb et feth-i bâbi
Cemâlinden getir lütfet nikabı
Gider zulmani nûrani hicabı
Yine âhir kerem Mevlâ senindir

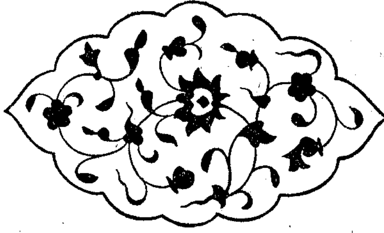
(Hicaz)

— 16 —

İnayetle nazâr eyle kuluna
Meded senden inayet issi Mevlâ
Hidayet eylegil doğru yoluna
Meded senden hidayet issi Mevlâ

Zaîfin sabre asla takatı yok
Dahi in'amı şükre sür'ati yok
Sana lâyık efendi hizmeti yok
Kerem senden inayet issi Mevlâ
Gönüller derdine dermân senindir
Kamu sultanlara fermân senindir
Efendi lütfile ihsan senindir
Yine senden hidayet issi Mevlâ

Sefâ ver kalbimizde kalmasın pâs
Olavuz tâ karîn-i meclis-i hâs
Hakikat bahrine sen eyle gavvas
Meded senden inayet issi Mevlâ
HÜDAYÎ'nin edüb kalbini tâmir
Yine sen eyle her emrîni tedbîr
Cenâbından erişsin âna te'sîr
Kerem senden inayet issi Mevlâ

— 17 —

Bizi varlık hicabından halâs et
Meded ey pâdişahlar pâdişahı
Kerem kıl bâdenûş-ı bezm-i hâs et
Meded ey pâdişahlar padişahı

Münevver eyleyib nur-ı şerîat
Sırat-ı müstakîm olsun tarîkat
İhata eylesin bahr-i hakikat
Meded ey pâdişahlar pâdişahı

Tarîkat pûtasında nefsi ka'l et
Bu kaal içinde koma ehl-i hâl et
Esirge lâyık-ı bezm-i visâl et
Meded ey pâdişahlar pâdişahı

Geçir âşıkların savt-u sedâdan
Güzer kılsın cemî-i mâsivâdan
Hayat ersin anâ buy-ı bekadan
Meded ey pâdişahlar pâdişahı

Esirge bu HÜDAYÎ derdimendi
Ki zirâ mahzı fazlına dayandı
Serây-ı vahdete irgör efendi
Meded ey pâdişahlar pâdişahı

— 18 —

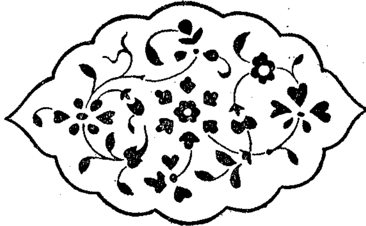
İbâdın daima işi
Kusur u sehv u zellettir
Senin ihsanına lâyık
Efendi fazl u rahmettir

Cihanı var eden sensin
Yoğu izhâr eden sensin
Senin her sun'ine yârab
Bakılsa özge hikmettir

Hudâyâ bir avuç hâkin
Sana lâyık nesi ola
Anı tekmil eden ancak
Yine senden inayettir.

Resulün sünnetin tutmak
Hakikat yoluna gitmek
Seray-ı vahdete yetmek
Ne devlet ne seâdettir

HÜDAYÎ'ye hidayet et
Seninle tâ seni buldu
Her işde aslolan yârab
Çü tevfik-ü hidayettir

— 19 —

Gelin ey dostân
İsteyelim sıdkile Mevlâyı
Olub ol matlabe tâlib
Koyalım gayri sevdâyı

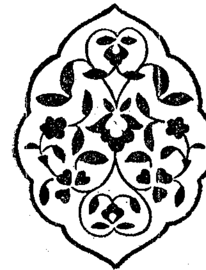
Hakikat üzre eşyâyı
Görüb bilmek nasîb ola
Mecazi mevce bakmayıb
Bulalım asl-ı deryâyı

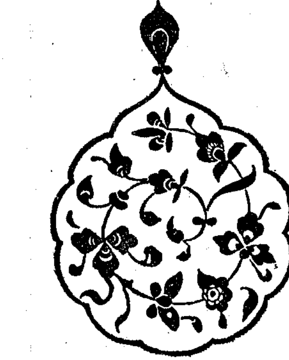
Rizası dûruna varan
Cemâli nûrunu gören
Hitabı zevkine iren
Eder özge temâşâyı

Şular kim ehli kal oldu
Seni bilmek mehal oldu
Meğer akl-u ikal oldu
Kodu hayretde dânâyı

Geçüb varlık hicabından
Varan vahdet serâyına
Erişir Kâbe kavseyne
Bilir sırrı ev ednâyı

HÜDAYÎ'ye bu yollarda
Hidâyet rehber olursa
Olur maksuduna vâsıl
Bulur lâbud müsemmâyı

— 20 —

Rûz şeb yeter denî dünyayı gör
Ânı halkeden gani mevlâyı gör
Âkil isen maksadı aksâyı gör
Ko sivâyı matlab-ı â'lâyı gör

Ahval olub biri iki sanmagıl
Cehlile şirk âteşine yanmagıl
Kevser-i vahdetten içüb kanmagıl
Ko sivâyı matlab-ı â'lâyı gör

Kıl hazer bâtıl tarîke gitmeden
Bâkiyi fâni metae satmadan
K'ey sakın tazyii evkat etmeden
Ko sivâyı matlab-ı â'lâyı gör

Nefse kalbin galib olması güzel
Hakk'a ruhun talib olması güzel
Sırrı ahfâ ragıb olması güzel
Ko sivâyı matlab-ı â'lâyı gör

Ey HÜDAYÎ aç gözün hakkiyle bak
Şerh eder tevhid-i Hakk'ı her verak
Mekteb-i irfandan aldınsa sebak
Ko sivayı matlab-ı â'lâyı gör.

Tevfik eyle bizi vuslat yoluna
Efendim meded hayy Sultanım meded
Kereminden irgör vahdet eline
Efendim meded hayy Sultanım meded

Yardım eyle bize işbu yollarda
Tâki kalmayalım yüce bellerde
Ayrılık güç imiş gurbet illerde
Efendim meded hayy Sultanım meded

Kimin kapusuna yüzüm urayım
Kimin divânına el kavşurayım
Efendimi koyub kande varayım
Efendim meded hayy Sultanım meded

Kulun günahından rahmetin çokdur
Doğrulub gelene kapun açıkdur
Kereminden mahrum kalmışı yoktur
Efendim meded hayy Sultanım meded

Zerrece lütfunla günahlar gider
Rahmetin deryâsı zenbi mahveder
Sen kabul etmezsen kim kabul eder
Efendim meded hayy Sultanım meded

Gücümüz yetdikçe her yana yeldik
Âhir derman senden olduğun bildik
Yüzümüz sürüyü kapuna geldik.
Efendim meded hayy Sultanım meded

Nice bir hicabdan ârınmıyâlım
İrgör sana yolda sürünmeyelim
Kâmillere bakıb yerinmiyelim
Efendim meded hayy Sultanım meded

Kulun sana lâyık işi yoğimiş
Yokdan südur eden zîra yoğimiş
HÜDAYÎ'ye senin fazlın çoğimiş
Efendim meded hayy Sultanım meded

(Uşşak)

Dost ile ettiğin ahdi unutma
Gel gönül dost illerine gidelim
Sakın bu viran evde vatan tutma
Gel gönül dost illerine gidelim

Kudretimiz yettiğince aşalım
Pervaz vurup yüce beller aşalım
Seninle dost illerine düşelim
Gel gönül dost illerine gidelim

Cânan ilin varıb görmek dilersen
Hayat iklîmine ermek dilersen
Solmaz gülşen gülün dermek dilersen
Gel gönül dost illerine gidelim

Dosttan yana kanat büküp uçalım
Ağ u karaya bakmayıp geçelim
Hızır gibi ab u hayat içelim
Gel gönül dost illerine gidelim

Hak'dan HÜDAYÎ'ye ihsân olurdu
Her vechile yollar âsân olurdu
Onulmaz derdine dermân olurdu
Gel gönül dost illerine gidelim

— 23 —

Bize bizden olan yakîn ve karîb
Koma firkat elinde bizi garib
Kereminden visâlin eyle nasîb
Meded et yâ enis e külli garîb

Çün emîn eyledin emânetine
Yine sen lâyık eyle hizmetine
Mazhar et rahmet ü inayetine
Meded et yâ enis e külli garib

Destgir olmaz isen ey rahmân
Azdırır bizi nefsile şaytan
Sen esirge efendi bizi hemân
Meded et yâ enis e külli garib

Enbiyâ gördüğü atâlar içün
Evliyâ sürdüğü sefâlar içün
Ehl-i derde olan devâlar içün
Meded et yâ enis e külli garîb

Gerçe hoşdur efendi sabr-ı cemîl
Zuefâda velî bizae kalil
Kerem et kalmasın HÜDAYÎ alîl
Meded et yâ enis e külli garib

(Hüseynî)

— 24 —

Nur-ı Hakk'a baka bir gün ola ebsâr-ı kulüb
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

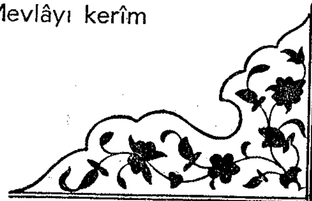
Nefahâtu keremin bir gün ola ede hübub
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

Pür hevâ nefsin elinden nidelim neyleyelim
Hak bilir hâlimizi hud kime ne söyliyelim
Geliniz imdi ulular yolunu söyleyelim
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

Nefs ü şeytana zebun eyleme kullarını
Sâdık âşıka âsân getire yollarını
Vara bülbülleri seyran ede dost illerini
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

Milki ko malinebak leylü nehâreden odur
Cem'i ezdâd edüben unsûr çâr eden odur
Âteşi gülşen edib düşmanı yâr eden odur
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

Mahz-ı fazliyle esirgese HÜDAYÎ'ye yeter
Nazar-ı lütfu ile kârı onar işi biter
Zâkiri zikreder ol zikreden envâre batar
Umarız lütf u inayet ede Mevlâyı kerîm

— 25 —

Ermeğe vahdet nûruna
Şirki aradan süregör
Salma bu günü yârına
Menzile evvel varagör

Aşkile vârın hâk eyle
Gül gibi yakan çâk eyle
Su gibi yolun pâk eyle
Dostun izini göre gör

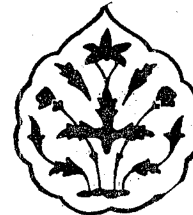
Âşık olan mü'min ölmez
Müşrik hud kendini bilmez
Âhir bunda kimse kalmaz
Yükün erkenden eregör

Sâdıklar yolunu tutub
Hakk'ın dergâhına yetüb
Âşık bülbül gibi ötüb
Dost güllerinden deregör

Doğru yola giden erler
Sırâtı bunda geçerler
Bilmez isen bu yolu ger
Varıb bilire soragör

Hulleyi bunda biçerler
Kevseri bunda içerler
Cenneti bunda açarlar
Durma kapuyu vuragör

Ölmezden evvel ölüben
Kalbin nûr ile doluben
Hakk'ı HÜDAYÎ buluben
Bâki hayata ire gör.

— 26 —

Bir padişaha kul ol kim
Milki zâil olmaz ola
Bir gülşene bülbül ol kim
Hiç sararub solmaz ola

Kendin ummâna salagör
Gavvas oluben dalagör
Bir dürlü gevher bulagör
Kimsede bulunmaz ola

Gerçek âşık olsa sâlik
Görünür külli şey Hâlik
Bir milke ola gör mâlik
Kimse elden almaz ola

Koyalım lâf u güzâfı
Gel eyleyelim insâfı
Gönül ol vakt olur sâfi
Ana keder gelmez ola

Sırrını keşfetme yâda
Verme hâsılını bâda
Bir dost edin ki dünyâda
Hiç senden ayrılmaz ola

Gerçek seven cânanını
Verir tenini cânını
Derd odur ki dermânını
Hak'dan gayri bilmez ola

Bülbül olub ötmek gerek
Güller gibi bitmek gerek
Bir âleme yetmek gerek
Fenâ eli ermez ola

Zâhidlere Uçmak gerek
Ârif Hakk'a uçmak gerek
Bir çeşmeden içmek gerek
İçenler ayılmaz ola

Bir kapıya mülâzim ol
Dün gün HÜDAYÎ kaim ol
Bir özge ilme âlim ol
Melek anı bilmez ola

— 27 —

Sevdâyı sivadan geç
Gel hu diyelim yâ hû
Bir meşrebi sâfi iç
Gel hu diyelim yâ hû

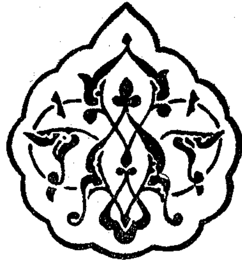
Ko keşf u keremâtı
Geç cümle makamatı
Kasdet bulagör zâtı
Gel hu diyelim yâ hû

İskatı kuyud eyle
İfnâyı vücud eyle
Hakkani şuhud eyle
Gel Hu diyelim yâ hû

Sâlik bula ümidi
Zerre bula hurşidi
Bulmağa bu tevhidi
Gel hu diyelim yâ hû

Sırrına HÜDAYÎ yâr
Esrârın ede izhâr
Ey derde uman tîmar,
Gel hu diyelim yâ hû

(Mâhur)

— 28 —

Gelün şükreyleyelim
Derdlere derman gelsin
Hakk'ı zikreyleyelim
Canlara cânan gelsin

Vârımız hâk edelim
Yakalar çâk edelim
Kalbimiz pâk edelim
Tahtına sultan gelsin

Terk eyle cümle vârı
Koma elden ikrârı
Mahvet şekk ü inkârı
Yerine iyman gelsin

Bakma yalan dünyaya
Akma kuru sevdâya
Yalvar gani mevlâya
Lütfile ihsan gelsin

Varlığın eyle zâil
Olagör Hakk'a vasıl
Geç katreden ey gaafil
Bahrile ummân gelsin

Teallûk defterin dür
Mâsivayı dilden sür
Hakk'ı anla bulagör
İlmile irfan gelsin

HÜDAYÎ aç gözünü
Pâk eyle kendözünü
Hakk'a döndür yüzünü
Her işin âsân gelsin

(Evc)

— 29 —

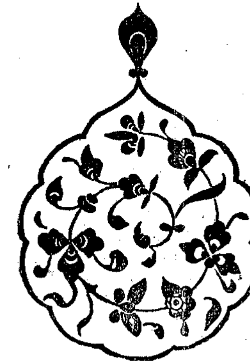
Adımı dostdan yana
Atalım şimden gerû
Lâmekân illerine
Gidelim şimden gerû

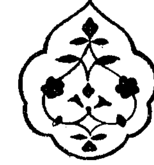
Koyub gayri sevdâyı
İsteyelim Mevlâyı
Bu yalancı dünyayı
Nidelim şimden gerû

Hak kelâmı gûş edib
Derya gibi cûş edib
Câm-ı aşkı nûş edib
Yutalım şimden gerû

Her kim ister dîdârı
Terkeder cümle vârı
Hun i vasl-ı dildârı
Tadalım şimden gerû

Ey HÜDAYI cânanı
İşte bulsun cân ânı
Geçen ahd u peymânı
Güdelim şimden gerû

— 30 —

Sadr-ı cem'il murselîn
Sensin yâ Resûlallah
Rahmeten-lil-âlemîn (*)
Sensin yâ Resûlallah

Nûrun sırâc-ı velhâc
Âlemler sana muhtâc
Sâhib ü tâc-ı mi'rac
Sensin yâ Resûlallah

Âyinei rahmânî
Nur-ı pâk-i sübhânî
Sırrı Seb'el-mesani
Sensin yâ Resûlallah

Şâhidün Leyl-ü İsrâ
"Subhan ellezî esrâ,,
Mazhar-ı nûr-i esmâ
Sensin yâ Resulallah

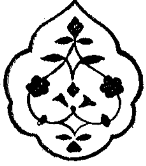
Ey menba-ı lütf-ü cûd
Yerin Makâm-ı Mahmud
Yaradılmışdan maksûd
Sensin yâ Resûlallah

Canlar içinde cânan
Ma'deni ilm u irfan
Ceddim ve pîrim sultan
Sensin yâ Resûlallah

Açan râh-ı tevhîdi
Bulan sırr-ı tefrîdi
HÜDAYÎ'nin ümîdi
Sensin yâ Resûlallah

(Segâh, Evc, mâhur)

(*) Bedr-i eflâk-i yakîn

— 31 —

Neyleyeyim dünyayî
Bana Allâhım gerek
Gerekmez mâsivâyı
Bana Allâhım gerek

Ehl-i dünya dünyâda
Ehl-i ukba ukbâda
Her biri bir sevdâda
Bana Allâhım gerek

Dertlü dermânın ister
Kullar sultânın ister
Âşık cânânın ister
Bana Allâhım gerek

Fâni devlet gerekmez
Dürlü ziynet gerekmez
Haksız Cennet gerekmez
Bana Allâhım gerek

Mecnûn ister Leylâyı
Vâmık ister Azrâ'yı
Nidem gayri sevdâyı
Bana Allâhım gerek

Bülbül güle karşı zâr
Pervaneyi yakmış nâr
Her kulun bir derdi var
Bana Allâhım gerek

Bîhude hevâyı ko
Hakk'ı bulagör yâ hu
HÜDAYÎ'nin sözü bu
Bana Allâhım gerek

(Uşşâk, beyati, acem aşîran)

— 32 —

Musahhar emrine heb cümle eşyâ
Senindür kul senindür hükm efendi
Elin altındadır dünya ve ukbâ
Senindür kul senindür hükm efendi

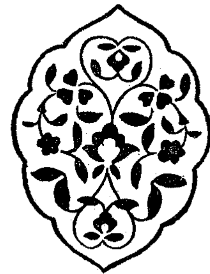
Ne istersen edersin kudretin var
Her işde nîçe niçe hikmetin var
Sen esirge usâti rahmetin var
Senindür kul senindür hükm efendi

Kiminin derdine tîmar edersin
Kimîne âteşi gülzâr edersin
Kimîni Mustafâ muhtâr edersin
Senindür kul senindür hükm efendi

Kanı Eyyub gibi bir sabre tâkat
Ya İsmâilü veş kurbâne cür'et
Meğer kim idesin fazlınla rahmet
Senindür kul senindür hükm efendi

Usâte rahmet-ü gufrân eden sen
Gönüller derdine dermân eden sen
HÜDAYÎ'ye atâ ihsan eden sen
Senindür kul senindür hükm efendi

(Segâh, hicaz)

— 33 —

Yalancı dünyâya aldanma yâ hu
Bu dernek dağılur dîvan eğlenmez
İki kapulu bir vîranedir bu
Bunda konan göçer mihmân eğlenmez

Bakma bunun karasına ağına
Gönül verme bostânına bâğına
Benzer heman oğlan oyuncağına
Bunda âkil olan insan eğlenmez

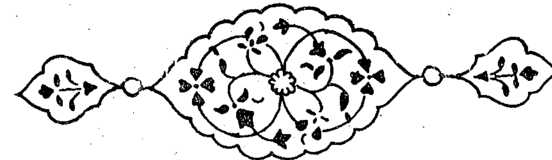
Doğrusuna gidegör bu yolların
Geçegör serrini yüce bellerin
Dünya zindânıdır mü'min kulların
Zindanda olan hud âsan eğlenmez

Sen ey gafil ne sandın rûzigârı
Durur mu anladın tâze bahârı
Yükün yüklenigör erkenden bâri
Yoksa yolcu göçer kârban eğlenmez

Vârın nisar eyle Mevlâ yoluna
Bunda ne eylersen anda buluna
Bir gün sefer düşer Berzâh iline
Otağı kalkıcak sultan eğlenmez

Sırat köprüsü ve mîzan kurulur
Ömür tamam olur defter dürülür
Hakk'ın dergâhına kullar derilür
Buyruğu tutulur ferman eğlenmez

HUDAYÎ n'oldu bu denlü peygamber
Kani Ömer Osman bu Bekri Hayder
Kani Habîbullah Sıddık-i Ekber
Bunda gelen gider bir cân eğlenmez

— 34 —

Sular olmuş gibi didâre âşık
Dün gün akar çağlar handan eğlenmez
Muhabbet bahrinden bir katre tatmış
Mevc urur çalkanur umman eğlenmez

Eğer yaz u eğer kış u eğer güz
Eğer mihr ü eğer ây ile yılduz
Devr ederler Hakk'ı aşkile dübdüz
Felekler rakseder bir an eğlenmez

Tâ kim hâsıl ola cümle metâlib
Olagör cânile dîdare tâlib
Olucak kişide Hak aşkı gaalib
Hem gönül çekinür hem cân eğlenmez

Hakk'ın ihsânını fikreyleyi gör
Verdiği niymete şükreyleyi gör
Gece gündüz Hakk'ı zikreyleyi gör
Hak zikrolan yerde Şeytan eğlenmez

Ömür eser yeldir yahud akarsu
Sâkın yele suya dayanmağı ko
Fırsat elde iken sa'y eyle yâ hu
Bu günler geçer de devran eğlenmez

Erişmeyen selâmet pâyesine
Lâbid ziyan eder sermâyesine
Ömür benzer uçar kuş sâyesine
Uçar kuş gölgesi bir an eğlenmez

HÜDAYÎ istersen bâki seâdet
Kasdeyle bulagör kesretde vahdet
Bir kula olucak Hak'dan inayet
Maksûda tîz erer ihsan eğlenmez

— 35 —

Kapundan gayre muhtâc olmayalım
Sen yaratdın yine sen yardım eyle
Han-ı vasle doyur aç olmayalım
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

Gülşende bülbülü zâr eden sensin
Düşmanı dost edüb yâr eden sensin
Âlemleri yokdan var eden sensin
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

Cânıma cânanı kimden umayım
Derdime dermânı kimden umayım
Lütfile ihsânı kimden umayım
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

Sensiz bir kişinin işi bitmedi
Kimse buyruğunsuz gelüb gitmedi
Halk edicek kimse yardım etmedi
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

Bilmeyenler gayrın nef'i var sandı
Bilicek gayre bakmakdan usandı
Sen esirge HÜDAYÎ derdimendi
Sen yaratdın yine sen yardım eyle

— 36 —

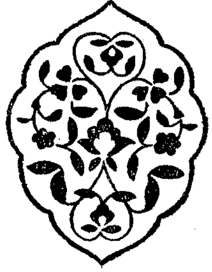
İstemez âkil fâni dünyayı
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ
Neylesin âşık gayri sevdayı
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ

Aşk-ı Şirinine cân verir Ferhâd
Leylî yâdına Kays ider feryâ..d
Seni arzular âşık-ı nâşâd
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ

Verd içün bülbül derd ile nâlân
Oldu pervâne şem'ile sûzan
Âşıkın sensin derdine dermân
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ

Âşıkın aşkı kudretinledir
Sâdıkın sıdkı rahmetinledir
Cennetin zevki vuslatinledir
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ

Bu HÜDAYÎ'de sabre tâkat yok
Tapuna lâyık bir ibadet yok
Sana kullukdan özge izzet yok
Sensin ey Mevlâ matlab-i a'lâ
(Hüzzam)

— 37 —

Hudayâ cümle-i âlem
Sana âşık seni özler
Melek cinn ü beni âdem
Sana âşık seni özler

Zemin olmuş yolunda hâk
Eder deryâ yakalar çâk
Dün ü gün rakseder eflâk
Sana âşık seni özler

Seherde açılan güller
Öter şûrîde bülbüller
Menekşelerle sünbüller
Sana âşık seni özler

Eğer mihr ü eğer zerre
Eğer bahr ü eğer katre
Eğer tûba eğer sidre
Sana âşık seni özler

Eğer huri eğer gılman
Eğer mâlik eğer ridvân
Sekiz cennet yedi nîran
Sana âşık seni özler

Eğer dağlar eğer beller
Ayağa yüz süren yollar
Akan sular esen yeller
Sana âşık seni özler

Eğer bağ u eğer bostân
Eğer sünbül eğer reyhân
Efendi heb bahâristân
Sana âşık seni özler

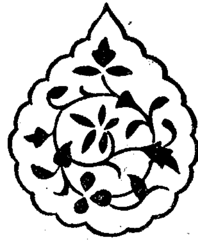
Eğer gaib eğer hâzır
Eğer bâtın eğer zâhir
Eğer mü'min eğer kâfir
Sana âşık seni özler

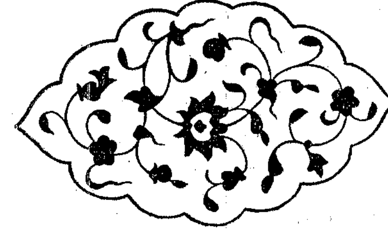
Kamunun matlubu birdir
Ya niçün bazı kâfirdir
Aceb hâlet aceb sırdır
Sana âşık seni özler

Kimine kapu açılmaz
Kimi geçer gider ilmez
Kimi bilir kimi bilmez
Sana âşık seni özler

HÜDAYÎ'ye erüb hâlât
Visalinle bula lezzet
Efendi cümle mevcûdat
Sana âşık seni özler

(Hüseynî)

— 38 —

İsteyen yârın hâk eder vârın
Bulsa dildârın saklar esrârın

Bakmayan câna erdi cânâna
Girdi meydâna terk edüb ârın

Yâr elin tutdu birliğe yetdi
Dost ile etti gizli bazârın

Ârif ol ey dil ola gör kâmil
Ben diyen gaafil utanır yarın

Aşkile dolan arayıb bulan
Nefsini bilen bildi gaffârın

Nâşı dinleme dostdan inleme
Gülden anlama bülbülün zârın

Gel HÜDAYÎ'den al haber erken
Hakk'ı isteyen kosun inkârın

(Suzidil, segâh, uşşak, mâhur)

— 39 —

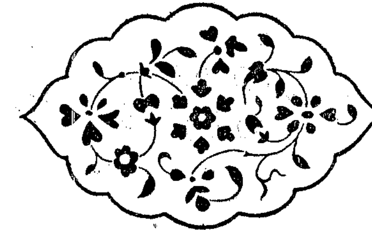
Ey derdime dermânım
Rahmet dil-i müştâka
Cân tahtına sultanım
Baksan nola uşşâka

Bülbül oluben öten
Can oynayuben o ten
Aşkın eteğin tutan
Çâk etmeye mi yaka

İhsânını küllî et
Bizi mütesellî et
Lütfile tecellî et
Kahrın koma kim yaka

Sîb aşlayacak bîde
Evvelki rüsûm gide
Bâki ki zuhûr ede
Fâni arayub aka

HÜDAYÎ'ye yol soran
Vahdet iline eren
Bir kerre yüzün gören
Gayre ola mı baka

— 40 —

Cümle hicablardan geçir
Rabbim meded mevlâ meded
Vaslın şarabından içir
Mevlâ meded Allah meded

Aşkın ile doldur bizi
Çok ağladık güldür bizi
Tut elimiz kaldır bizi
Rabbim meded Allah meded

Olmayıcak senden kerem
Yol veremezüz bir kadem
Budur sözümüz dembedem
Mevlâ meded Allah meded

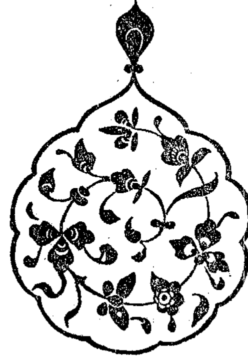
Keşfolub ef'ali sıfat
Kılsın tecelli nur i zât
Tâ bulavuz bâki hayat
Allah meded Mevlâ meded

Senden eğer te'yid ola
Her hâlimiz Tevhid ola
Göster cemâlin îd ola
Rabbim meded Allah meded

Bir âşık irmişse sana
Ol îd-i ekberdir ana
Budur murad ondan sona
Mevlâ meded Allah meded

Fethet bize muammâyı
Tâ bulavuz müsemmâyı
Erişsin zevke HÜDAYÎ
Allah meded Mevlâ meded

(Rast)

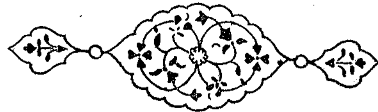
— 41 —

Gâh perdei envar ile
Kendözünü pinhân eden
Gâh künt ü kenz esrârını
Âlemlere îlan eden

Eyyûbe dermân eyleyüb
Yâkuba nâlân eyleyüb
Kul eylemişken Yusufu
Mısr eline sultân eden

Tûr'a tecellî eyleyib
Diller tesellî eyleyib
Mûsaya deyüb "lenterân"
Ol vechile ihsân eden

Varub seray-ı vahdeti
Seyretmeğe sırri Habib
Mîraca dâvet eyleyüb
Eltâfını pâyan eden

— 42 —

Allahümme yâ Hâdi
Âsân eyle yolumuz
Sehhil ebûrul vâdi
Tiz geçür tut elimiz

Esib muhabbet yeli
Vecde getirsin dili
Söylesin cân bülbüli
Handân olsun gülümüz

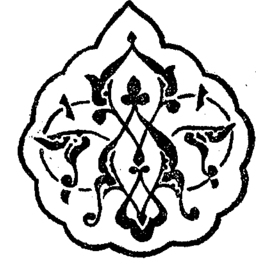
Varlık defterini dür
Benliği aradan sür
Vahdet zevkine irgör
Gider kîl ü kalimiz

Yârab fazlı cûd eyle
Kemâli şuhud eyle
Hakkani vücud eyle
İslâh eyle hâlimiz

Dergâhına sürüb yüz
Kelâmın işitsevüz
Cemâlini görse göz
Vasle irse elimiz

HÜDAYÎ der yâ Mevlâ
Entel aliyyül â'lâ
Gencinei ev ednâ
Olsun re'si malimiz

(Ağır hu rast)

— 43 —

Yeter oldun fenâ bağında nâlân
Yürü bülbül yürü dost illerine
Edüb tavus-i kudsilerle cevlân
Yürü bülbül yürü dost illerine

Gülün rengine aldanma geçegör
Bu kesret murg i zârından uçagör
Varub vahdet şarâbından içe gör
Yürü bülbül yürü dost illerine

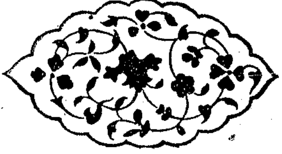
Gülü sanma ki derdine devâdır
Sivâ hubbü çü bîhûde hevâdır
Ko gayri maksadı aksâ Hudadır
Yürü bülbül yürü dost illerine

Görüb pervaneyi andan sebak al
Günündür nâr-i aşka perrile bâl
Mecazı ko hakikat bahrine dal
Yürü bülbül yürü dost illerine

Gönül verme HÜDAYÎ kâinata
Geçüb fâniden er bâki hayata
Sefâ bul gark olub envâr-ı zâta
Yürü bülbül yürü dost illerine

(Müsteâr)

— 44 —

Açıver lütfedib doğru yolunu
Allâhım Allâhım güzel Allâhım
Sensin esirgeyen âşık kulunu
Allâhım Allâhım güzel Allâhım

Niçe bir dünyadan usanmıyalım
Niçe bir gafletten uyanmıyalım
İrgör sana hasretle yanmıyalım
Allâhım Allâhım güzel Allâhım

Ger bizde yoğise sana liyakat
Fazlınla ey mevlâ eyle inayet
HÜDAYÎ kulunda kalmadı takat
Allâhım Allâhım güzel Allâhım

— 45 —

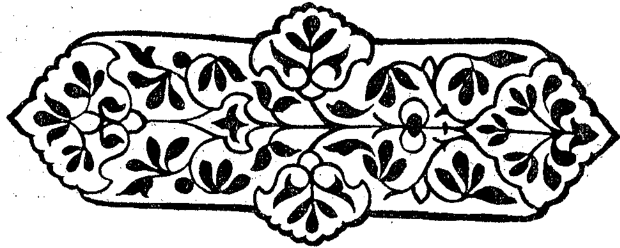
Ey gülleri handân eden
Bülbülleri nâlân eden
Gâh hub cemâlin gösterib
Gâh gizleyib pinhân eden

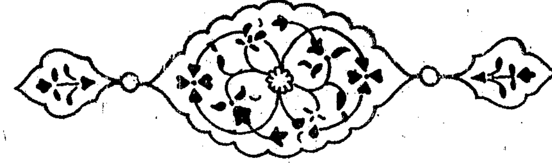
Sen "Semme vechullah" dedin
Hem zâhir ü bâtın âdın
Gâh gösterip gâh gizledin
Aklı odur hayrân eden

Etmez senin âşıkların
Milki Süleymâne nazar
Ancak cemâlin nûrudur
Dertlerine dermân eden

Kimini saldın Kâbeye
Kimi eder Ârşın tavaf
Uşşâka vaslın kıl atâ
Ey herkese ihsân eden

Eyle HÜDAYÎ'ye atâ
Cûdunla hakkani vücud
Ey nütfeyi insan edüb
Ey katreyi ummân eden

— 46 —

Dolanmaz gönlümüz senden ayruğa
Var ise sevdiğim sendedir sende
Hiç avunmaz oldu aza ve çoğa
Var ise sevdiğim sendedir sende

Şu âşık kim aşkın dolusun içdi
Kendinden el yuyub gayriden geçti
Gönül murgi eski yuvadan uçtu
Var ise sevdiğim sendedir sende

Dîvane gönlüme bilmezem noldu
Kendini yitirib hayrette kaldı
Aranub aranub bulunmaz oldu
Var ise sevdiğim sendedir sende

Doymaz oldu yürek hasret-i yâre
Derdile kalmışım şöyle avâre
Bunu bildim ki yok gayriden çâre
Var ise sevdiğim sendedir sende

Gerçek âşık olan candan el siler
Vahdet serayına erişmek diler
HÜDAYÎ çokdan bu yollarda yeler
Var ise sevdiğim sendedir sende

— 47 —

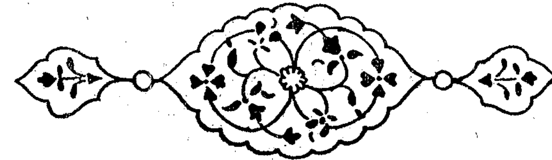
Gâh olur ol dost cemâli
Gönlümüze düşe gelir
Anın içün aşk deryâsı
Kaynayuben cûşa gelir

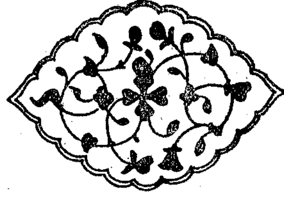
Gâh olur lütfü yüzünden
Gösterir envâri cemâl
Gâh olur celâl perdesi
Her yakaden üşe gelir

Ketb olub ahval-i âlem
Kâne mekân ceffel kalem
Yâ nicetsün benî Âdem
Yazılan hud başa gelir

Bu dediğim Tevhidi sırf
Muktezayı makamı cem,
Lik-i farka nâzır olub
Buyruk tutmak hoşa gelir

Cem'ile farkı fark eyle
Kâmil olagör HÜDAYÎ
Ancak birine bakarsan
Başa çok endişe gelir

— 48 —

Bağışlagıl kullarının günahın
Ey Allahım el senindir kul senin
Rahmeylegil işidüb ah u zârın
Ey Allahım el senindir kul senin

Kimi hayran ise kimi ayıkdır
Kimi yalan ise kimi sâdıktır
Kimi hayvan ise kimi âşıkdır
Ey Allahım el senindir kul senin

Kimin divanına karşı dursunlar
Kimin eşiğine yüzler sürsünler
Mevlâların koyub kime varsınlar
Ey Allahım el senindir kul senin

Kimi mecnûn ise kimi âkildir
Kimi nâkıs ise kimi kâmildir
Kimi mahcûb ise kimi vâsıldır
Ey Allahım el senindir kul senin

HÜDAYÎ'nin her günahın bağışla
Ol kemlik etdiyse sen iyilik işle
İhsan eyle lâkin etme sâğişle
Ey Allahım el senindir kul senin

— 49 —

Zevki dünyaya muhabbet nîçe bir
Lezzet-i fâniye rağbet nîçe bir
Nîçe bir âdet ü bid'at nîçe bir

Nefs-i şerriye itaat nîçe bir
Mâye-i ömrü izaat nîçe bir

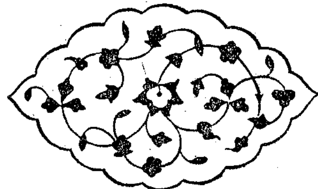
Nîçe bir ömr-i aziz ola telef
Ki olmaz cümle cihan ana halef
Güheri yere vurub alma hedef

Nefs-i şerriye itaat nîçe bir
Maye-i ömrü izaat nîçe bir

Ger HÜDAYÎ'den alırsan haberi
Veregör Hak yoluna can u seri
Kalmasın zenbi vücudun eseri

Nefs-işerriye itaat niçe bir
Maye-i ömrü izaat nîçe bir

(Segâh)

— 50 —

Bilir var mı yolu
Kandedir dost ili
Söyle cân bülbülü
Kandedir dost ili

Âşıklar sâdıklar
Derdile yanıklar
Dün gün uyanıklar
Kandedir dost ili

Bunda iken biliniz
Sonra ermez eliniz
Arayuben bulunuz
Kandedir dost ili

Ağyârı süre gör
Dost dîdarın göre gör
Bir bilüre sora gör
Kandedir dost ili

HÜDAYÎ bildin mi
Maksûda erdin mi
Aşk ile doldun mu
Kandedir dost ili

— 51 —

Nîçe bir hasret ôduna yanalım
Yâ Resulallah şefaat kıl meded
Kevser-i vahdetten içür kanalım
Ya Resulallah şefaat kıl meded

Zenbini fâni vücudun yuymağa
Hân-i bîpâyanı vasle duymağa
Sırrı ev ednâyı bulub doymağa
Yâ Nebiyallah şefaat kıl meded

Mürşidim pîrimsin ey kân-ı kerem
Pes destinden gayri kime yüz sürem
Umarım ki Arş-ı maksûda erem
Yâ Resulallah şefaat kıl meded

(Hüseynî)

— 52 —

Sehvile olduysa günah
Kuldan nedem senden kerem
Ey lütfu bîhad Pâdişah
Kuldan nedem senden kerem

Gönlüm evin seyran eden
Âşıkları hayran eden
Ey kendini pinhan eden
Kuldan nedem senden meded

Müzniblere gufran senin
Mücrimlere ihsan senin
Derdlilere derman senin
Kuldan nedem senden meded

Âşıkları bîmar eden
Sâdıkları tîmar eden
Ey cânı yokdan vâr eden
Kuldan nedem senden meded

Müsteğrak iken vuslata
Düştü HÜDAYÎ firkate
Yine sen irgör vahdete
Kuldan nedem senden meded

— 53 —

Bülbül ki aşiyanı kadîmi koyub gelür
Gülden meğer ki bûy-i muhabbet alır gelür

Güller gülâbı hubbi ezel yâdına dilâ
Odlara yakılub kamudan el yuyub gelür

Bâd-ı hazandan aldı fenâ buyi zevkini
Eşcâr dürlü dürlü libâsın soyub gelir

Gûş eyleyüb vucudun zenbi kelâmını
Pervâne nâr-ı aşk ile vârın yuyub gelür

Çünki HÜDAYÎ mahvola nefsin ravneti
Ol kalbe kalb ruha o sırra uyub gelür

— 54 —

Fikriniz nedir kardaşlar
Nicolur bizim hâlimiz
Hak tarîkinde yoldaşlar
Nicolur bizim hâlimiz

Taat u uzlet bizde yok
Halvet ü celvet bizde yok
Şevk ü muhabbet bizde yok
Nicolur bizim hâlimiz

Aldı bizi hemmi dünya
Unutuldu dâr-i ukba
Ger kerem etmezse Mevlâ
Nicolur bizim hâlimiz

Derdimend insan gör nider
Muttasıl dünya cem'eder
Ahir bunda koyub gider
Nicolur bizim hâlimiz

Dünyayı muhkem tutarlar
Dini yabana atarlar
Cenneti yoğa satarlar
Nicolur bizim hâlimiz

Âkil isen eğer yahu
Masivadan var elin yu
Aldadı halkı bir cazu
Nicolur bizim hâlimiz

Kimi bulduğunu kapar
Kimi doğru yoldan sapar
Nefsi hevasına tapar
Nicolur bizim hâlimiz

Âdet ü bid'at nice bir
Ziynet ü şöhret nice bir
Kuru kermiyyet nice bir
Nicolur bizim hâlimiz

Yoksa kabre girilmez mi
Hak katına varılmaz mı
Sûr-i hesab sorulmaz mı
Nicolur bizim hâlimiz

Sırat köprüsün geçmedin
Dost illerine uçmadın
Kevser şerâbın içmedin
Nicolur bizim hâlimiz

HÜDAYÎ gözün aç gözün
Hakk'a tapşırı gör özün
Eğer hakkolmazsa sözün
Nicolur bizim hâlimiz

— 55 —

Ey vâhid ü ferd ü samed
Senden meded senden meded
Ey "lemyekûn küffvan ehad"
Senden meded senden meded

Zülmani nûrani hicab
Açılsın olsun feth-i bab
Ref'et cemâlinden nikab
Senden meded senden meded

Kurtarmayınca Yaradan
Dil kurtulur mu yaradan
Döndürme yüz bîçâreden
Senden meded senden meded

Ey katreyi ummân eden
Ey nutfeyi insan eden
Ey dertlere dermân eden
Senden meded senden meded

Yârab HÜDÂYÎ derdimend
Avâre kaldı müstemend
Vaslından olsun behremend
Senden meded senden meded

— 56 —

Ârif ol ayine-i insana bak
Anda nur-i hazreti rahmana bak

Ko harabat ehlinin vîranlığın
Anda muta' kenzi bîpayana bak

Ahseni sûretde Âdem halk eden
Şübhi misli olmayan sultana bak

Sümme vechullahı fehmettinse ger
Şeş cihetten bîhacet cânana bak

Keşf olunca sırrı tahbibi habîb
Terki gılmân et yeter vildana bak

Fürkat ehline yeter kıldın nazar
Aç gözün vâsıl olan yârana bak

Geç HÜDAYI suret-i mânâyı gör
Katreyi ko lüccei ummana bak

— 57 —

Fenâ bulub hayat elem şu dem ki aşkı yârımdan
Muhabbet isteyen gelsün haber sorsun mezârımdan

Nesim-i ruh-i rahmandan nefes ererse ger câna
Baharistan ola âlemsefâyı nevbaharımdan

Fenâ ender fenâ buldu vücudum milki sertâser
Görünür bir beden kaldı hemân ancak hisârımdan

Geçüb dünya vü ukbayı irem vahdet serâyına
Fakîre ger kerem îre gânî perverdigârından

Cenâbı pâkine lâyık HÜDAYÎ'nin nesi ola
Meğer kim armağan iltem kemali iftikarımdan

— 58 —

Siyd ederken hümayi irfanı
Uçdu ol şahbazı sultanı

Yusuf-ı çahe atdı ihvanı
Kodu hasretde pîr-i Ken'anı

Neyledin Mustafayı ey fâni
Kande gitdi Muhammed'üm kani

Terk edüb bu seray-ı vîraneyi
Belki cümle sivayı sübhani

Arzu etdi o vechi rahmani
Katreden geçti buldu ummânı

Neyledin Mustafayı ey fâni
Kande gitdi Muhammed'üm kani

Tek midir bülbül etse efganı
Zayi' etdi o verdi handanı

Nola ger dökse gözlerim kanı
Görmez oldum o mâh-ı tâbânı

Neyledin Mustafayı ey fâni
Kande gitdi Muhammed'üm kani

— 59 —

Aşka düşürdün kendözün
Neyleyeyim gönül seni
Bir oldu gecen gündüzün
Neyleyeyim gönül seni

Düşeli aşkına yârın
Yerde gökde yok kararın
Gitdi elden ihtiyârın
Neyleyeyim gönül seni

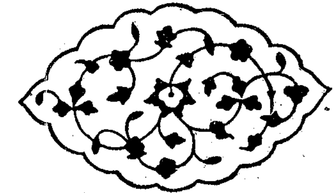
Hakkile her kim bilişdi
Vâdi-i hayrete düştü
Aşk deryâsı başdan aştı
Neyleyeyim gönül seni

Âşık olaldan dîdare
Derdile kaldın avâre
Doymaz oldun intizâre
Neyleyeyim gönül seni

Aşkile hôş oldu başın
Mâşuk ile oldu işin
Kalmadı gayri teşvişin
Neyleyeyim gönül seni

Bir gün Hak'dan ihsan ola
Müşkillerin âsân ola
Her derdine dermân ola
Neyleyeyim gönül seni

Mâşukdan ericek kemend
Uşşâkı eyler kayd u bend
Nitsün HÜDAYÎ derdimend
Âh nideyim gönül seni

— 60 —

Ey bu gönlüm şehrini bin lütfile âbad eden
Onsekiz bin âlemi bir emrile îcad eden

Zât-ı bîçünün mekânlardan münezzehdir senin
Peş seni ya kande bulsun ağlayub feryâd eden

Kasr-ı kurba irgörüb ihsana mazhar olmağa
Âşıka varlık cibâlin kesdirüb Ferhâd eden

Kimseye ölmezden ön göstermeyib dîdarını
İrgörüb bâki hayata lîk sonra şâd eden

Sen inayet sen hidayet kıl HÜDAYÎ kuluna
Çünkü sensin her murada irgörüb irşâd eden

(Rast, hüzzam)

— 61 —

Hazin-i esrâr-ı lâhut olki sultanlık budur
"Kenzi lâyefna" ya mâlik ol beğim hânlık budur

Tavk-i taat bağlayıb ifrit-i nefsin boynuna
Âsaf-i akla riâyet kıl Süleymanlık budur

Kalb-i âdem mazhar-ı envâr-ı Hak olduğuna
Secde-i şükreylemezsen ayni şeytanlık budur

Sidre-i irfanı Hakk'ın müntehâsın bulmağa
Âlemi vahdetde cevlân et ki insanlık budur

Kabe kavseyn'in HÜDAYÎ fehmedib cem'iyyetin
Vâsıl ol sırr-ı ev ednâyâ müslümanlık budur.

(Hüseynî)

— 62 —

Gel berû ey derde dermân isteyen
Câna bakmaz vasl-ı cânan isteyen

Masiva esnâmını eyler şikest
Kat'eder zünnarı iyman isteyen

Kulluk eyler sıdkile mevlâsına
Cân-u dil tahtında sultan isteyen

Fâni varlıkdan geçüb bulur hayat
Katreyi kor bahr-i ummân isteyen

Milki bâki isteyen kor fâniyi
Güllüğe bakmaz gülistan isteyen

Bal açar tavus-ı kudsiler gibi
Lâmekân milkinde cevlân isteyen

Hizmete bel bağlayıb eyler niyaz
Bab-ı Hak'dan lütfu ihsan isteyen

Masiva nâsutına kılmaz nazar
Âlem-i lâhuta seyran isteyen

Verseler almaz Süleyman milkini
Ey HÜDAYÎ vech-i Rahman isteyen

— 63 —

Canları hasret ôduna yandırır
Ayrılık ah ayrılık vah ayrılık
Lezzetinden âlemin usandırır
Ah ayrılık vah ayrılık ayrılık

Görmez eder ağlamakdan gözleri
Hem sarartır soldurur gül yüzleri
Karagû eyler nice gündüzleri
Ayrılık ah ayrılık vah ayrılık

Ayrılık olur sefa yolunda sed
Nâr-ı hiçre yakmagıl yarab meded
Tamu ôdundan eşeddürür eşed
Ayrılık ah ayrılık vah ayrılık

Yandırub pervâneyi süzan eder
Bülbülü şûrîde-i nalân eder
Dilleri mâmur iken vîran eder
Ayrılık ah ayrılık vah ayrılık

— 64 —

Taze tâze dost gülleri
Açılsın asla solmasın
Düngün ötsün bülbülleri
Aşkı artsın eksilmesin

Balıklar deryâda sezer
Semender âteşde gezer
Ne ôddan ne sudan döner
Kimseler âşık olmasın

Olma Hak'dan gayre bende
Salmagıl kendini bende
Düşme dünyaya ki ande
Sakın yüzüne gülmesin

Kâmiller yolunu izle
Mâşukun rizasın gözle
Sırrını nâşiden gizle
Halini kimse bilmesin

Ezel bezmindeki sâki
Aceb mesdetti uşşâki
Bula gör bir yâr-ı bâki
Kim bir nefes ayrılmasın

Derûnun aşk ile dolsun
Fikrin ve zikrin ol olsun
Talib matlûbunu bulsun
Hiç arzu yeri kalmasın

HÜDAYÎ eyleyib sücûd
Bulagör hakkani vücûd
Ol kadar olsun lütf-u cûd
Kim ana gayet olmasın

— 65 —

Meded bu derde derman eyle yârab
Ey Allahım sana lâyık keremdir
Sana varmağı âsân eyle yârab
Ey Allahım sana lâyık keremdir.

Hata eylerse ger bîçare kullar
Atâ et sen sevinsin cân u diller
İnayet et açılsın doğru yollar
Ey Allahım sana lâyık keremdir

Hudâyâ ne südur ede âdemden
Sefâ bite mi tohmu derd ü gamdan
Meded kurtar HÜDAYÎ'yi elemden
Ey Allahım sana lâyık keremdir

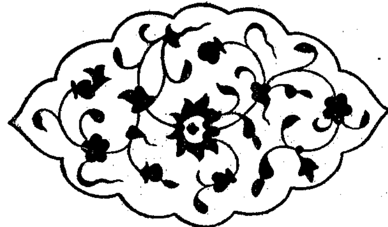
— 66 —

Davet eyle bizi lütfet kapuna
Sen esirge kerem eyle yâ Mevlâ
Niçe bir hasret olavuz tapuna
Sen esirge kerem eyle yâ Mevlâ

Neye ilter bilmeyiz bu hal bizi
Kendi kendimize koma al bizi
Aşkın şevkin deryâsına sal bizi
Sen esirge kerem eyle yâ Mevlâ

Hicablardan geçir sana varalım
El kavşurub divanına duralım
Arş-ı maksûda yüzümüz sürelim
Sen esirge kerem eyle yâ Mevlâ

Nefsimizle biz bir iş edemeyiz.
Senden yana bir adım varamayız
Vasl-ı hû'nun zevk edib deremeyiz
Sen esirge kerem eyle yâ Mevlâ

— 67 —

Kuldan sana lâyık no'la
Âşık seni kande bula
Meğer senden ihsan ola

Yârâbbena yârabbena
Senden kerem senden atâ

Sugra senin kübra senin
Ülâ senin uhra senin
Dünya senin ukba senin

Yârabbena yârabbena
Senden kerem senden atâ

Nefse bizi ısmarlama
Çiğnetme derdile gama
İrgör sana yolda koma

Yârabbena yarabbena
Senden kerem senden atâ

Ey lâyezâl ü lemyezel
Hani sana lâyık amel
Abdin işi sehv ü zelel

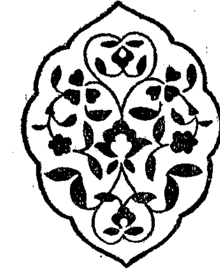
Yârabbena yârabbena
Senden kerem senden atâ

Koma HÜDAYÎ'yi garib
Vaslın ana eyle nasîb
Yessir merâmı yâ mucîb

Yârabbena Yârabbena
Senden kerem senden atâ

(Hicaz, dügâh, neva)

— 68 —

Kudümün rahmet ü zevk ü
Sefâdır yâ Resulallah
Zuhurun derd-i uşşâka
Devâdır yâ Resulallah

Nebi idin dahi âdem
Dururken mai tîn içre
İmam-ı enbiya olsan
Revâdır ya Resulallah

Kemâli zümrei kümmel
Senin nûrunla bulmuştur
Vücudun mazhar-ı tâmmı
Hudadır ya Resulallah

Seninle erdiler Zâte
Dahi envai lezzete
İşin erbâbı hâcete
Atâdır ya Resulallah

HÜDAYÎ'ye şefaat kıl
Eğer zâhir eğer bâtın
Kapuna intisab etmiş
Gedâdır yâ Resulallah

(Çargâh ve hicaz, durak segâh, ağır hu)

— 69 —

Gider şekk ü inkârı
Tevhide gel tevhide
Muhkem eyle ikrarı
Tevhide gel tevhide

Koyub kuru taklîdi
Candan eyle tevhîdi
Bulmağa her ümîdi
Tevhîde gel tevhîde

Sûrete tapma sakın
Mâni yüzüne bakın
Olmağa Hakk'a yakın
Tevhîde gel tevhîde

Sakın nefse inanma
Kendini bildim sanma
Şirk âteşine yanma
Tevhîde gel tevhîde

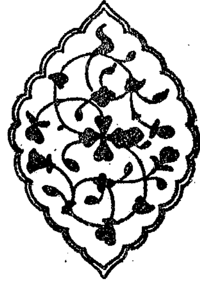
Olmaz sevdâlardan geç
Mevti anar mısın hiç
Yolcu gider kalma geç
Tevhîde gel tevhîde

Ister isen doğru yol
Bir efendiye kul ol
Bu kesrette vahdet bul
Tevhîde gel tevhîde

Olmasın nefsin hâil
Bâki milke ol vâsıl
Geç fâniden ey gaafil
Tevhîde gel tevhîde

Terk edib kibr ü kini
İhya edegör dini
İste Hakk-ı yakîni
Tevhide gel tevhîde

Hak yolunu ararsan
Şirk âsarın sürersen
HUDAYİ'ye sorarsan
Tevhîde gel tevhîde.

— 70 —

Nefs ü Şeytana zebun etme bizi
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et
Tâlib-i fâniye dûn etme bizi
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et

Avnu Rabbani refik olmayacak
Bir adım yer varımız tâlibi Hak
Zuefaya nazar-ı lütfile bak
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et

Yer ü gök çekmediğü haml-ı kebîr
Götürür anı bu insan-ı sagir
Yardım eyle bize ey Rabbi kadir
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et

Masivaya bakuben kalmıyalım
Ta hevayı hevese dalmıyalım
Zağa şahbaz-ı dili salmıyalım
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et

Niçe bir mâni' ola hubbu siva
Ola nûrunla münevver fukara
Vaslını eyle HÜDAYİ'ye atâ
Kerem et hey ulu Mevlâ kerem et

— 71 —

Bizi insan eden sensin
Şükür yarabbi yârabbi
Kemal ihsan eden sensin
Şükür yârabbi yârabbi

Cihanı eyleyüb peydâ
Bize kıldın vücud i'ta
Hem ettin aşkile ihya
Şükür yârabbi yârabbi

Bu zâtı kande bulurduk
Sıfatı kande bulurduk
Hayatı kande bulurduk
Şükür yârabbi yârabbi

İbâdı eyleyüb îcad
Kamuyu eyleyüb âbâd
Edersin kendine irşâd
Şükür yârabbi yârabbi

Senindir kudreti kuvvet
Arada gayriler âlet
Bulunmaz lütfuna gayet
Şükür yârabbi yârabbi

HÜDAYİ'ye hüda geldi
Cenabından atâ geldi
Muhabetten sefâ geldi
Şükür yârabbi yârabbi

(Evc)

— 72 —

Ezelden aşk ile biz yana geldik
Hakikat şem'ine pervâne geldik

Tenezzül eyleyib vahdet ilinden
Bu kesret âlemin seyrâne geldik

Geçüb fermânile bunca avâlim
Gezerken âlem-i insana geldik

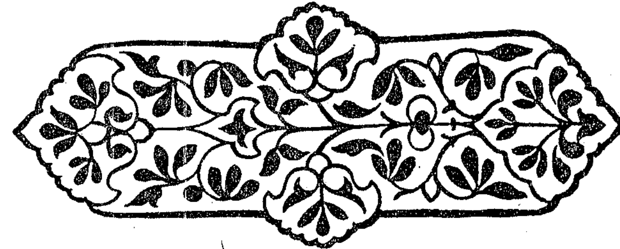
Fenâ buldu vücud-ı fâni mutlak
Bıraktık katreyi ummâna geldik

Geçüb âhir bu kesret âleminden
HÜDAYİ halvet-i sultana geldik

Nemiz ola Hudaya sana lâyık
Hemân bir lütf ile ihsâna geldik

Umarız erevüz bâki hayata
Civar-ı hazret-i Rahmana geldik

(Dügâh)

— 73 —

Seherde açılan güller nedendir
Öten şürîde bülbüller nedendir
Menekşelerle sünbüller nedendir
Ağızda söyleyen diller nedendir

Bakanlar kudret-i perverdigâre
Görürler sun'i Hakk'ı âşikâre
Nazar et ibret ile nevbâhara
Akan sular esen yeller nedendir

Sefayı kande buldu kalb-i insan
Ziyayı kande aldı mâh-ı tâbân
Simarı kande buldu bağ u bostan
Gülistanda biten güller nedendir

Kamûsu kadiri mutlak işidir
Bu sırrı anlayan ârif kişidir
Neden göz görüben kulak işidir
Ayak yürür tutan eller nedendir

Nedendir dar-ı dünya dar-i ukba
Nedendir mah u hurşid ü süreyya
Nedendir berr ü bahr ü kûh u sahra
Aceb bu iller u beller nedendir

Kimi olmuş visali Hakka lâyık
Kiminin dide-i kalbi uyanık
Kimi nur-i cemali hakka âşık
Bu hayı huy u gulguller nedendir

Kimisi aşk ile nâlân olurlar
Kimisi gül gibi handân olurlar
Kimi bende kimi sultân olurlar
Bu sultân ile bu kullar nedendir

Kamû ervah elest bezmine yetdi
Hitâbı Hakkı hep cümle işitti
Ya niçün her biri bir yola gitdi
Huda birdir bu çok yollar nedendir

Kamûnun aslı hud Ademle Havva
Ya niçün bazı âlâ bazı ednâ
HÜDAYİ kanden oldu bunca eşyâ
Bu âlemlerle bu iller nedendir

(Hüseyni)

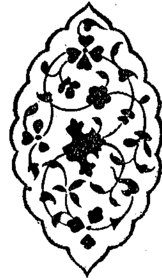
— 74 —

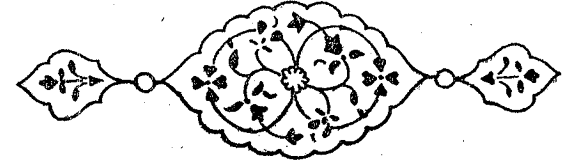
Aşk-ı mâşuku edelden ihtiyar
Aşkile hoş zindedir şeyda gönül
Yerde gökde eylemez oldu karar
Bir kapuya bendedir şeydâ gönül

Ey Hudavend i kerîm ü müsteân
Hail olmaz dillere kevn ü mekân
Sensiz anlanmaz kulübü âşıkan
Sen bilirsin kandedir şeydâ gönül

Cânibi matlûba perr ü bâl açar
Tâir i kudsi gibi dün gün uçar
Dil HÜDAYİ arş u kürsîden geçer
Sanmagıl ki bundadır şeydâ gönül

(Şehnâz)

— 75 —

Yine gönlüm dost illerin özledi
Ol illere bir kez dahi varam mı
Dost didarın bizden yeter gizledi
Bir gün ola hub cemâlin görem mi

Kulak tutan kişiler hak kelâma
Noksandan kurtulup erer tâmâma
Hüccac ile varub Beyt--ül Harâma
Eşiğine yüzüm gözüm sürem mi

Masivayı meyl-i dilden yuyuben
Fahr-i âlem Mustafâya uyuben
Kâbe kavseyn mânisinden duyuben
Aceb sırr-ı ev ednâya irem mi

Tevhid ile iymanın kâmil ola
Fürkat gidib cem'iyyet hâsıl ola
Sırrım vahdet iline vâsıl ola
Ara yerde ayrılığı sürem mi

Ey HÜDAYİ dostdan yana uçuben
Kana kana âb-ı hayat içüben
Hak yol verib hicablardan geçüben
Aceb vuslat serâyına girem mi

— 76 —

Firkat cehennemden eşed
Mevlâ meded mevlâ meded
Nefs olmasın ortada sed
Rabbim meded Allah meded

Bulsun gönül cem'iyyeti
Mahveyle isneyniyyeti
Göster seray-ı vahdeti
Mevlâ meded Allah meded

Nefse azâb ise yeter
Bir lütfile işim biter
Eyle inâyetle nazar
Rabbim meded Allah meded

Açılsa mâni gülleri
Şevk eylese bülbülleri
Görünse lâhut illeri
Allah meded Mevlâ meded

Zâhirolub âsârı cûd
Ersin kemâline şuhûd
Vergil HÜDAYİ'ye vücûd
Mevlâ meded Mevlâ meded

(Bestenigâr)

— 77 —

Kim umar senden vefâyı
Yalan dünya değil misin
Muhammedü-l Mustafâyı
Alan dünya değil misin

Yürü hey bîvefâ yürü
Sensin hud bir köhne karı
Niçe yüzbin erden geri
Kalan dünya değil misin

Sihrile donatıp kendin
Meydana salan semendin
Âleme mihnet kemendin
Salan dünya değil misin

Kasdedüb halkın özüne
Toprak doldurup gözüne
Ehl-i gafletin yüzüne
Gülen dünya değil misin

Eğer şâh u eğer bende
Her kişiyi salan bende
Kimse mekân tutmaz sende
Viran dünya değil misin

Kimisini nalân edüb
Kimisini giryân edüb
Âhir kâr u üryân edüb
Soyan dünya değil misin

İşin gücün daim yalan
Çok kişiden arta kalan
Nice kerre boşaluben
Dolan dünya değil misin

— 78 —

Ağlamak göründü gönül
Ağlayalım senin ile
İnlemek göründü gönül
İnleyelim senin ile

Adem ü Havva cennetden
Ayrı düştüler nîmetten
Biz dahi derd ü hasretten
Ağlayalım senin ile

Kani bu denlü enbiya
Kani Muhammed Mustafa
Çünkü gitti elden sefa
Ağlayalım senin ile

İrişince Hak'dan ihsan
Derdine olunca derman
Bunu da hoş gör bir zaman
Ağlayalım senin ile

Bakma cennetin Hûrine
Aldanma gıl kusuruna
Erince vahdet nûruna
Ağlayalım senin ile

Yüzümüz sürelim hâke
Âhımız çıksın eflâke
Tâ erince zât-ı pâke
Ağlıyalım senin ile

Âşkın aldı âşikâre
Kaldı HÜDAYI avâre
Tâ olunca derde çâre
Âh edelim senin ile

(Acem)

— 79 —

Şol nefes emrin fâni cihandan gidecek
Sen kerem eyle ilâhi bize ol demde meded

Gülşen-i cennete cân bülbülü pervâz edecek
Sen kerem eyle ilâhi bize ol demde meded

Ger kerem ire cenâbından ayâ Rabbu kerîm
Gelmeye yânımıza tard ola şeytan-ı racîm

Pak ü tâhir varalım hazrete bâ kalbi selîm
Sen kerem eyle ilâhi bize ol demde meded

Bir zaman ola fenâ bula semâvat ile arz
Ne iyi kala ne kem kala ne hud tûl ile arz

Şimdiden etdi HÜDAYÎ halini tapuna arz
Sen hidayet et ilâhi bize ol demde meded

— 80 —

Ey talib-i didar olan
Gel Hakka pervâz edelim
Ey aşkile bîmar olan
Gel Hakka pervâz edelim

Menzil uzakdır himmet et
Can ile yolda hizmet et
Vârın nisar-ı hazret et
Gel Hakka pervâz edelim

Emmare bissui bırak
Olma Hak ehlinden ırak
Gör sıdkile yola yerâk
Gel Hakka pervâz edelim

Bir gün beğim gitsen gerek
Dünyayı terk itsen gerek
Fikrin nedir nitsen gerek
Gel Hakka pervâz edelim

Şol kimse kim açdı gözün
Cânane tapşurdu özün
Dinle HÜDAYI'nin sözün
Gel Hakka pervâz edelim

— 81 —

Tecelli-i cemâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez
Teselli-i visâl ister
Gönül eğlenmez eğlenmez

Siva savmını kim tutdu
Visâlin îdine yetdi
Cemâlin vasfın işitdi
Gönül eğlenmez eğlenmez

Cihanı gezse sertâser
Görünmez ana bahr ü berr
Meğer yârab seni ister
Gönül eğlenmez eğlenmez

Şu can kim buldu cânanı
Nider mülk i süleymânı
Kodu hayrette aşk anı
Gönül eğlenmez eğlenmez

Ne dünyada ne ukbâda
Gönül bir özge sevdâda
Demâdem fikri mevlâda
Gönül eğlenmez eğlenmez

Ne halvetde ne celvetde
Ne kesrette ne vahdette
Ne tûbâda ne cennetde
Gönül eğlenmez eğlenmez

Cemâlin nûrunu gözler
Ana kâr eylemez sözler
Meğer mevlâsını özler
Gönül eğlenmez eğlenmez

Gönül vîranesin yârap
Kemâli fazlın ile yap
Edelden zâtını matlâp
Gönül eğlenmez eğlenmez

Eğer dünya eğer ukbâ
Visâlinsiz kuru sevda
HÜDAYİ nitsün ey Mevlâ
Gönül eğlenmez eğlenmez.

(Segâh)

— 82 —

Ey Huda itikadı sen verdin
Emrine inkiyadı sen verdin

Fazlına itimadı sen verdin
Bendene her muradı sen verdin

Kande buldu bu cümle cânı
Kanden aldı bu ilm ü irfânı

Kim eder bunca lütfu insanı
Bendene her muradı sen verdin

Sen verirsin HÜDAYİ'ye kurbet
Sensin eden ibâdını dâvet

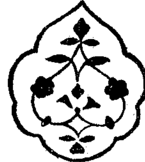
Lütfun ile olur sana vuslat
Hâsılı her muradı sen verdin.

— 83 —

Masiva kaydından et bizi halâs
Kudrete gayet yok Allahım meded
Fazlın ile eyle ehl-i ihtisas
Kudrete gayet yok Allahım meded

Sana âsân mahv u isbat eylemek
Arş u ferş arz u semâvat eylemek
Nola olsa vâsılı zât eylemek
Kudrete gayet yok Allahım meded

Pâdişâhâ lütf i bîpâyan senin
Hem kamu derd ehline dermân senin
Bu HÜDAYİ bendene ihsan senin
Kudrete gayet yok Allahım meded

— 84 —

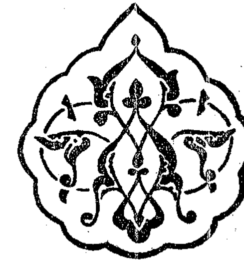
Ey vahid ü ferd ü ehad
Senden sana sığınırım
Ey kaadir ü hayy ü ebed
Senden sana sığınırım

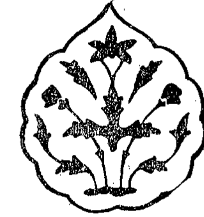
Varlık senindir sertâser
Sen halk edersin hayr u şer
Yok gayriden fayda zarar
Senden sana sığınırım

Dedin sen ey Kaydi metîn
"Vallahu hayrul mâkirin"
Zabtındadır dünya ve dîn
Senden sana sığınırım

Yârabbenâ izzet senin
Kesretteki vahdet senin
Kudret senin kuvvet senin
Senden sana sığınırım

Göster HÜDAYİ'ye cemâl
Men'etmesin dest-i celâl
Lütfet seray-ı vasle sal
Senden sana sığınırım

— 85 —

Olmıyacak senden atâ
Kul neylesin yârabbena
Daim işi sehv ü hata
Kul neylesin yârabbena

İster seni cân bülbülü
Lâkin erişmez akl eli
Ger açıvermezsen yolu
Kul neylesin yârabbena

Kim gamda kim râhatdadır
Âlem buna hayrettedir
Hep kabzai kudrettedir
Kul neylesin yârabbenâ

Kim ki dedi evvel belâ
Andan ırağ oldu belâ
"Allahu yef'al mâ yeşâ"
Kul neylesin yârabbenâ

Hak anlamak merd işidir
Sığmaz akla nerd işidir
Çün sanii ferd işidir
Kul neylesin yârabbenâ

Entel kerîm-ül müsteân
Ente-l rauf u küllü ân
İhsanına kaldık hemân
Kul neylesin yârabbenâ

Uçsa kafesden andelib
Koma HÜDAYİ'yi garib
Et gülşeni vaslın nasîb
Kul neylesin Yârabbenâ

(Saba, hüzzam)

— 86 —

Arzı dîdar eyledikçe şâhidi gülzâr-ı hû
Şevkile bülbüller eyler nâ'rayı ezkâr-ı hu

Saki-i bezm-i ezelden nûş edib câm-ı sefâ
Mest eder âşıkları ol cür'ei esrâr-ı hû

Zevki daim neş'ei külliyeden verir nişân
Kimde kim zâhir ola keyfiyyeti âsâr-ı hû

Levh-i dilden zulmeti şirki hevâyı mahveder
Pâk eder mir'at-i kalbi seykali envâr-ı hû

Refrefidir râh-ı Hakda ol HÜDAYI âşıkın
Gark ederebvâb-ı gaybı lâcerem tekrar-ı hû

(Neva)

— 87 —

Yârabbenâ yârabbena
Eyle bize îtayı aşk
Çeksin bizi senden yana
Bu urvei vüskai aşk

Kimde ki aşk ede karar
Varlığını eyler nisar
Komaz kişide ihtiyar
Aklın alır sevdâyı aşk

Aşkın ayân oldu ayân
Doldu zemin ü âsuman
Canlarda yapdı aşiyan
Sıyt eyledi ankayı aşk

Çün aşk erişdi bülbüle
Arzı niyaz etdi güle
Âfaka düşdü gulgule
Fâş oldu huy u hây-ı aşk

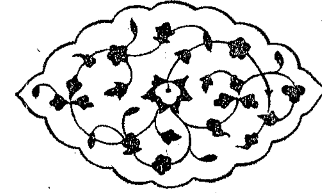
Aşk iledir şevk ü sürur
Aşk iledir zevk ü huzur
Bu kâinat etdi zuhur
Mevc urdu çün deryayı aşk

Aşk ile zinde her melek
Aşk ile devreder felek
Ayılmaya tâ haşredek
Kim nûş ede sehbayı aşk

Budur Hak'dan yakîn haber
Koma vücudundan eser
Pervaneye eyle nazar
Cân terkidir ednâyı aşk

Aşkın nola olsa ayân
Çün aşkı müşk olmaz nihan
Bir zerrece gelmez cihan
Vâsidürür sahrayı aşk

Bulan fenâ ender fenâ
Bulur HÜDAYI ol beka
Olmağa nefyi masiva
Fetva verir monlayı aşk

— 88 —

Sensin evvel sensin âhir
Varlık senin buyruk senin
Sensin bâtın sensin zâhir
Varlık senin buyruk senin

Ger orada ger burada
İrgören sensin murada
Gayrin nesi var arada
Varlık senin buyruk senin

Kime kim etdin inayet
Ol oldu ehl-i seadet
Bir oldu gayet bidâyet
Varlık senin buyruk senin

Eğer sultandır eğer kul
Âhir bir yere çıkar yol
Reddin red kabulün kabul
Varlık senin buyruk senin

HÜDAYİ olucak takdir
Kâr eylemez ana tedbir
Entel alîm entel habîr
Varlık senin buyruk senin

(Segâh)

— 89 —

Bir aşk ı pâk ihsan ede
Ol kadiri hayy-ı vedûd
Hubbil siva dilden gide
Cânım ede Hakkı şuhûd

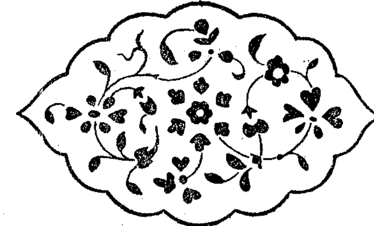
Mevlâ tecelli eyleye
Diller teselli eyleye
İhsan-ı külli eyleye
Zâhir ola envâr-ı cûd

Gel enfus ü âfâka bak
Hakkı bulan uşşâka bak
Bir âlemi itlâka bak
Gitsin izafatı kubûd

Âriflere irfan gerek
Âşıklara cânan gerek
Sâdıklara burhan gerek
Ver ne zîdavaha çisud

Koyub HÜDAYİ cân u ten
Vahdet diyârına giden
Fâni vücudu terk eden
Bulmaz mı Hakkani vücud

(Evc)

— 90 —

Derûnun sertaser aşkile dolsun
Dil ü can matlab-i â'lâyı bulsun
Vücudun milki ko Allahın olsun
Seriri sînene sultan ola Hak

Ki kibr ü ucbi nefsin hâk edegör
Ana niyyet hicabın pâk edegör
Derûnun mâsivadan pâk edegör
Sarayı sırrına mihmân ola Hak

Edegör ruz u şeb kat'ı menazil
Olunca Kâbei amâle vâsıl
Şuhudunda olıcak kişi kâmil
Ana hem dîn ü hem îman ola Hak

Tarîk olub sana râh-i hidâyet
Olursa rehberin Fahr-i Risâlet
Tecellî ede ger nur- i hüviyet
Senin her derdine dermân ola Hak

HÜDAYÎ mazhari envârı Hak ol
Ko gayri talibi dîdar-ı Hak ol
Yürü var mahzen-i esrâr-ı Hak ol
Ki her bir katrede ummân ola Hak

— 91 —

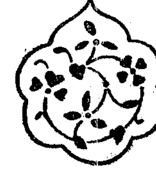
Cemii tâlibin matlûbu Allah
Bizi sen matlab-i â'lâya irgör
Kamu âşıkların mahbûbu Allah
Bizi sen maksadı aksâya irgör

Habîsin gör gönülşânı bülendin
Ki artırmaz garîb'i müstemendin
Salıp meydana şol himmet semendin
Niyâzın hazreti Mevlâya irgör

Nukuşa bakma nakkaşa nazar et
Mahallindir sanemlerden hazer et
Ko esmâyı müsemmâya güzâr et
Şuhudun zirvei ulyâyâ irgör

Bulan bir dürr-i pâk-i bânaziri
Ganîden fark eder lâbud fakîri
Efendi eyleme sûret esîri
Geçir suretden ve mânaya irgör

HÜDAYÎ'yi erişdir feth-i bâbe
Varalım hazret-i ni'mel maâbe
Geçür zerratı irgör âfitâbe
Efendi katreden deryâya irgör

— 92 —

Hab-ı gafletten uyar uyanayım
Masivadan cümleten usanayım
Firkatile niçe bir divaneyim
Şerbet-i vaslın içür uslanayım

Pâdişaha sen bilirsin sâdıkı
Sen bilirsin bezm-i vasle lâyıkı
Hüsnüne pervâne etdin âşıkı
Ger murâdın yakmak ise yanayım

Masivadan el çek ey âşık kesil
Fikr ü zikrin de ol olsun muttasıl
Ol kadar hayretde olsun cân u dil
Kande bakarsam efendim sanayım

İsteyince bir fakîri ol ganî
Eyler esrar-ı maarif mahzeni
Bâtınım etdi hakaik hirmanı
Zâhirâ gerçe bir ednâ dâneyim

Koma yârab HÜDAYÎ'yi yarına
Bakma noksanının binde birine
Ger irâdet vardı ise yerine
Kevseri vahdetten içür kanayım

(Hüseynî)

— 93 —

Râh-i Hakda kolayına gittin
Âh nefsim seni nice eyleyim
Onmadıklıkda gayete yetdin
Hây nefsim seni nice eyleyim

Nice bir kibr ü ucb u hıkd u gazeb
Niçe bir hubbi cahi cahi hubbi zeheb
Sana uslanmak olur mu ki aceb
Âh nefsim seni nice eyleyim

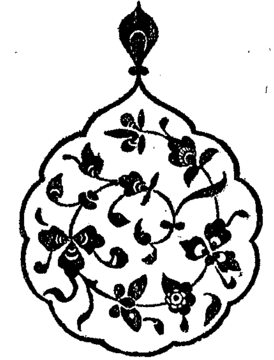
Kasdet ihlâsa riyayı bırak
Kendi hazzın ko Hak rizasına bak
Yaradan usladır bu seni ancak
Hây nefsim seni nice eyleyim

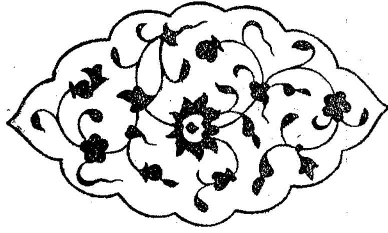
Bırakıp bu hevayı tezviri
Kerem et ko bu sui tedbiri
Gözlemek yeğ değil mi takdiri
Âh nefsim seni nice eyleyim

Canu gafletden aç gözün uyan
Devlete kondu enbiyaya uyan
Olma hodbin Hudayı gör heman
Hây nefsim seni nice eyleyim

Doğru yola Mevlâ hidayet ede
Vardır ümidimiz inayet ede
Ehli islâm ve ehli taat ede
Âh nefsim seni nice eyleyim

Mutmainne olub rizaya eriş
Yürü merdiyye ol safâya eriş
Terk edip fâniyi bekâya eriş
Hây nefsim seni nice eyleyim

— 94 —

Koyub sidre ve tubayı
Gönlüm seni özler seni
Gerekmez gayri sevdayı
Cânım seni özler seni

Bülbüller ister gülistan
Pervâne şem'i sebistan
Âşık seni ister hemân
Gönlüm seni özler seni

Hüsrev Şirinin meftunu
Kays ise Leylâ mecnunu
Ne ânı ister ne bunu
Cânım seni özler seni

Gerçe Cennet de güzeldir
Lîk i hüsnün bî bedeldir
Kısmeti ruz i ezeldir
Gönlüm seni özler seni

Gayre bakmaz âşık gözü
Sana doğrulmuştur özü
Budur HÜDAYİ'nin sözü
Cânım seni özler seni

— 95 —

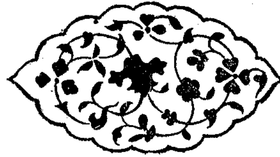
Çünki maksudumuz sensin
Gayrın sevdâsını kaldır
Pâk eyle gönül hânesin
Aşkın şevkin ile doldur

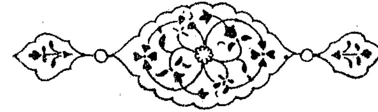
Nîçe bir derd ile mihnet
Nîçe bir hasret ü firkat
Vaslına ver kabiliyet
Çok ağladık bizi güldür

İster seni cânım veli
Neylesün erişmez eli
El sanır âşıkı deli
Kimse bilmez bu ne haldir

Eğer elinden geleydi
Çokdan maksudum bulaydı
Bu leyne lütfun olaydı
Çünki bir bîçare kuldur

Gör HÜDAYI derdimendi
Kande baksa seni sandı
Lütfet esirge efendi
Rahmet ü gufranın boldur

— 96 —

Ey nefsim olma ehli şer
İnsafa gel insafa gel
Kuru hevâ ise yeter
Fikrinde yok mudur ecel

Şunlar ki doğru gitmedi
Fermân-ı Hakkı tutmadı
Assı ziyan farketmedi
Hayvandürür belki ezel

Buyruğu yerine yetir
İhmali ko işin bitir
Hakka tamam iyman getir
İhlâs ile eyle amel.

Estağfirullah el azîm
Minkülli mâlâ yestekîm
Entel kerîm enter- Rahîm
İğfirlenâ yevmezzelel

Ey kadir ü ferd ü ehad
Eyle HÜDAYİ'ye meded
Nefs olmasın ortada sed
İhsanına eyle mehal

— 97 —

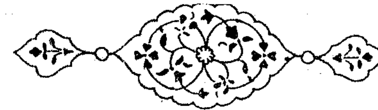
Ey nefs yeter sehv ü zelel
İnsafa gel insafa gel
Terkeyleyip tul-i emel
İnsafa gel insafa gel

Bu âdet ü bid'at nedir
Bu şöhret ü ziynet nedir
Bu kuru kermiyyet nedir
İnsafa gel insafa gel

Bir gün eser bâd ı ecel
Ten bağına verir halel
İhlâsile eyle amel
İnsafa gel insafa gel

İfsâdı ko ey nefsi dûn
Kad dalle kavmun mufsidûn
Talibleri etme zebûn
İnsafa gel insafa gel

Etme HÜDAYİ'ye inad
Fermâna eyle inkiyâd
Etmez misin Mevlâyı yâd
İnsafa gel insafa gel

Buyruğun tut rahmânın
Tevhîde gel tevhîde
Tâzelensin iymanın
Tevhîde gel tevhîde

Yaban yerlere bakma
Cânın ôdlara yakma
Her gördüğüne akma
Tevhîde gel tevhîde

Mâsivadan gözün yum
Ne umarsan Hak'dan um
Gitsin gönlünden humum
Tevhîde gel tevhîde

Zâhirde kalan kişi
Güç etme âsan işi
Gider gayri teşvişi
Tevhîde gel tevhîde

Şirki başdan savarsan
Hak bilmeğe uyarsan
Yaradanı seversen
Tevhîde gel tevhîde

Sen seni ne sanırsın
Fâniye dayanırsın
Uş bir gün uyanırsın
Tevhîde gel tevhîde

Emri yerine getir
İhmali ko işin bitir
Sıdkiyle iyman getir
Tevhîde gel tevhîde

Uyanı gör gafletden
Geç bu fâni lezzetden
İç kevresi vahdetden
Tevhîde gel tevhîde

HÜDAYÎ'yi gûş eyle
Şevke gelib cûş eyle
Bu kevserden nûş eyle
Tevhîde gel tevhîde
(Hicaz, eve)

— 99 —

Münâdiler nida eyler
Gel Allaha gel Allaha
İşiden cân feda eyler
Gel Allaha gel Allaha

Yeter dünyaya rağbet et
Yeter Câha muhabbet et
Hakkı bulmağa himmet et
Gel Allaha gel Allaha

Derûnundan edüb âhı
Koma gafil sehergâhı
İşit firrû ilallahı
Gel Allaha gel Allaha

İçüb vahdet şerâbından
Ko gitsün aradan sen ben
Sakınma dost u düşmandan
Gel Allaha gel Allaha

Beğim ölmezden evvel öl
Hayatı câvidanı bul
Ola gör bir kapuya kul
Gel Allaha gel Allaha

Bülend et himmeti âşık
Ko isneyniyyeti âşık
Bulagör vahdeti âşık
Gel Allaha gel Allaha

Muhabbet sâgarın nûş et
Beğim deryâ gibi cûş et
HÜDAYÎ'nin sözün gûş et
Gel Allaha gel Allaha

(Beyati, Hüseyni)

İşitdinse nidayı Hak
Gel Allaha gel Allaha
Edüb varı fedayı Hak
Gel Allaha gel Allaha

Kul olmağı saadet bil
Kaçan kurtulmaz ey gafil
Ola gör hazrete vâsıl
Gel Allaha gel Allaha

Geçüb fâni vücudundan
Fedâ et Hakka can u ten
Kayır ahvalını erken
Gel Allaha gel Allaha

Naîm gerçe elemden yeğ
Veli mün'im naîmden yeğ
Vücud ey dil ademden yeğ
Gel Allaha gel Allaha

Bu mal u milke aldanma
Cihan bâki kala sanma
El içün ôdlara yanma
Gel Allaha gel Allaha

Beğim mal ile iş bitmez
Kazandığın nene yetmez
Kimi gördün koyub gitmez
Gel Allaha gel Allaha

Cihan bir köhne câzudur
Şu kim aldanmaz usludur
HÜDAYÎ'nin sözü budur
Gel Allaha gel Allaha

Yeter taptın mal u câha
Gel Allaha gel Allaha
Eriş bir ulu dergâha
Gel Allaha gel Allaha

Bulsan dünyayı yutarsın
Bin yıllık tedbir edersin
Âhir hud koyub gidersin
Gel Allaha gel Allaha

Fâniden usanmaz mısın
Gafletten uyanmaz mısın
Tanrıdan utanmaz mısın
Gel Allaha gel Allaha

Olmaz hevâda uçarsın
Birgün konaktan geçersin
Bâb-ı Hak'dan ne kaçarsın
Gel Allaha gel Allaha

Şirkini tevhîde irgör
Zerreni hurşide irgör
Za'fını te'yide irgör
Gel Allaha gel Allaha

Gerçi her hale âlimdir
Afveder ehl i keremdir
Bizi bizden hud erhamdir
Gel Allaha gel Allaha

Masiva hubbundan kesil
Ko her ne derse desin il
HÜDAYÎ'nin sözün hak bil
Gel Allaha gel Allaha

— 102 —

Âşık ki ire maksûda
Can bezlede cânane
Atsa özünü ôda
Pervâneye pervâne

Dünyada çeker her ferd
Halince belâ ve derd
Ol âşıka derler merd
Baş eğmeye nâdane

Âşık sararıp soldu
Bir cân ile kul oldu
Âhir dileğin buldu
Bak Yusuf'u Ken'âne

Mûsa gibi gel Tûra
Tâkim eresin nûra
Merdâne bakan nûra
Erişdi Süleymane

HÜDAYİ kulun yârap
Vaslını eder matlap
Yâp gönlüm evin yap
Şöyle koma vîrane

— 103 —

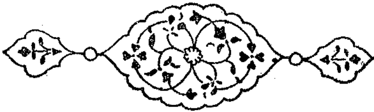
Hümay-ı dil karar etmez
Aceb- telvini var ancak
Görenler Hak cemâlini
Su gibi bîkarar ancak

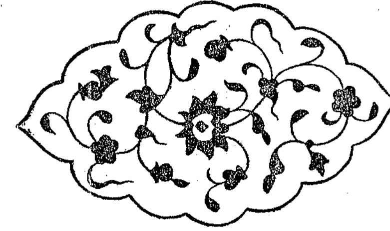
"Tecellâ rabbunel mennân
Lehu fî külli yevmi şân"
Rümuzu eyleyen iz'an
Meârif ehli yâr ancak

Sivayı görse nâpeyda
Huda etmek vücud ita
Olub dil derdile şeydâ
Mahalli iftihar ancak

Görüb dostun cemâlini
Murad eden visâlini
Gider varlık cibâlini
Demirden kûhisar ancak

HÜDAYİ feyzi akdesden
Nasîb olursa cân u ten
Olurdu her işi ahsen
Kamuya ol medâr ancak

— 104 —

Kesret emvâcına aldanır sanma
Vahdet deryasına girüb gelenler
Bir daha fâniye nazar eylemez
Hakkın dîdarını görüb gelenler

Hakikat servidir hiç hazân olmaz
Tâze gülden terdir sararıb solmaz
Ölmezden ön öldü bir dahi ölmez
Suri-i hisâbı verüb gelenler

Zevk ile eğleyib sırrı vücudu
Kemaline erişdirdi şuhûdu
Hakikat üzre etmiştir sücûdu
Dergâh-ı Hakka yüz sürüb gelenler

Şol ki Hakka kuldur gayre kul olmaz
Âşık mâşukdan gayre tapu kalmaz
Bab-ı Hakdan özge bir kapu bilmez
Hakkın dîvanına durup gelenler

Her kim ki katreden bahre erişdi
Kapudan bakarken sadre erişdi
HÜDAYİ şüphesiz kadre erişdi
Hakkın ihsanına erüb gelenler

(Ferahnâk)

— 105 —

İçüp câm-ı muhabbetten
De gıl yâ hû ve yâ menhû
Sefâ sür bezm-i vahdetten
De gıl yâ hû ve yâ menhû

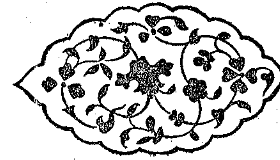
Kuru sevdâyı ko ey yâr
Ola gör tâlibi dîdar
Dilersen bir gül i bihâr
De gıl yâ hû ve yâ menhû

Niçe bir âdat u bid'at
Niçe bir fâniye rağbet
Ola gör vâsılı hazret
De gıl yâ hû ve yâ menhû

Geçüb sahrayı âlemden
Güzar kıl arş'ü âzamdan
Halâs ol derd ile gamdan
De gil yâ hû ve yâ menhû

Vücudun küh-i elvandı
Geçer âşıklara bendi
HÜDAYİ'den işit pendi
De gıl yâ hû ve yâ menhû

(Hüseynî)

— 106 —

Bunda gelen eğer pîr ü civandır
Üryan gelüb yine üryan giderler
Eğer gedâ eğer şâh-ı cihandır.
Bunda üryan gelüb üryan giderler.

Beğenmeyen kişi bunda abâyı
Bir gün olur bu halkın hâk i pâyi
Soyarlar eğninden atlas kabayı
Üryan gelüb yine üryan giderler

Terk eyle erkenden nefsün hevâsın
Sâdık kul ol gözle Mevlâ rizâsın
Komazlar kişinin fahri libasın
Bunda üryan gelüb üryan giderler

Olmaz sevdâdan geç ol Hakka talib
Mâksûd ise eğer hayre metâlib
Bunda kalır beğim mal ü menâsib
Üryan gelüb bunda üryan giderler

Ko dünya fikrini tul-i emeldir
Seninle gidecek hüsni ameldir
Yollarda yük ağırlığı helâldir
Üryan gelüb yine üryan giderler

Aldanıp kalma bu fâni serâya
Nazar eyle Muhammed Mustafâya
Eğer dünyaya ger milk ü bekâya
Bunda üryan gelüb üryan giderler

Yârab HÜDAYİ'ye eyle hidayet
Kılmaya tâ senden gayriye rağbet
Yetmez mi kişiye pend ü nasîhat
Üryan gelüb yine üryan giderler

— 107 —

Hakkı kor kendi hevâsına gider
Nefs elinden nidelim neyleyelim
Muktezâsında ne dikkatler eder
Nefs elinden nidelim neyleyelim

Suret-i hakda edüb tezviri
Aldatır niçe cîvan u pîri
Hiç anar mı gör ki taksiri
Nefs elinden nidelim neyleyelim

Etse teklif Hüdayî ol kabul
Olsa bin cân ile mevlâsına kul
Âçılırdı ana ebvâb-ı vüsul
Nefs elinden nidelim neyleyelim

— 108 —

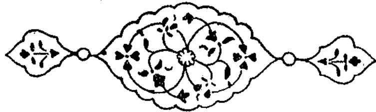
Gülistanda gülü handan eden dost
Ana bülbülleri nalân eden dost
Dilerse katreyi ummân eden dost
Kimini kul kimin sultân eden dost

Bakarsan âleme bir özge üslûb
Kimi tâlib olubdur kimi matlûb
Kimini ağlatup mânendi Yâkub
Kimini Yusuf-ı Ken'an eden dost

Tılsım olub beni âdemde sûret
Konulmuş anda esrâr-ı hakikat
Mukaddem görünüp şevk ü muhabbet
Tecelli-i cemâl ihsan eden dost

Habîbe emrünile hısn olub gar
Halîle gülşen oldu şiddet-i nâr
Zaifin eylesen derdine timar
Ne var ey dertlere dermân eden dost

Şunu kim ede Mevlâ mazhar-ı zât
HÜDAYİ bulsa tek mi niçe lezzet
Cemâline edüb insânı mir'ât
Kemâl-i hüsnünü seyrân eden dost

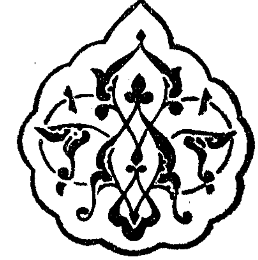

— 109 —

Yoğiken âlemleri var eylemek
Hep senindir pâdişâhım hep senin
Bir tecellî ile izhâr eylemek
Hep senindir pâdişahım hep senin

İstesen derya edersin katreyi
Kudretin hurşîd eder her zerreyi
Cümle âlem senden alır behreyi
Hep senindir pâdişahım hep senin

Ger nesîmi rahmetin ede hubûb
Âçılur ebvâb-ı cennât-i kulûb
Zahir ü bâtın eğer gaybü guyûb
Hep senindir pâdişahım hep senin

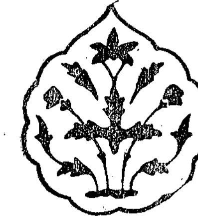

— 110 —

Erişdir fazlın ile nur-i zâta
İnâyet eyle sultânım inâyet
Erişsin cân u dil bâki hayata
İnâyet senden Allahım inâyet

Şu kim sebketti senden ana hüsnâ
Seadetten ol oldu hazzı evkâ
Ola kim vâsılı matlûbi a'lâ
İnayet eyle sultanım inâyet

Koyub sırrım hevâyı masivayı
Makam olsun sana vahdet sarayı
HÜDAYİ anlayub bilsin Huda'yı
Hidayet eyle sultânım inayet

— 111 —

Edeb yolun gözleyen
Erkânı bilmek gerek
Hakkı bilmek isteyen
İnsanı bilmek gerek

Men ârefe men âref
Kad ârefe va'teref
Kullar isterse şeref
Sultanı bilmek gerek

Seklin insan eyledi
Ehl-i iyman eyledi
Bunca ihsân eyledi
İhsânı bilmek gerek

Derddir âşıkın işi
Yokdur gayri teşvişi
Kur'anı bilen kişi
Furkanı bilmek gerek

Mâsivadan elin yu
Kandırmasın değme su
HÜDAYİ' katreyi ko
Ummânı bilmek gerek

— 112 —

Alan sensin veren sensin kılan sen
Ne verdinse odur dahi nemiz var
Hakikat üzre anlayub bilen sen
Ne verdinse odur dahi nemiz var

Tutan el ü ayak senden gelübdür
Gören göz ü kulak senden gelübdür
Efendi dil dudak senden gelübdür
Neverdinse odur dahi nemiz var

Hudâyâ biz bu zâtı kande bulduk
Ya ef'âlü sıfâtı kande bulduk
Fenâyı ya sebâtı kande bulduk.
Ne verdinse odur dahi nemiz var

Bizim ahvalimiz ey hayy u kayyum
Cenabı pâkine hep cümle mâlûm
Buyurdun oldu illâ kaldı madum
Ne verdinse odur dahi nemiz var

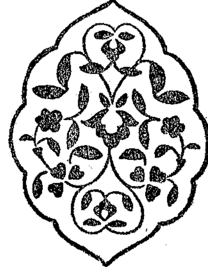
HÜDAYİ'yi sen erişdir murâda
Senindir çünki hükm arz u semâ da
Efendi dahli yok gayrin arada
Ne verdinse odur dahi nemiz var

— 113 —

Nola divanına karşı durursam
Kulun efendiden gayrı kimi var
Ne var dergâhına yüzler sürersem
Kulun efendiden gayrı kimi var

Cem'i zenbim ey Sultanı ekber
Bağışla metekaddem mateahher
Visalin zevkini eyle müyesser
Kulun efendiden gayri kimi var

"Lekad ebda'tenâ bil kâfi vennûn
Teâla şânuke emma yekulûn"
Olalım lütfu ihsânına makrûn
Kulun efendiden gayri kimi var

— 114 —

Miftahı bâbı hazret
İnsanı kâmil ancak
Varlık Hakkın hakikat
Gayrisi zail ancak

Mevcûd odur vücudu
Ola anın hakiki
Yoksa vücud u zail
Bir vehm i bâtıl ancak

Biri iki sananlar
Ahvaldürur hem â'mâ
Tevhidi bilmeyenler
Gayetde. câhil ancak

Zenbi vücudu mahvet
Eriş saray-ı kurbe
Cân-u tenin arada
Cânane hail ancak

İki cihanı âşık
Verir HÜDAYİ yâre
Ol zevke irmeyenler
Cennâte kail ancak

— 115 —

Hakka kul olmak dilersen
Edeb gözle edeb gözle
Muradın bulmak istersen
Edeb gözle edeb gözle

Nedir bu hıkd u kibr u kin
Utanmaz mısın ey miskin
Niçe bir olasın hodbin
Edeb gözle edeb gözle

Rizaullah murad ise
Sakın aldanma telbîse
Nazar et hal-i iblîse
Edeb gözle edeb gözle

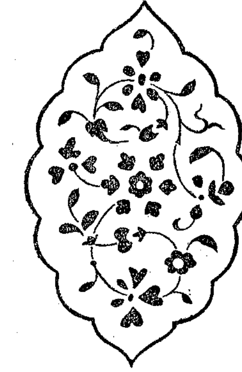
Bu kibrile riyadan geç
Yürü olmaz hevâdan geç
Cemîi' masivadan geç
Edeb gözle edeb gözle

Şu fâsid zu'munu terket
Sıratı mustakîme git
Ulular menziline yet
Edeb gözle edeb gözle

Edeb erkân yolundan duy
Kalub olma yabanda duy
Tarîki enbiyaya uy
Edeb gözle edeb gözle

Seni nefsin yabanda kor
Şeyatîne karîn olur
Yürü var bir bilire sor
Edeb gözle edeb gözle

— 116 —

Olubdur nefsimiz perde
Meded mevlâ meded mevlâ
Koma bizi ayaklarda
Meded mevlâ meded mevlâ

Zaifiz isteriz kuvvet
Garibiz umarız rahmet
Seninledir sana vuslat
Meded mevlâ meded mevlâ

Kulun işi cinayetdir
Sana lâyık inayetdir
Visalin ki seadetdir
Meded mevlâ meded mevlâ

Zaifi kuvvete irgör
Garîbi vuslata irgör
Seray-ı vahdete irgör
Meded mevlâ meded mevlâ

HÜDAYİ kulunun yârab
İnayet eyle gönlün yap
Tasarruf hud senindir hep
Meded mevlâ meded mevlâ

— 117 —

Ey talibi dünya olan
Tahsil edüb nitsen gerek
Olsan eğer şah-ı cihan
Bir gün koyub gitsen gerek

Çeksen niçe yıllar teab
Dünya senin ,farzeyle hep
Kabri anar mısın aceb
Toprak olup yatsan gerek

Bîçare dalup gaflete
İhmal edersin taate
Ömrün irerse gayete
Emri kaçan tutsan gerek

Bildin mi nefs ahvâlini
Duydun mu mekrün âlini
Görüb kıyamet hâlini
Her zevki unutsan gerek

Âdet edinme tokluğu
Vahdette ol ko çokluğu
Yoldaş idersen yokluğu
Dost eline yetsen gerek

— 118 —

Ey tâlibi Mevlâ olan
Kulluk yolun gütmek gerek
Ey himmeti bâlâ olan
Ednâyı terk etmek gerek

Galib olub hubbi vatan
Vahdet diyarına giden
Sığmaz orada cân u ten
Sırrile sır etmek gerek

Mevlâ nazar etse kula
Tevfik eder doğru yola
Her kim ki maksudun bula
Şükrün anın etmek gerek

— 119 —

Karîn bezm-i hâs ile
Meded senden kerîm Allah
Alâyıkdan halâs eyle
Meded senden kerîm Allah

Teallûk defterini dür
Gönülden gayre meyli sür
Serayı vahdete irgör
Meded senden kerîm Allah

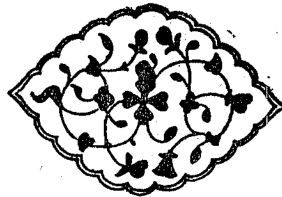
Sana varmağa yok çârem
Onulmaz kaldı uş yârem
Meğer derdile yalvarem
Meded senden kerîm Allah

Kesib dünya ve ukbadan
Geçir âlâ ve ednâdan
Duyur sırrı ev ednâdan
Meded senden kerîm Allah

Vücudum cümle yok olsun
Fenâ ender fenâ gelsün
Bekâ içre bekâ bulsun
Meded senden kerîm Allah

Olub rıdvânına mâlik
Görünsün külli şey Halik
Erişsün matlabe sâlik
Meded senden kerîm Allah

Taayyün lâ taayyünden
Münezzehsin Hudâyâ sen
Yine sensin seni bilen
Meded senden kerîm Allah

— 120 —

Kulların ôda yakma
Kerem eyle yâ Mevlâ
Noksanlarına bakma
Kerem eyle yâ Mevlâ

Birer taksirli kuldur
İhsanın ile doldur
Senin rahmetin boldur
Kerem eyle yâ Mevlâ

Tutalım kul lâimdir
Efendisi kerîmdir
Adın rahman rahîmdir
Kerem eyle yâ Mevlâ

Yoluna tevfik eyle
Fazlını refîk eyle
Rahmete garîk eyle
Kerem eyle yâ Mevlâ

Halimize âlimsin
Afvedersin ekremsin
Atamızdan erhamsin
Kerem eyle yâ Mevlâ

Çünkü insan eyledin
Ehl-i iyman eyledin
Bunca ihsan eyledin
Kerem eyle yâ Mevlâ

İhsânını tatmîm et
Gufrânını ta'mim et
Yollarını ta'lim et
Kerem eyle yâ Mevlâ

Derdli âşıklar içün
Yolda sâdıklar içün
Bağrı yanıklar içün
Kerem eyle yâ Mevlâ

Kudb-i evliya içün
Sadri esfiya içün
Fahri enbiya içün
Kerem eyle yâ Mevlâ

Dâim sebâtın içün
Bunca sıfâtın içün
Şol güzel zâtın içün
Kerem eyle yâ Mevlâ

HÜDAYÎ'ye ihsan et
Rahmetile gufrân et
Her işini âsân et
Kerem eyle yâ Mevlâ

(Beyatî)

— 121 —

Gördünse cânan illerin
Bülbül haber ver gel bize
Kokdunsa yârin güllerin
Bülbül haber ver gel bize

Feryâd edersin ruz-i şeb
Bu derdine noldu sebeb
Gülden ne eylersin taleb
Bülbül haber ver gel bize

Aşk ile sermest olduğun
Gülden nice buy aldığın
Anda ne hâlet bulduğun
Bülbül haber ver gel bize

Gülden dikenden bendi kes
Allah bes bâkî heves
Uşşaka olub desti res
Bülbül haber ver gel bize

Pervâneveş yak bal ü per
Tâ kalmaya senden eser
Vuslatde kalmazsan eğer
Bülbül haber ver gel bize

Varlık konağından göçüb
Cisri mecâziden geçüb
Vahdet şerâbından içüb
Bülbül haber ver gel bize

Yok eyleyüb heb vârını
Buldun mu sen de yârını
Keşfeyleyüb esrârını
Bülbül haber ver gel bize

Kendinden el çekdin ise
Ölmezden ön öldün ise
Maksûdunu buldun ise
Bülbül haber ver gel bize

Senden fenâ buldun mu sen
Gülden alub bûy i hasen
Bir oldu mu cân ile ten
Bülbül haber ver gel bize

— 122 —

Dilin zikreyler Allahı niçün kalbin olur gaafil
Hudâ her yerde hâzırken nedendir ârada hâil

Tecellî etse envâr-ı kelâm-ı "semme vechullah"
Yanardı cümle mevcûdat olurdu perdeler zâil

Olan bu neş'e-i dünyâda mût-ı râhına sâlik
Olubdur Külli şey'i Hâlik'in sırrı ana hâsıl

Şu kim vahdet şarâbın hazm ede bezm-i şerîatden
Tarîkatde odur kâmil Hakîkatde odur vâsıl

— 123 —

Tahkik eder tasdikini
İymane ermek isteyen
Bulur hayat iklîmini
İrfâne ermek isteyen

Cânına çok cebreylesün
Cismin ana kabreylesün
Eyyüb ü veş sabreylesün
Dermâne ermek isteyen

Kullukda hoş zahmet çeker
Derd ü belâ mihnet çeker
Yusuf gibi firkat çeker
Ken'ane ermek isteyen

Cânın bu yolda hâk eder
Varlık hicabın çâk eder
Kalb-i serâyın pâk eder
Sultane ermek isteyen

Geçer kamûdan mutlaka
Bulur fenâ ender fenâ
Bin kerre cân eyler fedâ
Cânane ermek isteyen

Her kim dilerse bula yâr
Varlığını eyler nisar
Cân verir İsmail var
Kurbâne ermek isteyen

Ol mecmaul bahreyn olur
Mûsa ile Hızrı bilür
Her katrede derya bulur
Ummâne ermek isteyen

(Neva) Hazret-iPîr'in kendi besteleri

— 124 —

Yeter etdin fenâ bağında nalân
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne
Kafesden eyle cân murgunu azâd
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

Mecazi gülistanda olma nalân
Ayak bağı olur bu bağı ekvân
Hakikat gülşenini eyle seyran
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

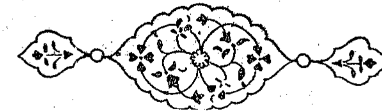
Dilersen ger beka ender bekayı
Vücudun külli terk et bul fenâyı
Ko uçmağı geçe gör masivayı
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

Görüb pervâneyi andan sebak al
Göyündür nâr-ı aşka perrile bal
Mecazi ko hakîkat bahrine dal
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

Mezâhirden geçüb terket meâli
Yürü mânaya ir ko kîl-ü kali
Gülün geç kurbetinden bul visâli
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

Fenâ bağında eğlenme uça gör
Gülün rengine aldanma geçegör
Varıb vahdet şerâbından içe gör
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

Gönül verme nukuş-i kâinate
Geçüb fâniden ir bâki hayata
Sefa bul gark olub envârı zâte
Yürü bülbül kadîmi âşiyâne

— 125 —

Derdile giryân olayım bir zaman
Aşk ile sûzan olayım bir zaman

Ruz-ı şeb feryâd edib gül şevkine
Bülbül-i nalân olayım bir zaman

Erişem şâyed ki bahri gılzama
Katrei nisyan olayım bir zaman

Nar-ı aşka cân atub pervâne veş
Yanayım püryan olayım bir zaman

Gördüğüm Leylî sanub Mecnûn gibi
Vale ü hayran olayım bir zaman

Kalmayınca tâ vücudumdan nişan
Hâk ile yaksân olayım bir zaman

Vâsıl olunca hakîkat gencine
Yıkılıb vîran olayım bir zaman

Hazret-i Yusufla İsmail gibi
Kul olub kurban olayım bir zaman

Zerreler gibi gâhi edib zuhur
Ger yine pinhân olayım bir zaman

Şâyed erişem saray-ı vahdete
Tekyede mihmân olayım bir zaman

Cân u ten kaydından olmağa halâs
Soyunup üryân olayım bir zaman

— 126 —

Muhit-i bahr-i tevhidi bulup ummânı bî sahil
Vücudun katresin mahvet eğer oldunsa ehl-i dil

Şeb-i firkatdeki kesret hayali zıldır aldanma
Serabı ko seri âbe serayı sırda ol vâsıl

Mecaze bakma ey sâlik hakiki matlaba azmet
Ki zira zıll-i zailde ikamet eylemez âkil

Temevvüc eyleyen deryâye bak emvâce aldanma
Güneş tâbında çün şebnem bilirsin kim olur zail

Sarayı vahdete gir ki sana mâni değil kesret
Olur mu âfitâbe hiç vücudu zerrenin hail

— 127 —

Ey gönüller derdine derman eden
Bir onulmaz derde düş oldum meded
Nutfei nâçize cân ihsan eden
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Âsitanın hastaya dârişşifa
Şerbet-i vaslın kamu derde devâ
Çâre et kim kaldım uş ben mübtelâ
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Gâh yerim pervâne gibi oldu nâr
Eyledim bülbül gibi gâh ahu zâr
Bir mekânda etmedi gönlüm karar
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Nâr-ı firkatde biraz oldum harik
Bahr-i hayretde biraz oldum garik
Âkibet girdâbe erişti tarîk
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Takatım tâk oldu büküldü belim
Geldi erişdi kazadan uş ölüm
Tut elim lütfeyle âçı ver yolum
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Ne fenâ bağında uçdu andelib
Ne bekâ buyundan erişdi nasîb
Vadii hayretde kaldım ben garib
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Ne erişdi câna sağlıkdan sürur
Ne makamı rahat olmuşdur kubur
Hiç bir halile bulamadım huzur
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Zâtın envârın yeter etdin nihân
Zulmet-i hayretde kaldı akl u cân
Derdinin dermânı vaslındır hemân
Bir onulmaz derde düş oldum meded

Taşı güher toprağı insân eden
Zerrei gün katreyi ummân eden
Ey kamu müşkilleri âsân eden
Bir onulmaz derde düş oldum meded

— 128 —

Ne subhansın şerikin yok ilâhî
Ne sultansın vezîrin yok ilâhî

Sıfatın tamdır ey zât-ı bîçün
"Teâla şa'nüke amma yekulun"

Bu mahlûkatı yokdan var kıldın
Kemâl-i kudretin izhâr kıldın

Şükür kim küntü kenz esrârın açdın
O kenzin zübdesin insana saçdın

Hem ettin anâ tahmîli emânet
Ola tâ bâde nuş-i bezm-i vahdet

Hıyanetden yine sen sakla yârab
Cehaletden yine sen sakla yârab

Anın hakkını ettin anâ îta
Makam-ı kabe kavseyn-i ev ednâ

— 129 —

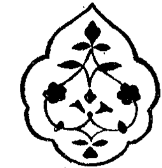
Niçe bir har derdini çekelim
Bâri gülzâr derdini çekelim

Doludur mihnetile dâr-ı fenâ
Bâri dildâr derdini çekelim

Yeter olduk firak ile bîmar
Bâri timâr derdini çekelim

Bâkiden gayri külli şey'in Halik
Yoğu ko var derdini çekelim

Geç bu kevn ü mekândan ey sâlik
Lâmekân yâr derdini çekelim

— 130 —

Fakrimi irgör tamama yâ gani
Tâ ki bu yokluğile bulam seni

Sohbet-i cânane ermek isteyen
Yoluna harc eylesin cân u teni

Bir güli bihâr bâki kıl taleb
Terk et ey bülbül bu fâni gülşeni

Zât-ı bîçüne ermeyince kişi
Hâsıl olmaz murâdı bitmez işi

Gönül hiçbir nefes eğlenmez oldu
Yürek dün gün yanar dinlenmez oldu

Meded cânım firak oduna yandı
Hata bizden îta senden efendi

"Ekulü târeten yârabbi zıdni
Ve uhrâ leyte ummi lem telidni"

— 131 —

Âlemlerin sultanı
Meded senden meded hayy
Dertlilerin dermânı
Meded senden meded hayy

Mukarîn olan keme
Yaramaz eme seme
Nefsime ısmarlama
Meded senden meded hayy

Lütfun keremin çokdur
Daim kapun açıkdır
Fazlına gayet yoktur
Meded senden meded hayy

Görüp gözleyen sensin
Muradlar veren sensin
Sana irgören sensin
Meded senden meded hayy

— 132 —

Ey gönül şol şah-ı âlişânı gör
Nuri pâki hazreti rahmânı gör

Zerrede hurşidi âlem tabe bak
Katrede şol bahr-i bîpâyanı gör

Taşradan bakma vücud iklîmine
Gir seriri sinede sultanı gör

Niçe bir levs-i sivada kalasın
Aç gözün vâsıl olan yâranı gör

Olma hodbin Hudabin ol beğim
Mahz-ı fazlıyla olan ihsânı gör

— 133 —

Yakmasın âşıkları nâr-ı celâl
Yâ ilâhî sen inayet eylegil
Her biri sâdıkların bulsun kemal
Yâ ilâhî sen inayet eylegil

Kulların acizdürür kudret senin
Kıl meded kim havlile kuvvet senin
Cem'i cem'e fethile nusrat senin
Yâ ilâhî sen inayet eylegil

Gûşi câne ire lütfinden hitab
Perdeler ref'oluben gide hicab
Çünki sana senden olur fethi bâb
Yâ ilâhî sen inayet eylegil

Hep senindir bunca ef'al, ü sıfat
Zâtî bîçününde fânidir zevat
Âlemi vahdette sen vergil sebât
Yâ ilâhî sen inayet eylegil

Vâsıl ola sırrım u cânım karib
Tâ HÜDAYÎ kalmaya şöyle garib
Âlemi kesretde vahdet kıl nasîb
Yâ ilâhî sen inayet eylegil

— 134 —

Sermayei seadet
Hakdan inayet ancak
Varlık tasarruf ânın
Gayrisi âlet ancak

Mevlâdan olsa in'am
Kuldan koparmış ikdam
Nefs olmak ehli islâm
Hayli kerâmet ancak

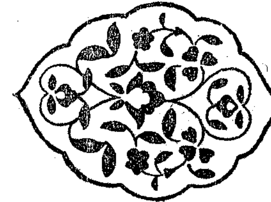
Aldanma kal u hâle
İr cenneti visâle
Bais koma kemale
Fazlile rahmet ancak

— 135 —

Meded eyle kaadir Allah
Derdlere dermân senindir
Kulun işi cürm ü günah
Afvile gufran senindir

Hüsnünü vasfedecek gül
Ana âşık oldu bülbül
Çünki sensin muhit-i kül
Zâhir ü pinhan senindir.

Bir kez etmekle tecelli
Buldu âlemler teselli
Dahi lütf umarız külli
Lütfile ihsan senindir.

— 136 —

Kimseler hüsnünü vasfeyleyemez
Zâtından güzeldir sultânım Allah
Hakdan gayri Hakdan söz söyleyemez
Zâtından güzeldir sultânım Allah

Eğer arşı kürsî levh u kalemdir
Eger cinn ü melek benî âdemdir
Cümlesi rahşai bahri keremdir
Zâtından güzeldir sultânım Allah

Âlemler mevcidir bahri vücudun
İnsandır zübdesi ol kenzi cûdun
Ayni hakikatle olsun şuhudun
Zâtından güzeldir Sultanım Allah

Taklid ederse ger zâhirde kesret
Bâtın gözüyle bak gör nur-i vahdet
Hüsnündendir bunca âsârî kudret
Zâtından güzeldir sultânım Allah

Fırsat geçer aldanma kîl ü kale
Yalvar Hakka eriş kasr-ı kemâle
HÜDAYÎ mazhar ol nûr-i cemâle
Zâtından güzeldir sultânım Allah

— 137 —

Sıdkile gir yoluna dildârın
Bezl et ol matluba cümle vârın
Ârif ol görme yüzün ağyârın
Gör cemâlin kadîmi yârın

Zulmeti gafleti dilden süre gör
Aç gözün nur-i kadîmi göre gör
Kasdedib Hakkı yakîne eregör
Tâ kemâle erişe ikrârın

Âkil ol hayr işi ta'cil eyle
Evliya hâlini tahsil eyle
Fâniyi bâkiye tebdil eyle
Bîhisab assı ede bâzârın

— 138 —

Nefse uyub râh-i Hak'dan taşra çıkmak yol mudur
Kibr ü ucbiyle adın dervişe takmak yol mudur
Matlabın âlâ iken ednâya akmak yol mudur
Yâr-i bâki var iken ağyâre bakmak yol mudur

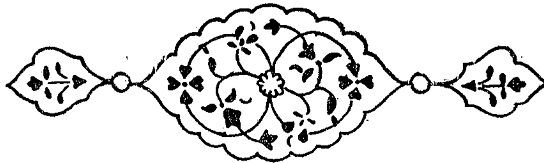
Nice bir olmaz hevâlar nice bir tûl-i emel
Gel berû ey derdimend şidmen gerû insafa gel
Sâlike lâyık mıdır hiç zeyd u amr ile cedel
Hep tasarruf hûd Hakkın halka bakmak yol mudur

Hakkın hep kullarıdır küçük büyük erkek dişi
Hizmeti mevlâda olmaktır kul olanın işi
Anladın mı Rabbini hey kendini bilmez kişi
Hâzır iken Hâlikin etrafa bakmak yol mudur

Dûr eder Hakdan seni hubbi siva kaydı alef
Gör ne veçhile sulûk etmiş bu yollarda selef
Nakdi ömrü eyleme nefsin hevasında telef
Vech-i bâki var iken mahlûka bakmak yol mudur

Nice bir emmârelikde eyleye nefsin karar
İşidib firrü ilallahı et ol yana firar
Ko sivayı sıdkile gel hakka eyle itizar
Her muradı Hak verir sen gayre bakmak yol mudur

(Uşşâk)

— 139 —

Yine nur-i tecellîden
Dil ü cânım ziyâ ister
Efendi zevk küllîden
Serayı sır sefa ister

Açılsa âlemi vahdet
Dürülse defter-i firkat
Olub daim dem-i vuslat
Gönül lütfu atâ ister

Tecellî etse cânânım
Teselliler bulur cânım
İnayet eyle sultânım
Fenâ ehli bekâ ister

— 140 —

Sakın emânete etme hiyanet
Bir issiyine tapşırssan gerektir
Bâki değil bunda beğim ikamet
Bir âleme dahi varsan gerekdir

Nice bir gafletden uyanmayasın
Dergâhı Hakka varam sanmıyasın
Bir iş et ki sonra utanmayasın
Ne işlersen varub görsen gerektir.

Altundan hâs gönül çürümek neden
Efkârı fâside yürümek neden
Her bir zağa salub yürümek neden
Bir gün şehbazı uçursan gerekdir

Fermân erişecek yüce hazretden
Uyarırlar seni nevm-i gafletden
Götürüp ayağı bezm i kesretden
Otağın berzahda kursan gerekdir

HÜDAYÎ âlemin yoktur sebâtı
Ölmezden ön ölen buldu hayatı
Yeter etdin ednâya iltifatı
Bir âli dîvana dursan gerekdir

— 141 —

Hevayı nefse mağlûb olmasınlar
Uyar kullarını uyar ilâhi
Kalıb gafletde mahcûb olmasınlar
Uyar kullarını uyar ilâhî

Tecellî eylemezse nûr-i vahdet
Seni koyub ederler gayre rağbet
Muaddel etdi halkı nevm u gaflet
Uyar kullarını uyar ilâhî

Siva hubbu kulubi nâsı aldı
Sanasın her biri ummâne daldı
Cenâbından heman ihsâna kaldı
Uyar kullarını uyar ilâhî

— 142 —

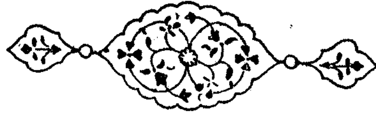
Kederler kalbi uşşâkı
Nice bir bîhuzur ede
Sefâ cânımsın ey sâki
Gönül kesbi sürur ede

Güneşden nûr alub zerre
Ola kim bahr ola katre
Gidüb usr irile yusre
Huda zulmani nûr ede

Vücudun eyleyen ifna
Demişdir Rabbiyel a'lâ
Kusura bakma ey Mevlâ
Âdemden ne südur ede

Geçilse vadii mihnet
Açılsa âlem-i rahmet
Tamam olub şeb-i firkat
Sefa subhi zuhur ede

Kişi matlûbunu bulsa
Derûni zevkile dolsa
Kula Hakdan kerem olsa
Revâ mıdır gurur ede

— 143 —

Zâhire bakdı gaflet ehli kişi
Sana vuslat seninledir mevlâ
Tâlibin mâsivada neyler işi
Sana vuslat seninledir mevlâ

Şu kim candan sana ola âşık
Olur ol bezm-i vasle lâyık
Seninle bulur seni sâdık
Sana vuslat seninledir mevlâ

Kimi sahraya kimi dağa düşer
Kimi beriyye kimi beller aşar
Gör ki bilmezliği kişiye nider
Sana vuslat seninledir mevlâ

Enbiya vü evliya vesîle imiş
Zîra Hak anlarınla bile imiş
Nefse kalırsa işi hile imiş
Sana vuslat seninledir Mevlâ

Pâdişaha lütf-i bîpâyan senin
Hem kamu derd ehline dermân senin
Bu HÜDAYÎ bendene ihsan senin
Sana vuslat seninledir mevlâ (*)

(*) Bu kıt'a yazma nüsha'da yoktur

— 144 —

Nur ile doldu yine kevn ü mekân
Geldi lütfile mübarek ramazan
Zeyn olub açıldı ebvâb-ı cinan
Geldi hoş lütfile şehr-i ramazan

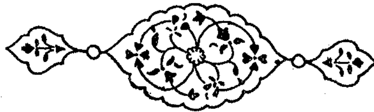
Zikri tehlili ve tesbihi güzel
Savm u taatı terâvihi güzel
Hem kanadili ve mesabihi güzel
Geldi lütfile mübarek ramazan

Anda Kur'an-ı azîm etti nuzûl
Şehr-i rahmet buyurur ana Resûl
Tâlibi Hakka nasib ola vüsûl
Geldi hoş lütfile şehr-i ramazan

Şer'i pâki başa hoş tâc edelim
Sünnet-i Ahmedi minhac edelim
Âlem-i mânayı mî'raç edelim
Geldi lütfile mübarek ramazan

Masiva hubbun aradan süre gör
Zât-ı bîçüne HÜDAYÎ iregör
Bezm-i vahdetde sefalar süregör
Geldi lütfile mübarek ramazan

(Acem âşiran)

— 145 —

İre mi âşık cemâlin nûruna
Rahmet ü gufrânın âyıdur senin
Vara mı sâdık visâlin Tûr'una
Lütfile ihsânın şehridir senin

Ma'siyetden kulların sâim ola
Taatında her biri kaim ola
İd ü vaslın umarız dâim ola
Rahmet ü gufranın âyıdur senin

Kadr-i vaslın kim ede mîracını
Urınur lâbüt seâdet tâcını
Sen esirge kulların muhtâcını
Lütfile ihsanın şehridir senin

Ger cenâbından atâ ihsân ola
Cân u diller derdine dermân ola
Zerreler gün katreler ummân ola
Rahmet ü gufrânın âyıdur senin

Ger HÜDAYÎ fazlına ola karîn
Kadre irüşür yeter ana hemin
Kıl inâyet kıl hidâyet yâ muîn
Lütfile ihsânın şehridür senin

(Uşşâk)

— 146 —

Hakdan özge nesne yoktur gayriden ümmîdi kes
Aç gözün merdâne bak Allah bes bâki heves

Kande aklı kaasırın kande hayali vasl-ı dost
Murg-i Anka-yı şikâr etmek ola mı bir mekes

Mâyei ömrü yeter ednâyâ harcet her zaman
Matlab-ı a'lâyı bulmak kasdin ile bir nefes

Ey hevâ-yı nefse düşmüş gaflet ehli derdimend
Tut elin bir kâmilin bulmak dilersen destres

Bahr-i irfandan yedi deryâ değil bir katrece
Kande kaldı ey HÜDAYÎ Nîl ü Ceyhun u Ares

(Hüseynî)

Diller aceb hayran olur
Esrârı zikrullâh ile
Yollar beğim âsân olur
Âsâr-ı zikrullâh ile

Nefsin hevâsından kesil
Zikreyle Hakk'ı muttasıl
Saykallanır mir'at-ı dil
Tekrar-ı zikrullâh ile

Ger ister isen kurb-i Hak
Al ehl-i irfandan sebak
Geldi zûhûra her verak
Eşçâr-ı zikrullâh ile

Ref'olsa zulmâni hicab
Dilden giderdi ızdırab
Yâb yâb gönül kasrını yâb
Mîmar-ı zikrullâh ile

Zikri bilüb Habl-i metîn
Muhkem tutar ehl-i yakîn
Dâim eder îlâ-i dîn
İzhâr-ı zikrullâh ile

İsterse ger kalbin sefâ
Zikreyle Hakk'ı dâima
Bîmar olan bulur şifâ
Tîmar-ı zikrullâh ile

Dilden kederler dûr olur
Mahzun gönül mesrûr olur
Zulmet HÜDAYÎ nûr olur
Envâr-ı zikrullâh ile

(Segâh ağır hû)

Zulmet konağın geçe gör
Envâr-ı zikrullâh ile
Âb-ı hayatı içe gör
Enhâr-ı zikrullâh ile

Ağyarı sürmek kasdin et
Maksûda irmek kasdin et
Mahbûbu görmek kasdin et
Her bâr-ı zikrullâh ile

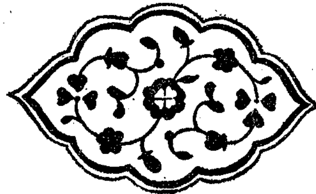
Derdin devâya erişe
Kalbin sefâya erişe
Lütf-i atâya erişe
İsar-ı zikrullâh ile

Galib olub zikr-i Hudâ
Gitsün nazardan masiva
Ratb-ul lisan ol dâima
Güftâr-ı zikrullâh ile

Sâdık ola ger aşk eri
Olur hakîkat mazhari
Nusret bulur dîn askeri
Serdâr-ı zikrullâh ile

Zikreyle mezkûre eriş
Geç hûriden nûra eriş
Bir kenz-i mestûre eriş
İzhâr-ı zikrullâh ile

Kim ki ola sıdkile kul
Mevlâsını unutmaz ol
Bulur HÜDAYÎ Hakk'a yol
İksâr-ı zikrullâh ile

Zâkir sefâya erişir
Envâr-ı zikrullâh ile
Âşık Huda'ya erişir
İksâr-ı zikrullâh ile

Zikri mükerrer edegör
Bir hacc-ı ekber edegör
Kalbin muattar edegör
Attâr-ı zikrullâh ile

Âşık olan cânanına
Girmiş fenâ meydânına
Ermiş Hakk'ın ihsânına
İsar-ı zikrullâh ile

Tasdîk ile iymane ir
Tahkîk ile irfâne ir
Bir bahr-ı bîpâyane ir
Enhâr-ı zikrullâh ile

Açan hüvviyetden kapu
Zevkile olmuş Hande rû
Zâhir olur izmar-ı hû
İzhar-ı zikrullâh ile

Kesretde vahdet bul beğim
Bâki seâdet bul beğim
Sırr-ı hakîkat bul beğim
Tekrar-ı zikrullâh ile

Bel bağlayanlar hizmete
Tâlib olanlar vuslata
Ermiş HÜDAYÎ vahdete
Esrâr-ı zikrullah ile

Handân olur ma'ni gülü
Âsâr-ı zikrullâh ile
Şevke gelir cân bülbülü
Gülzâr-ı zikrullâh ile

"Kün zâkir-er Rabb-ül Rahîm
Hâza sırat-ı müstakîm"
Zâkir bulur bâki naîm
İksâr-ı zikrullâh ile

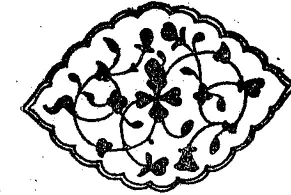
"Tûbâ li kavmin zâkirîn
Büşrâ bî envâr-il yakîn"
Kuvvet bulur eshâb-ı dîn
Ensâr-ı zikrullâh ile

Sır vâsılı cânan olur
Can mekteb-i irfân olur
Kalbin baharistân olur
Ezhâr-ı zikrullâh ile

Tevhîd ile ağyârı sür
Vahdet diyârında otur
Hısn-ı dilî hıfz edegör
Dizdâr-ı zikrullâh ile

Kılma sivaya iltifat
Tâ kim tecellî ede zât
Dil teşneler bulur hayat
Enhâr-ı zikrullâh ile

Çün mevce geldi bahr-i cûd
Buldu bu âlemler vücûd
Hakk'ı HÜDAYÎ kıl şuhûd
Envâr-ı zikrullâh ile

— 151 —

Sarartır tâze gülleri
Ölüm deyu ağlar var mı
İnler görüb bülbülleri
Gülüm deyu ağlar var mı

Resûlün verdiği haber
Günden güne zuhûr eder
Tuttu dünyâyı sertâser
Zulüm deyu ağlar var mı

Hakk'ı candan edüb taleb
Tâatde olup ruz u şeb
Aceb nîce ola yârab
Hâlim deyu ağlar var mı

Bâdei aşk içile mi
Dost iline uçula mı
Meded irüb âçıla mı
Yolum deyu ağlar var mı

Güdüb ahd u peymânını
Cân özleyüb cânanını
Anub eski mekânını
İlüm deyü ağlar var mı

Dost illerine vara mı
Eşiğine yüz süre mi
Dâmen-i vasle ere mi
Elim deyu ağlar var mı

Bunca hicâbı hark eden
Vahdet-i zâte gark eden
Cem'iden sonra fark eden
İlim deyu ağlar var mı

— 152 —

Terkib olundu çünki hevâ hâk ü nâr u âb
İnsan-ı kâmil oldu ana ref'olub hicab

Hullet ki nârı nûr ede berd-i selâm olur
Âşık ki sâdık ola ana azâb olur azâb

Bahr-i atâsı nehy ede hâşa ki saili
Derd-i derûnuna şâfi iken lütfile cevâb

Vaslın hevâsında gezer avâre ebrû bâd
Pervâne şem'i aşkına eflâk-i âfitâb

Kesret tılsımı mâni olub genci vahdete
Hayrette kaldı hasretiyle nice şeyh u şâb

Ref'et hicâbı lütfedüb isneyniyyeti gider
Gaybı hakikat açıla tâ ola feth-i bâb

Bâki hayata ermeğe ihsânın isteriz
Lütfet HÜDAYÎ bendene yâ malike-l rikab

— 153 —

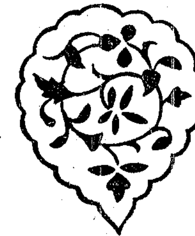
Cân u dilden Hâliki zikredelim
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi
Lütfi bîpâyanına şükredelim
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi

Ehl-i iyman ehl-i islâm eyledi
Bunca lütf u bunca in'am eyledi
Fazl-u ihsânını itmâm eyledi
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi

Etti lûtfundan Habîbin ümmeti
Hem nasîb etti saray-ı vahdeti
Umarız envai feth-i nusreti
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi

Yardım etti çün inayet askeri
Rehber oldu enbiyânın serveri
Eyledi nur-i hakikat mazheri
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi

Şems-i vahdetden erişdi sırri nûr
Hâsıl oldu kalbe envai sürûr
Ey HÜDAYÎ olagör abd-i şekür
Hoş seâdet ehli etmiş Hak bizi

— 154 —

Sakın dünyâya aldanma
Aç gözün gafletden uyan
Bunda kimse kalur sanma
Aç gözün gafletden uyan

Hani Âdem hani Havva
Hani Muhammed Mustafâ
Bu fâniden umma vefâ
Aç gözün gafletden uyan

Taksîre istiğfar eyle
İkrârını tekrar eyle
Bir asıllû bâzar eyle
Aç gözün gafletden uyan

Bu devlete mağrur olma
Fâni zevke mesrûr olma
Taat-i Hak'dan dûr olma
Aç gözün gafletden uyan

Nefsin aradan süregör
Vahdet iline iregör
Aklın başına deregör
Aç gözün gafletden uyan

Şu kim oldu Hakk'a vâsıl
Ol oldu insan-ı kâmil
Geç sevdâlardan ey gaafil
Aç gözün gafletden uyan

Masivadan yumup gözü
Dergâh-ı Hakk'a tut yüzü
HÜDAYÎ'den gûş et sözü
Aç gözün gafletden uyan

Vâdii hayretde kalma
Vâsıl olmağa sa'y eyle
Bu günü yârına salma
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Seni aldar bu dehr-i dûn
Nef'eylemez malı bunun
Nefs elinde olma zebûn
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Uyanıklardan olagör
Hak aşkı ile dolagör
İstediğini bulagör
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Sûreti ko mânaya ir
Bir kenz-i lâyefnâya ir
Ol matlab-ı a'lâya ir
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Hüvel evvel hüvel âhir
Hüvel bâtın hüve-z-zâhir
Hakk'ı her yerde gör zâhir
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Varan saray-ı vahdete
İrmiş kemâli rif'ate
Ger tâlib isen izzete
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Nîce bir âdet ü bid'at
Nîce bir fâniye rağbet
Bulagör bir bâki devlet
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Varlığın yabane atub
Kâmiller yolunu tutub
Geceyi gündüze katub
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Âkil isen derviş eğer
Durma çalış şam u seher
HÜDAYÎ'den güş et haber
Vâsıl olmağa sa'y eyle

Fazl-u ihsânını itmâm ediver
Meded eyle meded ilâhî meded
İki âlemde berdevâm ediver
Meded eyle Meded ilâhî meded

Kulluğundur efendi izzetimiz
Hizmet etmektedir seâdetimiz
Sana lâyık hani ibâdetimiz
Meded eyle meded ilâhî meded

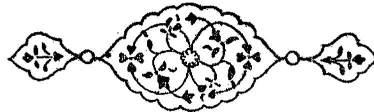
Kereminden bizi edüb îcâd
Mahzı fazlına verdin isti'dat
Eyledin çünki lütfuna mu'tad
Meded eyle meded ilâhî meded

Nice bir derdile hazîn olalım
Nîce bir hemdem-i enîn olalım
Fazl-ı ihsanına karîn olalım
Meded eyle meded ilâhi meded

Bir avuç hâki eyledin insân
Kudretinle zuhûra geldi cihân
Zuefâyı esirge ey rahmân
Meded eyle meded ilâhî meded

Ey kamû hâle âlim ü dâna
Lütfunla olur fenâ vü beka
Bir efendi dahi yok ey Mevlâ
Meded eyle meded ilâhî meded

Nârı etdin Hâlîline gülzâr
Dağ u taş eyledi su üzre karar
Kıl inâyet HÜDAYÎ'ye her bâr
Meded eyle meded ilâhî meded

Ey aliyyü azîm olan mevla
Ey aziz ü hakîm olan Mevlâ
Ey vücudu kadîm olan Mevlâ
Ey atâsı âmîm olan Mevlâ

Ey cevâd u kerîm olan Mevlâ
Ey raûf u rahîm olan Mevlâ

Kulların kimi ehl-i taatdır
Kimisi mazharı inayetdir
Kimi mest i meyi muhabbetdir
Sana lâyık efendi rahmetdir

Ey cevâd u kerîm olan Mevlâ
Ey raûf u rahîm olan Mevlâ

Âşık eşirse ger Habîbe nola
Gül nasîb olsa andelibe nola
Vatan anılsa bir garîbe nola
Hastalar varsa tabîbe nola

Ey cevâd u kerîm olan Mevlâ
Ey raûf u rahîm olan Mevlâ

Nice bir ehl-i kîl ü kal olalım
Bedre irgör yeter hilâl olalım
Vâsıl-ı şems-i bîzeval olalım
Sâkini suffei kemâl olalım

Ey cevâd u kerîm olan Mevlâ
Ey raûf u rahîm olan Mevlâ

Şu kim seni itmez özünde taleb
Bâri di ahen döküb çeker tab
Varlık senindir cümleten hep
Sen esirge HÜDAYÎ'yi yâreb

Ey cevâd u kerîm olan Mevlâ
Ey raûf u rahîm olan Mevlâ

Kula lâyık olan ibâdet imiş
Hizmet-i Hak aceb seâdet imiş
Hâlet i aşk özge hâlet imiş
Cümleye aslolan inâyet imiş

Enbiyânın şefâati ne güzel
Kâmilin hüsn i himmeti ne güzel
Kula Hakk'ın inayeti ne güzel
Cümlenin aslı bir inâyet imiş

Hak yolunda çalış kusur etme
Nefs içün kalbi bîhuzûr etme
Sakın âmâline gurur etme
Cümleye aslolan inâyet imiş

Zikr ü tevhîd eger karînin ola
Umulur ki Huda muînin ola
Bu kelâma beğim yakînin ola
Cümleye aslolan inâyet imiş

Yine hayretde kalma ay gaafil
Ruz u şeb sa'y et olmağa kâmil
Cânile dinle bu sözü hak bil
Cümlenin aslı bir inâyet imiş

İste nakkaşı nakşe aldanma
Kuru sûretle iş biter sanma
Cehlile nâr-ı gaflete yanma
Cümleye aslolan inâyet imiş

Hemdemi olsa tâlibin tevhîd
Oliserdir iki cihanda said
İşidirsen eğer kelâm-ı müfid
Cümlenin aslı bir inâyet imiş

Olucak sâlike inayet i Hak
Tez olurmuş ol vâsılı mutlak
Mârifet mektebinden oku sebak
Cümleye aslolan inâyet imiş

Bulagör ey HÜDAYÎ Mevlâyı
Geç sivâdan ko gayrı sevdâyı
Dinle iz'an edin bu mâ'nayı
Cümlenin aslı bir inâyet imiş

— 159 —

Behey bülbül nedir feryad
Var eyle Hak'dan istimdâd
Hudayı yâd et olma yâd
Kul ol kim olasın âzâd

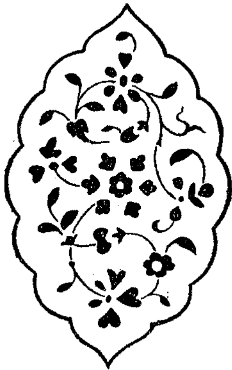
Karîni nefs-i emmâre
Karîb olma beğim mâre
Çeker ol sâhibin nâre
İşi dâim olur efsâd

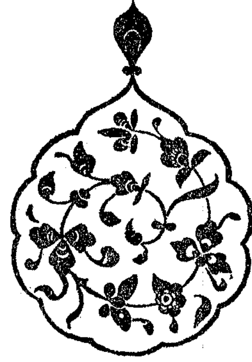
Hitab-ı irciî irse
Gönül matlûbunu bulsa
Saray-ı vahdete girse
Olurdu kadrile iyâd

Acebdir hikmeti Mevlâ
Kimi ednâ kimi a'lâ
Kimi Mecnun kimi Leylâ
Kimi Şirin kimi Ferhâd

HÜDAYÎ yalvar Allaha
Yüz ur ol âli dergâha
İren bir kalbi ağâha
Bulur matlûba isti'dad

(Rast)

— 160 —

Âşıklar sâdıklar işitmiş olun
Hak'dan geldim yine Hakk'a giderim
Mevlâsından gayri kimi var kulun
Hakdan geldim yine Hakk'a giderim

Tâvus-ı kuds idim uçdum yuvadan
Yâd oldum bir iki gün âşinadan
Âhir yine geçüp cümle sivadan
Hakdan geldim yine Hakk'a giderim

Bir özge âlemden geldim cihane
Delil olmak içün sırr-ı nihâne
Ol dosta giderim gitmem yabâne
Dostdan geldim yine dosta giderim

Bizi isteyenler Hakk'ile olsun
Ruz-i ezel ahdin riayet kılsun
Kulun efendisi yanında bulsun
Hakdan geldim yine Hakk'a giderim

HÜDAYÎ sûretâ bir kabze hâkim
Lîk mâni yüzünden dürr-i pâkim
Soyundum mâsivâdan sine çâkim
Hakdan geldim yine Hakk'a giderim

(Uşşâk)

— 161 —

Âşıkın maksûdu ol mahbubı bî hemtâ imiş
Himmeti gayet bülendi matlabi bâla imiş

Kâf-ı nun iklîmi ankasın şikâr etse nola
Ruh-i ârif şâhbâzı kaf-ı istiğna imiş

Nur-i pâki Hakkı hakkiyle şuhud et gönül
Bunda yârin görmeyen yârın dahi â'mâ imiş

Gayre bakmaz dâima sırrı sarayın pâk eden
Sâdıkın zâra murâdı hazret-i Mevlâ imiş

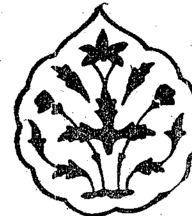
Kâbe kevseyni geçüb eriş serayı vahdete
Sırrı ev ednâ HÜDAYÎ cümleden a'lâ imiş .

— 162 —

Aşkın bu gönlüm şehrini
Gele gide yol eyledi
Dahi Âdem halk olmadan
Sen sultana kul eyledi

Hakkındır kuvvet u kudret
Hakkındır lütfu inâyet
Eyleyüp bize hidayet
İhsanını bol eyledi

Ol verdi cismile cânı
Ol verdi ilm ü irfânı
HÜDAYÎ bunca ihsânı
Evvel ahir Ol eyledi

— 163 —

Elâ yâ es'adel evlâd
Dâi-d-dünyâ ve hemmi-z-zâd
Ve cânib külle mâ tâ'tad
Ve lâzım hizmet-ül üstad

Tecevvâ'key tera-r-râzik
Ve halle-n-nefse ve-l âfâk
Ve sir fî â'lemil itlâk
Hünâke-l kadr-i ve-l âyad

Fehassıl ahsane-l câdi
Vekum va'bür â'lel vâ'di
Femenlem yehdihi-l hâdi
Tehayyür mâlehu min hâd

Teâlev eyyühe-l eshâb
İlâ men yerhemü-l evvâb
Asâen yüftehü-l ebvâb
Lehu-l cûdü lehu-l imdâd

Tecellâ rabbüne-l rahmân
Lehu-l fazl-u lehu-l ihsân
Fe ennâ yüflihü-l insân
İzalem yakbeli-l irşâd

— 164 —

Ârif ol mâni yüzüne bakagör
Hakkı hakkiyle şûhûd et ey gönül
Kim ne vermiş enfus-u âfake gör
Hakkı hakkiyle şûhud et ey gönül

Zâhirin gütsün şerîat hâlini
Nefse icrâ et tarîkat hâlini
Bilmek istersen hakîkat hâlini
Hakkı hakkiyle şûhud et ey gönül

Kalma suretde sıfâte himmet et
İrmeğe bâki hayata himmet et
Ey HÜDAYÎ nûr-i zâte himmet et
Hakkı hakkiyle şuhûd et ey gönül

— 165 —

Yeter müstağrak-i bezm-i elest ol
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül
Yeter ol câm ile hayran-ı mest ol
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

Mesyiha gibi dem ur âşikane
Hayat irsün anınla mürde câne
Vedâ ettik meğer iki cihâne
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

Yeter dost meclisinde keşf-i râz et
Kudumünle bizi gel serf-i râz et
Ne vâki gâh Irakı gâh Hicaz et
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

Görünmezsin bu çeşmi hurdebîne
Kadem basmaz mısın ayrık zemîne
Firak ôduna yeter yandı sîne
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

Gerekmez zevk-i bağı canânın
Yolun göster bize ol bînişânın
Umarlar hasta diller armağanın
Gel ey derd ehlinin dermânı bülbül

— 166 —

Ey gönül ayrı değilsin yârdan
Hem habib-î Mustafâ muhtârdan

Mâsivaya bakma aşk-ı ârif ol
Yârı istersen sakın ağyârdan

Varlığın bârı girândır ey refîk
Âkil isen kurtul erken bârdan

Fâniyi tebdîl edegör bâkiye
Kaçma dervîş asıllû bâzârdan

Verd-i bîhemtâyadır şevk-i tarab
Bülbülün zârı değil gülzârdan

Gösterib kesretde vahdet sırrını
Bir aceb terkib olubdur çârdan

Kenz-i sır eşbâhile mahfuf olub
Gülşene havli çekilmiş hârdan

— 167 —

Ey Resul-i Mustâfa ve müctebâ
V'ey habîbi murtezâ ve muktedâ

Künt-i kenz esrârının miftâhısın
Zât-ı pâkin mazhar-ı tâmmi Hudâ

Arş-ı â'zam cilvegâh iken sana
Seyrine sidre ola mı müntehâ

"Levdenevtu" diyecek Ruhülemîn
Sen revân oldun pes ey hayrü-l verâ

Bârıgâh-ı vahdete erdin hemîn
Kaldı Mevlâ gitdi cümle masiva

Böyle bir nûr etdi neslinden zuhûr
Tek mi İsmail ederse can fedâ

Nola eylersen HÜDAYÎ'ye nazar
Ceddim ve pîrümsün ey kâni atâ
(Segâh, hicaz)

— 168 —

Nâ't pâk Resulullah (S.A.)

Allahümme sallî alâ rusulü-l Mustafâ
Velhabîb-i-l Müctebâ
Râkıb-il Burâk Leyle-t-ül Mîrac
Sahib-ü-şşefâatü-l uzmâ yevme-l ihtiyac
Hatemi-l enbiyâi ve-l mürselîn
Eddâî ilallahi bikemâli-l yakîn
Elâ ey gevher-i kânı risâlet
Sana bin bin selât ile tehiyyat
Hakîkat bağının serv-i bülendi
Gül-i sadberk-i gülzârı seâdet
"Fekâne Kabe kavseyni ev ednâ"
Ulûvvî şânına eyler şehâdet
Nebîler gerçe halkı da'vet eyler
Kamusu etdiler ümmeti irşâd
Veli sen geçüb ef'ali sıfâtı
İbâdı etdin aslı zâte da'vet
Anınçün hâtim oldun enbiyaya
Seninle bitdi bünyânı nübuvvet
Habîba ger Halil olduysa ceddün
Sen oldun kutb-i eflâke muhabbet
İki şavk oldu mâh enküştinle
Çü gördü sende nûr i şems-i vahdet
Meded eyle HÜDAYÎ derdimende
Şefâet yâ resûlallah şefâet
(Dügâh, yürük, turak)

— 169—

Tiynet-i âdemde eğer konmasa sevdâyı aşk
Cenneti bir dâneye satmazdı ol dânayı aşk

Kenz-i mahfîden zuhûrâ geldi eşyâ lâcerem
Bâd-ı hubbiyle temevvüc etdi çün deryâyı aşk

Tâlib-i dîdar olub devreyliye tâ haşredek
Kim ki nûş ede ezel bezminde ger sehbâyı aşk

Aşk-ı meşk olmaz nihân anı bilür halkı cihân
Âşık-ı bîçâreye mümkin midir ihfâyı aşk

Bülbülün hâlin bilenler gûş ederler nâlesin
Bir gül-i bahar içündür bunca huy-i hây-i aşk

Aşk-ı Şirin oldu feryâdına Ferhâd'ın sebeb
Ey nîce dânâyı Mecnûn eyledi Leylâyı aşk

Ey HÜDAYÎ hâlet-i aşkı ne bilsün her mekes
Kulle-i kaf-ı hakîkat murgidir ankayı aşk

— 170 —

Eyâ rehnümâyı güruh-i kirâm
Aleyke-s-selât aleyke-s-selâm

Seninle bulundu tarîki Huda
Seninle bilindi siyam u kıyam

Habîbi Hudasın sivadan ne gam
Güneşden sakınsa aceb mi gammam

Nice nakıs etti çü burhan taleb
O dem bedrin ettin işini tamam

HÜDAYÎ garîbe şefâet meded
Sana çünki mahmud olubdur makam

(Uşşak ağır hû)

— 171 —

Mevlâ kullarına etdi hidayet
Elhamdülillah eş-şükrilillah
Doğru yollarına kıldı inayet
Elhamdülillah eşşükrilillah

Bir avuç hâk iken insân eyledi
Ehl-i tevhîd ehl-i iyman eyledi
Nice lütf u nice ihsân eyledi
Elhamdülillah eşşükrilillah

Hakkın ihsanını fikreyle âşık
Envai lütfunu zikreyle âşık
Rûz-i şeb Halike şükreyle âşık
Elhamdülillah eşşükrilillah

Umarız rahmet-i cennet-i vuslat
Bahr-i gufrânına yoktur nihayet
Fazl-ı ihsânına bulunmaz gayet
Elhamdülillah eşşükrilillah

HÜDAYÎ kim bula nur-i Huda'yı
Makâm olur ana vahdet sarayı
Hakk'a eren bulur zevk u sefâyı
Elhamdülillah eşşükrilillah

— 172 —

Geliniz Hâliki zikreyleyelim
Elhamdülillah eşşük rilillah
Lütfu ihsânına şükreyleyelim
Elhamdülillah eşşükrilillah

Usuldandır eden kulların irşâd
"Menlem yehdillahu malehuminhâd"
Kulu kasrın eder lütfile âbâd
Elhamdülillah eşşükrilillah

Şu dem ki lütf ire dest-i kudretten
Dili îkaz eder nevm-i gafletden
Olur nur-i ziyâ şems-i vahdetden
Elhamdülillah eşşükrilillah

Hak gibi maksad-ı aksa olur mu
Vuslat gibi zevki â'lâ olur mu
Böyle bir nîmet-i uzmâ olur mu
Elhamdülillah eşşükrilillah

HÜDAYÎ kim bula esrâr-ı tevhîd
Olur ol bülbül-i gülzâr-ı tevhîd
Verir câna sefâ envâr-ı tevhîd
Elhamdülillah eşşükrilillah

— 173 —

Hata ile eğer zenbetse insân
Efendim lütfile ihsân senindir
Kulun işi sehv ü gaflet ü nisyân
Efendim lütfile ihsan senindir.

"Ente-r rahîm ente tağfirü-z zünub
Entel kerîm ente testuru-l uyûb
Ente-l alîm ente teslahu-l kulûb"
Efendim lütfile ihsân senindir.

Huda'yâ kıl bize fazlınla rahmet
Bulavuz tâ ki cennet içre cennet
HÜDAYÎ kuluna eyle inâyet
Efendim lütfile ihsân senindir.

— 174 —

İhsânına müsteğrakız
Yârab nîce şükredelim
Ehl-i atâna mülhakız
Yârab nice şükredelim

Yokdan bizi vâr eyledin
Her derde tîmar eyledin
İhsânın izhâr eyledin
Yârab nice şükredelim

Senden gelir cismile ruh
Sendendır envai fütuh
Etmez kifâyet ömr-i Nuh
Yârab nice şükredelim

Kâğıd olub buna felek
Ketb eylese ins ü melek
Lütfun yazılmaz haşredek
Yârab nice şükredelim

Ad eylese niamın kul
Kabil değil ihsaya ol
Yâ şükre kande bula yol
Yârab nice şükredelim

Senden meğer ihsân ola
Her müşkil iş âsân ola
Şükretmeğe imkân ola
Mevlâ nice şükredelim

Yârab ezeldir ger ebed
Eyle HÜDAYÎ'ye meded
Yok lütfuna hadd-ü aded
Mevlâ nice şükredelim

— 175 —

Vuslat gibi nîmet m'olur
Yârab nice şükredelim
Hizmet gibi devlet m'olur
Yârab nice şükredelim

Cûdunla îcad eyledin
Matlûba irşâd eyledin
Cân u dili şâd eyledin
Allah nice şükredelim

Eklâm olub cümle şecer
Deryâ medâr olsa eger
Yazmayalar cinn ü beşer
Yârab nice şükredelim

Hâzır da sen nâzır da sen
Kaadir de sen nâsır da sen
Zâkir de sen şâkir de sen
Mevlâ nice şükredelim

Âlem aceb hikmetdürür
Kesret râh-ı vahdetdürür
Şükründe bir nîmetdürür
Yârab nîce şükredelim

"İnne-l habîbel Mustafâ
Kad kale lâ uhsi senâ"
Şükrün atâ üzre atâ
Allah nice şükredelim

Eyle HÜDAYÎ'ye nazar
Kalmaya fâniden eser
Varlık senindir sertâser
Mevlâ nice şükredelim

— 176 —

Âfiyetler câm-ı aşkı nûş eden âşıklara
Vuslât mâ'şuk arz anıdır çünki ol sâdıklara

Terk edüb enniyyeti nefyeyle isneyniyyeti
Vahdet-i zâtiyyedir lâyık olan fâyıklara

Hiç berâber ola mı â'mâ ûlul ebsâr ile
Kande benzer gaflet ehli kalbi uyanıklara

Sâlike fazlınla dâim eyle tevfikin refîk
Sen inâyet eyle yârab vaslına lâyıklara

Enbiyâ vü evliyâ lütfunla olmuş "sâbikun"
Sen HÜDAYÎ kulunu zammeyle ol sabıklara (*)

(*) Rahmetin sebkiyle bulmuştur kemâli sâbikun
Bu HÜDAYÎ bendeni ilhâk et ol sâbıklara

— 177 —

Yeter etdin bu fâni zevke rağbet
Efendi âkil ol fikret meâli
Dilersen hazret-i Mevlâya kurbet
İbâdet eylemekden olma hâli

Eğer sâlik yolunda ola sâdık
Olur ol mahzen-i sırrî hakikat
Olagör sohbet-i dildâre lâyık
Yeter etdin sivâya iştigali

Tulû etse kaçan şems-i hakikat
Komaz ol tâlib-i sâdıkta zulmet
Şu kim etdi semâyı kalbe himmet
Sefâya erdi bedr oldu hilâl

Şu cân kim sırrı ev ednâya erdi
Beğim ol matlab-ı â'lâya erdi
Sefâyı zirvei ulyâya erdi
Riayet eyleyen saffi niâli

Bakıb kalma nukuş-i kâinata
Çalış mânaya ir bâki hayata
HÜDAYÎ vâsıl oldu nûr-i zâta
Geçen âşık celâli ve cemâli

— 178 —

Ederdi cânibi Mevlâya rağbet
Kulun olsaydı zikre iştigali
Tulû eylerdi envâr-i muhabbet
Hevâtırdan derûnu olsa hâli

Gözünden perde zail olsa mutlak
Kati zâhir durur mahfî değil Hak
Anâ vâsil durur eşyâ muhakkak
Veli mahcub olan bilmez visâli

Kimin kim nûr-i Hak ola delîli
Sırat-ı müstakîm olur sebîli
Yürü hal ehli ol ko kîl u kali
Cem'ile erişen bulur cemâli

Sulûk ehl-i sefâya vâsıl olsa
Erib zevke muradı hâsıl olsa
Meârif cennetine dahil olsa
Hayat alub içer âb-ı zülâli

Dolarsa sırrına nur-i hakikat
Gerekdir zâhirinde farz u sünnet
Edegör cem' ile farka riayet
HÜDAYÎ bulmak istersen kemâli

— 179 —

"Câhidû fillâhi yâ ehl-esselâh
İnne omrel mer'i yemzi kerriyah"

Cennet ehline gerek ilm ü amel
Lâcerem Uçmağa lâzımdır cenâh

"Yâ ibadellahi kûmu va'budu
Vezkûruhu fil kuduvvi verrevah"

Akla bakma ir tecellî nûruna
Şem'e hâcet kalmaz oldukta sabah

Ey HÜDAYÎ'den nasîhat isteyen
Hakka kul ol bulmak istersen felâh

(Acem)

— 180 —

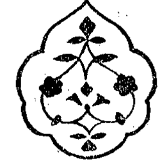
Ko hevâyı olagör ehl-i selâh
Taât Haktır çü miftâh-ı necah

Zulmet-i nefsi geçen bulur hayat
Çün gece âhir ola olur sabah

Ger mücâhid fî sebîlillâh isen
Hâliki zikret odur hayr'i selâh

"Leyse lil'insânı illâ mâseâ
Fectehid fillâhi in şi't- el felâh"

Ey HÜDAYÎ Hakkı zikret dâima
Tâ ki sadre hâsıl ola inşirâh

— 181 —

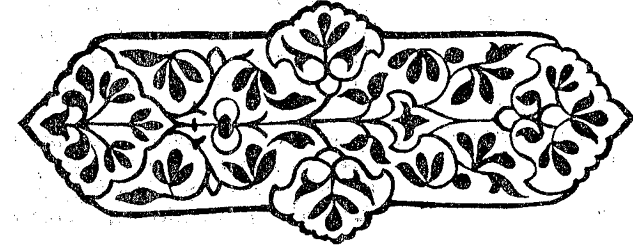
Mazhari zât olduğun anlar mısın
Ârif isen aç gözün merdâne bak
Hakka mir'at olduğun anlar mısın
Âkil ol ko gafleti merdâne bak

Kande buldun "ahseni takvîm" i sen
Kanden alır feyzi işbu cân u ten
Zâhir iken Hak bu gafletlerden
Ârif isen aç gözün merdâne bak

Nice bir bahs u cidal-i kîl ü kal
Olagör bîçâre ehl-i vecd-i hal
Nefsini bil bulmak istersen kemâl
Âkil ol aç gözünü merdâne bak

Dürr-i mânaya ger oldunsa sadef
Bulagör bahr-i hakîkatde şeref
Eyleme sermayei ömrü telef
Ârif isen aç gözün merdâne bak

Ger HÜDAYÎ'den sorarlarsa haber
Hakk'ile kaimdir eşyâ sertâser
Var ise sende basîretden eser
Âkil ol aç gözünü merdâne bak

— 182 —

Hakîkat yolun söyle
Gider gayri sevdâyı
Gece gündüz sa'y eyle
Tâ bulunca Mevlâyı

Ef'ali sıfâta ir
Kasdet nur-i zâte ir
Bir bâki hayate ir
Bul matlâb-ı â'lâyı

Ey HÜDAYÎ bâl açıb
Matlabdan yana uçub
Kabe kavseyni geçüb
Bul sırrı ev ednâyı

— 183 —

Efendim güzel Allahım
Meded eyle meded eyle
Rahmeti çok pâdişâhım
Meded eyle meded eyle

Esîr-i nefs-i dûn etme
Masivaya zebûn etme
Derdile bağrım hûn etme
Meded eyle meded eyle

Senin hûd rahmetin çokdur
Bâb-ı ihsânın açıkdır
Fazl-ı cûda gayet yoktur
Meded eyle meded eyle

Sensin veren her muradı
İnayet eyle yâ Hâdi
Olalım lütfun azâdı
Meded eyle meded eyle

Eyle HÜDAYÎ'ye nazar
Tâ ola fazlına mazhar
Her muradın kıl müyesser
Meded eyle meded eyle

(Segâh ağır hu)

— 184 —

Bîharı lütfuna gayet bulunmaz
Sana yârab nice bin bin şükürler
İbade fazlı cûdun ad olunmaz
Sana yârabbenâ çok çok şükürler

Bir avuç hâkden insan eden sen
Yine hem mazharı irfân eden sen
Nice lütf u nice ihsân eden sen
Sana yârab nice bin bin şükürler

Kalem olub şecerler cümleten heb
Yedi deryâ ona olsa mürekkeb
Yazılmaz binde bir ihsânın ey Râb
Sana Yârabbenâ çok çok şükürler

İnayet eyledin çün kâinata
Kimi ef'ale ermiş kim sıfâta
Kimini mazhar etdin nur-i zâte
Sana yârab nice bin bin şükürler

HÜDAYÎ bendeni îcad eden sen
Cenâb-ı pâkine irşâd eden sen
Visalin lezzetiyle şâd eden sen
Sana yârabbenâ çok çok şükürler

— 185 —

Bulunmaz rahmet u gufrane gayet
Sana yârab nice bin bin şükürler
Bulunmaz lütf u ihsâna nihayet
Sana yârab nice bin bin şükürler

İbadın hâlini tedbir eden sen
Kimin bende kimini mîr eden sen
Gönüller hânesin tâmir eden sen
Sana yarabbenâ çok çok şükürler

Buyurdun "inte'duvvu nimetallah"
Gariki ni'metindir bende vü şâh
HÜDAYÎ'ye inayet eyle her gâh
Sana yârab nice bin bin şükürler

— 186 —

Kemâl-i lütf u ihsânından Allah
Dedi "Lâ taknetu min rahmetillah"

Olagör rahmet ümidine dâim
Bu mâ'nadan eğer oldunsa agâh

Anın fazlıyla devreyler melekler
Ziyayı andan alır mihr eğer mâh

"Ve bil efhârihim yesteğfirûne"
Bâk istiğ ar eyle her sehergâh

Yürü sa'y edegör bâki naîme
Kişiye çünki kalmaz mal eğer câh

Dü âlemde seâdet ol kulundur
Ki ola Hakdan inayet hemrâh

HÜDAYÎ'ye nola ihsan edersen
Atâna muntazırdır bende vü şâh

— 187 —

Bulmasın yol nefsile iblîsi dâll
Sen inâyet et meded yâ müsteân
Olavuz tâ lâyık-ı bezm-i visal
Sen inâyet et meded yâ müsteân

Âşık u sâdık yolunda hâk ola
Cân u dil hubb-i sivadan pâk ola
Aradan varlık hicâbı çâk ola
Sen inâyet et meded yâ müsteân

Ger HÜDAYÎ olur ise feth-i bâb
Ref'ola zulmânî nûrânî hicâb
İrişe sırrı hitab-ı müstetâb
Sen inâyet et meded yâ müsteân

— 188 —

Gönül verme sivaya âkil isen
Gel Allaha murâdın hâsıl olsun
Hakkı iste eğer ehli dil isen
Gel Allaha murâdın hâsıl olsun

Halâs olmak dilersen derd-i gamdan
Esiri suret olma geç sanemden
Vücuda ir ne istersin ademden
Gel Allaha murâdın hâsıl olsun

Sakın aldanma bu fâni naîme
Sivâdan geç eriş Rabbirâhîme
HÜDAYÎ himmet et zevk-i azîme
Gel Allaha murâdın hâsıl olsun

— 189 —

Ey pâdişahı bîzeval
Senden atâ senden kerem
Ey bî şebîh ü bî misâl
Senden atâ senden kerem

Dertlilere dermân eden
Kullarına ihsân eden
Ey nutfeyi insân eden
Senden atâ senden kerem

Sen ey ganî perverdigâr
Ettin keremler bîşamar
İhsânına gayet mi var
Senden atâ senden kerem

Kula ibâdet hep senin
Yola hidâyet hep senin
Lütfile rahmet hep senin
Senden atâ senden kerem

Abdin işi cürm ü kusur
Afvin umarız ya Gafûr
Tâ kim ire kalbe sürûr
Senden atâ senden kerem

Ey evvel ü âhir olan
Ey bâtin ü zâhir olan
Ey hâzir ü nâzır olan
Senden atâ senden kerem

Ey kadir u hayy u vedûd
Umar HÜDAYÎ fazl-ı cûd
Ta kim bula bâki vücûd
Senden atâ senden kerem

— 190 —

Halâs et kalbimiz hubbi sivadan
Kerem senden inayet senden Allah
Geçe tâ nefsimiz olmaz hevâdan
Kerem senden inayet senden Allah

Temevvüc eyleyüb bahr-i inayet
Zuhûra geldi pes âsârı kudret
Efendi fazlına yoktur nihayet
Kerem senden inayet senden Allah

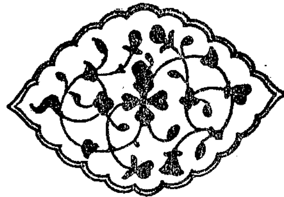
Kulak tutan HÜDAYÎ hak kelâma
Geçüb noksandan erişmiş tamama
İnayet Hak'dan olur hâs ü âma
Meded senden inâyet senden Allah

— 191 —

Lütfile ihsânın ebvâbını aç
Meded eyle meded Sultânım Allah
Hân-i vasle doyur olmıyalım aç
Meded eyle meded Sultânım Allah

Kulların nice bir ola perîşan
Hâsretle nice bir olalar nalân
Kereminden visâlin eyle ihsân
Kerem eyle meded Sultânım Allah

HÜDAYÎ kuluna eyle inâyet
Senindir çünki tevfiki hidayet
Sürura irgöre tâ îd ü vuslat
Kerem eyle meded Sultânım Allah

— 192 —

Kullarına fazlın azîm
Yâ müsteân ü yâ kerîm
Sensin çü rahmân ü rahîm
Yâ müsteân ü yâ kerîm

Senden hidâyet isteriz
Lütf u inâyet isteriz
Bâki seâdet isteriz
Yâ müsteân ü yâ kerîm

Bahr-i şerîatden meded
Dürri tarîkatden meded
Kenzi hakîkatden meded
Yâ müsteân ü yâ kerîm

Sensin eden islâh-ı dîn
Senden gelir nûr-i yakîn
Bulub sefâ kalbi hazîn
Yâ müsteân ü yâ kerîm

İrüb inayet askeri
Olsun şedaidden beri
Eyle hakîkat mazhari
Yâ müsteân ü yâ kerîm

Fazlınla sen ya zenniâm
Eyle HÜDAYÎ'ye kerem
Matlûba irgör dembedem
Yâ müsteân u yâ kerîm

— 193 —

Bizi fazlıyla insân eylemişdir
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin
Yine hem ehl-i iymân eylemişdir
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

Kalem olsa nebâtât ile eşcâr
Mürekkeb olsa deryâlarda enhâr
Yazılmaz nîmeti sultan-ı Gaffar
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

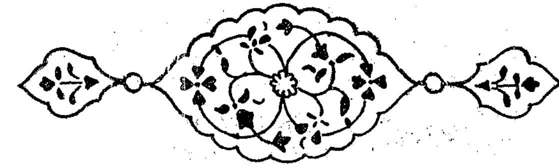
Anın hükmündedir dünyâ ve ukbâ
Ye'di kudretdedir â'lâ ve ednâ
Uyan gafletden ol bir merd-i dânâ
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

Bizi fazlile irgördü hayâta
Delâlet etdi ef'ali sıfâta
Hidayet eyledi envâr-i zâta
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

Olucak bir kişide ilm ü irfân
Komaz ol sahibin kim ede isyan
Yürü var Halike şükreyle her an
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

Getirdi bizi lütfiyle vücuda
Dahi hem mazhar etdi lütf-u cûda
Umarız erevüz nûr-i şuhûda
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

Buyurur "inteaddu nîmetallah'
Ola gör imdi bu mânadan agâh
HÜDAYÎ nîmete şükreyle her gâh
Göre lütfunu ol Rabbi kerîmin

— 194 —

Yâ mâliki yevmüddîn
İhsan u kerem senden
Yâ rahîmel evvâbîn
İhsân u kerem senden

Kullarına rahmet et
Fazlınla inâyet et
Tevfik ü hidâyet et
İhsân u kerem senden

İnsânı edüb îcad
Etdin yoluna irşad
Oldu kereme mu'tad
İhsân u kerem senden

Lütfeyleyüb ey Mevlâ
Kıl vuslatını îta
Et kalbimizi ihyâ
İhsân u kerem senden

Bîçâre HÜDAYÎ ger
Vaslına ola mazhar
Bu izzet ana yeter
İhsân u kerem senden

— 195 —

Ey hazret-i rahmânım
Tevfik ü hidayet et
Âlemlere sultânım
Tevfîk ü hidayet et

Sen kadir ü mutlaksın
Hem erhâm ü eşfaksın
İhsân edici Hak'sın
Tevfîk ü hidayet et

Sıdkile giren yola
Matlûbunu tez bula
Devlet yeter ol kula
Tevfîk ü hidayet et

Yâ bâtın u yâ zâhir
Ya hâzır u yâ nâzır
Ente-l melikül kaadir
Tevfîk ü hidayet et

Bîçâre HÜDAYÎ ger
İhsâna ola mazhar
Hoş zevki sefâ eyler
Tevfîk ü hidayet et

— 196 —

Vücud iklîmini îcad eden dost
Dil ü cân milkini âbâd eden dost

Y'edi kudretle yapub bu vücudu
Vâsılı zevki ile şâd eden dost

Saatden hıfz edib sâdık kulunu
Rizâsı yoluna irşâd eden dost

Açıb lütf u inâyet kapusunu
Bizi ihsânına mu'tad eden dost

HÜDAYÎ kuluna edib hidâyet
Sivâdan lütfile âzâd eden dost

— 197 —

Rahmeti bîhad rahmânım
Kerem senden ihsan senden
Esirgeyici Sultânım
Kerem senden ihsan senden

Kulların işi noksandır
Senden recâmız gufrandır
Âdetün dâim ihsandır
Kerem senden ihsân senden

Cûş edib deryâyı rahmet
Kullara etdin inâyet
Lütfuna yokdur nihayet
Kerem senden ihsan senden

Zümrei evliya içün
Cümlei esfiyâ içün
Hâtimi enbiyâ içün
Kerem senden ihsân senden

HÜDAYÎ'ye eyle nazar
Tâ fazlına ola mazhar
Budur recâ şam ü seher
Kerem senden ihsân senden

— 198 —

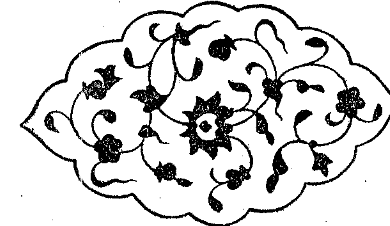
Ey kâinatı var eden
İhsan senin gufran senin
Âlemleri izhâr eden
İhsan senin güfrân senin

Toprağı insân eyledin
Envaı ihsân eyledin
Yolları âsân eyledin
İhsan senin gufran senin

Şâhâ eger bây u gedâ
İhsânın umar dâima
Yârabbenâ yârabbenâ
İhsan senin gufran senin

İrse hidayet askeri
Kullar olur gamdan beri
Eyle inayet mazharı
İhsan senin gufran senin

Erüb HÜDAYÎ'ye kerem
Fazlınla olsun muğtenem
Gitsün aradan derd ü gam
İhsan senin gufran senin

— 199 —

Nefs ü şeytana uyarsın
Nicolur hâlin ey gafil
Bir gün olur kim duyarsın
Nicolur halin ey gafil

Taat kapusun kaparsın
Doğru yolundan saparsın
Nice bir mâle taparsın
Nicolur halin ey gafil

Fikrinden dünya gitmez mi
Hak kelâmın işitmez mi
Ölenler ibret yetmez mi
Nicolur hâlin ey gafil

Mâsivâdan firar eyle
Bâbı Hak'da karar eyle
Taâtı ihtiyar eyle
Nice bir gaflet ey gafil

Gidenleri görmez misin
Yer altına girmez misin
Hak katına varmaz mısın
Nicolur hâlin ey gafil

Aç gözün gafletden uyan
Nâdim olur nefse uyan
Bâtılı kor Hakkı duyan
Nicolur hâlin ey gafil

Mâsivadan yumup gözü
Kadir Allaha tut yüzü
HÜDAYÎ'den gûş et sözü
Nicolur hâlin ey gafil

— 200 —

İbada olmayınca Hak'dan ihsân
Neye kadir olur bîçâre insan
Kalır hayretde şöyle mest ü hayran
Yine Hak'dan olur her derde derman

Kula zulmet verirse ger kusuru
Komaz anı Huda'nın afv u nûru
O'dur tedbîr eden cümle umûru
Yine Hak'dan olur her derde dermân

Hata ile südûr eylerse evzâr
Umarız afveder ol Rabbi gaffar
Tazarrûda olagör imdi her bâr
Yine Hak'dan olur her derde dermân

Sivayı ko hevâlardan gözün yum
Ve illâ nefs-i şûmun hâli mâlum
İnayet eyleye ol Hayyu kayyum
Yine Hak'dan olur her derde dermân

HÜDAYÎ kulun irgördü hayata
Delâlet etdi ef'ali sifata
Hidâyet eden oldur nûr-i zâta
Yine Hak'dan olur her derde dermân

— 201 —

Buyruk senin fermân senin
Derd ehline dermân senin
Müzniblere gufrân senin

Yârabbenâ yârabbenâ
Lütf-i kerem ihsân senin

Sensin bizi îcad eden
Doğru yola irşâd eden
İhsânını mu'tad eden

Yârabbenâ yârabbenâ
Fazl u kerem ihsân senin

Kullarına eyle nazar
Gitsin gönüllerden keder
Kalmaya varlıkdan eser

Yârabbenâ yârabbenâ
Lütf-i kerem ihsân senin

Ref'et cemâlinden nikab
Zâil ola tâ kim hicâb
İhsânın olsun bîhisâb

Yârabbenâ yârabbenâ
Fazl u kerem ihsân senin

Ey vâhid u ferd u ehad
Ey kadir u hayyu samed
Eyle HÜDAYÎ'ye meded

Yârabbenâ yârabbenâ
Lütf-i kerem ihsân senin

(Şehnâz)

— 202 —

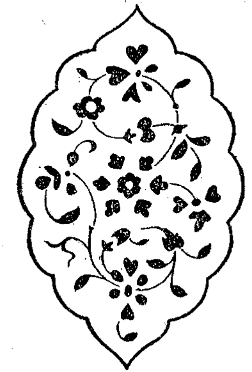
Fazlıyla insan eyledi
Elhamdülillah-il kerîm
Envâi ihsân eyledi
Elhamdülillah-il kerîm

Ol kaadirû hayyu vedûd
Âlemlere verdi vücûd
Etdi zuhûr âsâr-ı cûd
Elhamdülillah-il kerîm

Cem olsa ger Rum u Arab
Ad olmağa in'am-ı Rab
İhsâya kaabil mi aceb
Elhamdülillah-il kerîm

Durma hemân zikredegör
İhsânını fikredegör
İn'amına şükredegör
Elhamdülillah-il kerîm

Ol Halik-i kevn u mekân
Kulların eyler imtihân
Şükret HÜDÂYÎ her zaman
Eş-şükrilallah-il kerîm

— 203 —

Halk etdi Mevlâ kulların
Elhamdülillah-il kerîm
Gösterdi doğru yolların
Elhamdülillah-il kerîm

Mevce gelüb bahr-i kerem
Açıldı ebvâb-ı nîam
Şükreyle imdi dembedem
Elhamdülillah-il kerîm

Hükmündedir dünya vü dîn
Hem evvelîn hem âhîrin
Oldur yine âhir muîn
Elhamdülillah-il kerîm

Kullarını icad eder
Doğru yola irşâd eder
Gamkîn gönüller şâd eder
Elhamdülillah-il kerîm

Lütfundan ol kaadir Huda
Kullarına etdi atâ
Şükret HÜDAYÎ dâima
Elhamdülillah-il kerîm

— 204 —

Bize vuslât kapusın aç
Meded Mevlâ Meded Mevlâ
Efendi âb-ı rahmet saç
Meded Mevlâ Meded Mevlâ

Yeter firkatte bimâr et
Meded bu derde timâr et
Kemâl-i fazlın izhâr et
Meded Mevlâ Meded Mevlâ

Senindir lütfile ihsân
Neye kaadir olur insan
Yine senden olur dermân
Meded Mevlâ Meded Mevlâ

Cemâlinden nikâbı al
Bizi vuslat eline sal
Sana malûmdurur her hâl
Meded Mevlâ Meded Mevlâ

HÜDAYÎ'ye hidâyet et
Karîn-i bezm-i vahdet et
Kerem lütf u inâyet et
Meded Mevlâ Meded Mevlâ

— 205 —

Hakk'a şükür gitdi Safer geldi Rebii mu'teber
Ol ayda etmişdir zuhûr Mahbûb-i Hak hayr-ül beşer

İki cihân Sultânını sıdkile sevdinse eğer
Anı riâyet edegör eyle hevâlardan hazer

Gel imdi gafletden uyan taâtde ol şâm u seher
Kullarına kadir Huda lütfi ile ede nazar

Dünyâ O'nun ukbâ O'nun Yok gayriden nef'ü zarar
"El mü'minûne fî-n- naîm v'el müşrîkûne fî-s sakar"

Gûş et HÜDAYÎ'nin sözün
Budur hakîkatden haber

(Rast)

— 206 —

Ey dil-i cân içinde cânım
Kerem et yâb bu kalb-i vîranım
Ele al bu hâtır-ı perîşânım

Kudreti tâm issı Sultânım
Rahmeti âm issı Rahmânım

Kullarındır efendi pîr ü civân
Sana muhtâcdır zemîn ü zaman
Nazar-ı lütfun isteriz her ân

Kudreti tâm issı Sultânım
Rahmeti âm issı Rahmânım

Ger HÜDAYÎ garîbe ola nazar
Kalmaya hem sivâdan eser
İre matlûba gide cümle keder

Kudreti tâm issı Sultânım
Rahmeti âm issı Rahmânım

— 207 —

Bahâr oldu yine âçıldı güller
Murâde bülbül erdiği zamandır
Sefâ buldu ferahnâk oldu diller
Sanasun dağlar o bağlar cinândır

Sâçuldı âb-ı rahmet kâinata
Hayat erişdi eşcâr-ı nebâta
Yetişdi her biri tâze hayâta
Basîret ehline günden ayandır

Ademden geldi her biri vücûda
Müssic hem kıyâm eyler sücûda
Nihayet yok atâ vü fazl-ı cûda
Hudanın zât-ı pâkından nişandır (*)

HÜDAYÎ lütf-i Hakk'ı fikredegör
Kemâl-i fazlına hem şükredegör
Huda'yı cân u dilden zikredegör
Ki zikr-i Hak hayat-ı câvidandır

(*) Bu kıt'a matbu nüshada yoktur.

— 208 —

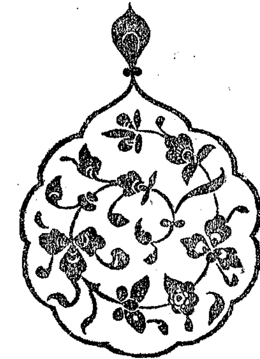
Âkil isen hayre sâ'y et dâimâ
"Leyse-lil insâni illâ mâseâ"

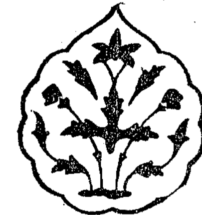
Hak yolunda çalışırsa bir kişi
Anı zây eylemez kadir Huda

Ekber-ü â'mal zikrullahdır
Âkil isen ana sâ'y et dâimâ

Zikri zikr eder ol Rabbi kerîm
Zâkir olsun isteyen Hak'dan atâ

Sıdkile gûş et HÜDAYÎ'nin sözün
Bulmak istersen eğer râh-i Huda

— 209 —

Fazlına nihayet mi var
Kerîm Allah Rahîm Allah
İhsânına gayet mi var
Kerîm Allah Rahîm Allah

Âlemi vâr eden sensin
Düşmanı yâr eden sensin
Fazlın izhâr eden sensin
Kerîm Allah Rahîm Allah

Kullara ihsan senindir
Afvile gufran senindir
Derdlere dermân senindir
Kerîm Allah Rahîm Allah

Halka hayâtı sen verdin
Cevher-i zâtı sen verdin
Bunca sıfâtı sen verdin
Kerîm Allah Rahîm Allah

Senden inâyet isteriz
Lütf u-hidâyet isteriz
Bâki seâdet isteriz
Kerîm Allah Rahîm Allah

Hâki insân eden sensin
Ehl-i iymân eden sensin
Lütf u ihsân eden sensin
Kerîm Allah Rahîm Allah

HÜDAYÎ kulun ey Mevlâ
Fazl-ı lütfun eyler recâ
Sen inayet et dâima
Kerîm Allah Rahîm Allah

— 210 —

Naîmi dehr-i dûna olma mağrur
Yürü dîn emrini tekmîl edegör
Yeter oldun bu fâni zevke mesrûr
Yürü merzât-ı Hak tahsil edegör

Bilirsin kimse kalmaz bunda bâki
Visâlinin mukarrerdir firaki
Hudaya et edersen iştiyâki
Yürü dîn emrini tekmîl edegör

Hevâlarda olup ey gaafil insan
Seni ezdirmesin nefsile şeytân
Kerîm Allah ede yolları âsân
Yürü merzat-ı Hak tahsil edegör

Basîret nûru ger var ise sende
Bu cân bâki kalır sanma bedende
Bu günü yârına salma iken de
Yürü dîn emrini tekmîl edegör

HÜDAYÎ'nin sözün gûş eyle ey yâr
Bu fâni mülke mağrur olma zinhâr
Tarîki Hakka sâ'y et imdi her bâr
Yürü merzât-ı Hak tahsil edegör

— 211 —

İrgör bizi matlûba
Lütfeyle kerîm Allah
Hasret koma Mahbûba
Rahmeyle rahîm Allah

Sen kaadir-i mutlaksın
İhsân edici Haksın
Kullarına eşfaksın
Lütfeyle kerîm Allah

Eksiklerine bakma
Hasret ôduna yakma
Aybın bâşına kakma
Rahmeyle râhîm Allah

İhsânına gayet yok
Fazlına nihayet yok
Ol kesrete kıllet yok
Lütfeyle kerîm Allah

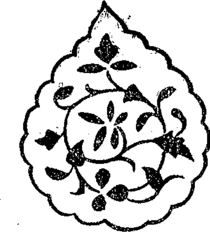
Bîçâre HÜDAYÎ gel
Çek cümle sivâdan el
Olsun işimiz eshel
Rahmeyle rahîm Allah

— 212 —

Eğer doğru yoldan taşra gittimse
Efendim Sultânım estağfirullah
Rizana muhalif her ne etdimse
Efendim Sultânım estağfirullah

Kulun işi sehv ü gaflet ü isyân
Efendiden afvu rahmet u gufran
Yine senden olur her derde dermân
Efendim Sultânım estağfirullah

Yüz orduk sana ey settar-il uyûb
Senin elindedir islâh-ı kulûb
Ente-l kerîm ente gaffar ez-zünub
Efendim Sultânım estağfirullah

— 213 —

Kemâl-i lütfun ey rahmân
Bilir mi kadrini insân
Yine senden olur ihsân
Sana çok şükr-ü bîpâyan

İnâyet eyle sen Yârab
Olalım vâsıl-ı matlab
Senindir lütf-i ihsân hep
Sana çok şükr-i bîpâyan

HÜDAYÎ nîmet-i Mevlâ
Değildir kaabil-i ihsâ
Odur bizi eden ihyâ
Sana çok şükr-i bîpâyan

— 214 —

Yeter oldun bu fâni evde sâkin
Yürü dost illerin seyrân edegör
Civar-ı Hakdadır hayr-ı mesâkin
Yürü dost illerin seyrân edegör

Efendiden kula ger ola ihsân
Olur fazlile her müşkil iş âsân
Umarız lütf-i ihsânını her ân
Yürü dost illerin seyrân edegör

Efendi cânibinden olsa dâvet
Gerekdir kullara hüsn-i icâbet
HÜDAYÎ kuluna ede inâyet
Yürü dost illerin seyrân edegör

— 215 —

Hakk'a mazhar olduğun fikret beğim
Ârif isen aç gözün merdâne bak
Lütfe mazhar olduğun fikret beğim
Ârif ol ko gafleti merdâne bak

Nice bir bu resm ü âdet nice bir
Nice bir izhâr-ı bid'at nice bir
Nice bir bu nevm-ü gaflet nice bir
Ârif isen aç gözün merdâne bak

Dûne bakmaz himmeti bâlâ olan
Dini gözler âkil-i dâna olan
Yarın â'madır bu gün â'ma olan
Ârif ol ko gafleti merdâne bak

Bilmeyenler matlabın â'lâsını
İhtiyâr eyler cihan kavgasını
Nefsini bilen bilür Mevlâsını
Ârif isen aç gözün merdâne bak

Kim ki oldu cân-u dilden Hakk'a kul
Mâsivayı terkedib buldu vüsul
Pendini eyle HÜDAYÎ'nin kabul
Ârif ol ko gafleti merdâne bak

— 216 —

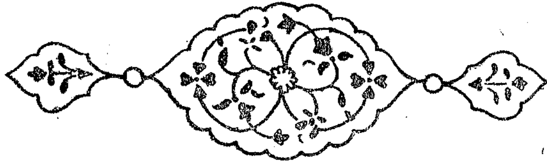
Vücud iklîmini fikreyle dervîş
Bu cân u cism ü bu yollar nedendir
Hakkın ihsânına şükreyle dervîş
Gören göz söyleyen diller nedendir

Nedendir mihr ü mâh encâm süreyya
Nedendir berr-ü bahr ü kûh u sahra
Müsemmâ bir nedendir bunca esmâ
Zuhurat-ı temessüller nedendir

Bu hüsnü kande buldu şâhid-i kül
Niçün feryâd eder bîçare bülbül
Nedir kesret bir iken mebde'i kül
Efendi bir bu çok kullar nedendir

Şu nâdan kim edübdür Haşri inkâr
Anı ilzâm eder evrâk-ı eşcâr
Fenâ bulub hayâta erdi tekrâr
Tagayyürler tebeddüller nedendir

Kimi nâkıs bu halkın kimi kâmil
Kimi hayretde kalmış şöyle gafil
HÜDAYÎ kimi nur-ı zâte vâsıl
Terakkîler tenezzüller nedendir

— 217 —

Kulun eksikliğine bakma lütfet
Hata kuldan atâ senden efendi
Celâlin âteşine yakma lütfet
Hata bizden atâ senden efendi

Kulun cürmi ne denlü olsa ger çok
Değildür rahmet ü gufrandan artuk
Atâ vü fazl-ı cûdun gayeti yok
Hatâ bizden atâ senden efendi

Erişse lem'a nur-i kibriyâdan
Geçerdi zulmet ü kibr ü riyâdan
Halâs eyle meded hubbi sivadan
Hatâ kuldan atâ senden efendi

Beşerden şer cüz olmuşdur ilâhî
Nice eksik ola cürm-i günahı
Umarız ola afv u pâdişâhî
Hata kuldan atâ senden efendi

Nola olsa ibada fazl-u rahmet
Kerem deryâsına yokdur nihayet
HÜDAYÎ bendene eyle inâyet
Hata bizden atâ senden efendi

— 218 —

Tecellî cemâlin eyle ihsân
Meded eyle meded Sultânım Allah
Visâlinle bizi kıl şâd-ı handan
Kerem eyle meded rahmânım Allah

Bize yollarını sen eyle âsân
Ki mâni olmıya nefsile şeytan
Yine senden olur bu derde dermân
Meded eyle meded sultânım Allah

Nice bir nefs ola ortada hâil
İnayet et ki maksûd ola hâsıl
Olavuz matlab-ı â'lâya vâsıl
Meded eyle meded sultânım Allah

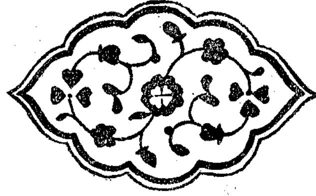
Görünür külli şey' uşşâka Hâlik
İrişür matlab-ı â'laya sâlik
Ola bâki naîme tâ ki mâlik
Kerem eyle meded rahmânım Allah

Uyar kullarını gafletden uyar
Seni anlamağa sa'y edeler hep
Ki tâ kılmaya senden gayre rağbet
Kerem eyle meded rahmânım Allah

Geçirüb kabe kavseyni Huda
Tecellî eylesin sırrı ev ednâ
Ki tâ hâsıl ola maksûd-ı aksâ
Meded eyle meded Sultânım Allah

HÜDAYÎ'ye müyesser kıl şuhûdu
Kemâle irgöre tâ kim sücûdu
Bula fazlınla hakkanî vücudu
Kerem eyle meded rahmânım Allah

— 219 —

Dertli olan kullarına kıl atâ
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm
Tâ ki seni zikredeler dâima
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Aldatmasın halkı bu gaflet meded
Gafile tevfik ü hidâyet meded
Kullarına lütf u inâyet meded
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Bir kul efendiden olucak ırak
Cânına te'sir eder anın firak
Dertlilere ayn ü inâyetle bak
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Âşık u sâdık kulu koma garib
Gülden ırak olmaya tâ andelib
Eyle ana gülşen-i vaslın nasîb
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Müznib olan gafile güfrân Senin
Dertlilerin derdine dermân Senin
Kullarına lütfile ihsân Senin
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Mevce gelübbahr-i kerem yemm ü cûd
Lütfun ile âleme verdin vücud
Fazlın ile ver yine nur-i şuhûd
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

Lütfile göster bize yârab cemâl
Tâ olavuz lâyık-i bezm-i visâl
Fazlın ile bula HÜDAYÎ kemâl
Yâ ahad ü yâ samed ü yâ kerîm

— 220 —

Fazlınla insan eyledin
Bin bin şükürler ey kerîm
Enva-ı ihsân eyledin
Çok çok şükürler ey rahîm

Verdin bize Yârab vücud
Hem lem'ai nur-i şuhûd
Etdi zuhur âsâr-ı cûd
Bin bin şükürler ey kerîm

Cem'olsa ger Rum ü Arab
Ad olmağa in'âm-ı Rab
İhsaya kabil mi acab
Çok çok şükürler ey rahîm

Dün gün Hakkı zikredegör
İhsânını fikredegör
Durma heman şükredegör
Bin bin şükürler ey kerîm

Yârabbenâ, Yârabbenâ
Etdün HÜDAYÎ'ye atâ
Cân ü dile verdin sefâ
Çok çok şükürler ey rahîm

— 221 —

Ey dertlilerin derdine dermân eden Allah
Müznib kuluna rahmet ü gufran eden Allah
Âşıklarına vuslatı ihsân eden Allah
Kullarına yollarını âsan eden Allah

Mevce gelicek bahr-i kerem lücce-î rahmet
Hâzırladı taliblerine gülşeni cennet
Sâdıklarına umarız ihsân ede vuslat
Sâdık kuluna yolunu âsan eden Allah

Çokdur kerem ü lütfi o rahman u rahîmin
İhsânına gayet mi var o hayy u kadîmin
Bîhad keremin gördü HÜDAYÎ o kerîmin
Kullarına yollarını âsan eden Allah

(Sûzi dil, Hüzzam)

— 222 —

Bizi insân edüben eyledi ehl-i islâm
Hâlikin nîmetine hamd ü senâ eyleyelim
Kalıba sıhhatı hem kalbe sefâ verdi tamam
Halikin lütfine gel hamd ü senâ eyleyelim

Olub eşcârı kalem olsa mürekkeb ummân
Lütfünün binde birin yazmağa yoktur imkân
Âcizden gayri neye kaadir olur insân
Hâlikin nîmetine hamd ü senâ eyleyelim

Lütf-i ihsânına gayet mi var ey hayy ü kadîm
Yine rahmetle nazar et bize ey Rabbi kerîm
Bu HÜDAYÎ kuluna eyledin ihsânı azîm
Halikin lütfuna gel hamd ü senâ eyleyelim

— 223 —

Açıver uşşâka doğru yolların
Sen inâyet eyle Allahım meded
Kâbei matlûba ersin kulların
Sen inâyet eyle Allahım meded

Lütfun umar bir alay âvâreler
Pes kapundan gayrı kande varalar
Ehl-i derde senden olur çâreler
Sen inâyet eyle Allahım meded

Fazlın ile çünkü insân eyledin
Ehl-i islâm ehl-i iymân eyledin
Nice lütf u nice ihsân eyledin
Sen inâyet eyle Allahım meded

Lütfuna Yârab gayet yoktur
Bahr-i ihsâna nihayet yoktur
Ad olunmaz rahmetin ki çoktur
Sen inâyet eyle Allahım meded

Sensin ey Mevlâ çü Rabbül âlemin
Taht-ı teshîrindedir dünya vü dîn
Vaslın ihsân et HÜDAYÎ'ye hemîn
Sen inâyet eyle Allahım meded

— 224 —

Hak bizi fazlıyla îcad eyledi
Lütf u ihsân etti ol Rabbı kerîm
Hem yine yoluna irşâd eyledi
Fazl u in'am etdi ol Rabbı kerîm

Âkil isen nevm u gafletden uyan
Nâdim olur nefs ü şeytâna uyan
Gayre bakmaz sırr-ı Tevhidi duyan
Lütf u ihsân etdi ol Rabbı kerîm

Sıdkiyle olan HÜDAYÎ Hakka kul
Vasıl olur Hazreti Mevlâya ol
Hakk ile olur yine Hakk'a vüsul
Fazl u in'am etdi ol Rabbı kerîm

— 225 —

Bize zevk-ı visâlin eyle ihsân
Meded ey kadir Allahım meded hayy
Olavuz tâ ânında şâd u handan
Meded ey kadir Allahım meded hayy

Yeter yakdı ibâdı nâr-ı hasret
Sefâ versin kulûbe nur-i vuslat
Efendi lütfuna yokdur nihayet
Meded ey kadir Allahım meded hayy

İbâdın dâima işi hatâdır
Sana lâyık olan lütf-i atâdır
Visâlin derd-i uşşâka devâdır
Meded ey kadir Allahım meded hayy

Bir avuç hâki insan eyleyen sen
Ona yolları âsân eyleyen sen
Dahi envaı ihsân eyleyen sen
Meded ey kadir Allahım meded hayy

HÜDAYÎ bendeni et gamdan âzâd
Visalinle ola tâ hurrem u şâd
Olubdur çünki fazl ı lütfe mu'tad
Meded ey kadir Allahım meded hayy

— 226 —

Kulların lütfunla insan olduğu
Hep Senin fazlınla ihsânınladır
Ehli islâm ehli iymân olduğu
Hep Senin lütfunla ihsânınladır

Âlem-i dünyâda sıhhat bulduğu
Âlem-i ukbâda cennet bulduğu
Nur-i tevhid zevk-i vuslat bulduğu
Hep Senin fazlınla ihsânınladır

Olmasa senden eğer fazl-ı azîm
Kande bulurduk hayatı ey kerîm
Ver HÜDAYÎ bendene bâki naîm
Hep Senin lütfunla ihsânınladır

— 227 —

Ola maksûdumuz fazlınla hâsıl
İnayet eyle Sultânım meded hâyy
Olalım nur-i pâk-i zâte vâsıl
İnayet eyle Allahım meded hâyy

Huda-yı müsteân âçarsa yollar
İre matlûbuna bîçâre kullar
Sefâya irmeğe mahzun gönüller
İnayet eyle Sultânım meded hâyy

Vücudu kande buldu cinn ü insân
Sefâyı kanden aldı ehl-i irfân
Yine senden olur kullara ihsân
İnayet eyle Allahım meded hâyy

Bizi fazlınla çünki etdin îcâd
Yine eyle naim ü vasle irşâd
Olalım mâsivâ hubbünden âzâd
İnâyet eyle Subhânım meded hâyy

HÜDAYÎ'ye hidâyet senden olur
Dahi matlûba vuslat senden olur
Efendi fazl u rahmet senden olur
İnâyet eyle Efendim meded hâyy

— 228 —

Aç gözün bu nevm gaflet nîçe bir
Hâlikin ihsânına şükredegör
Nefs-i şeytâna itaat niçe bir
Râzikin in'amına şükr edegör

Sana kim vermişdir insan olmağı
Ehl-i islâm ehl-i iymân olmağı
İster isen yollar âsân olmağı
Râzikin in'amına şükr edegör

Şükredersen Halike ger rûz u şeb
İzdiyâd nîmete olur sebeb
Gaflet ile nicolur hâlin aceb
Hâlikin ihsânına şükr edegör

Tâlib isen ger sefâyı vahdete
Râğıb isen zevk-i bezm-i vuslate
Ârif ol aldanma nevm-ü gaflete
Râzikin in'amına şükr edegör

Zevk-i tamme irmek istersen eğer
Mâsivâ hubbünden edegör hazer
Sıdkile gûş et HÜDAYÎ'den haber
Hâlikin ihsânına şükr edegör

— 229 —

Nutfe-i nâcizi insân eyleyen kadir Huda
Yine lütfundan ede kullarına vuslat atâ

Lütf u ihsânı Hakkın ihsaya kabil mi aceb
Ad içün cem' olsa ger insân u melek şâh u gedâ

Bu fenâ bağında bir bâki seâdet isteyen
Enbiya vü evliya isrine kılsın iktida

Hubbi dünya ile kaydı nefse kim olsa esir
Hakk'a yüz tutsun yine O'ndan olur derde devâ

Masivayı terkedib Mevlâya ikbâl eylesün
Ey HÜDAYÎ bulmak isterse kişi zevk ü sefâ

— 230

Yâmen benâ bila amedin hazihil kibab
Yâ mursile-rriyah veyâ münşi' es-sehâb

Yâmen yerâ cemii hafayâ-zzemair
Yâmen kaza ve kaddere mâşâ'a fi'l kitab

Salli alâ Habîbike ve'l âl-i ecmaîn
Vestur uyûb-el ümmeti fî mevkıf-il hisâb

Yâ kâşif-el-kurubi ve yâ gafir ez-zünub
Yâ âlim-el guyubi veyâ mülhime-s-sevâb

Yâmen ileyhi yurfeu fî küll-il hevâic
Yâmen ileyhi yürceu fî def'il ızdırâb

Tahhir fu'âde abdike anhubbi mâsivâk
Yâmen lehu -l-tasarrufu yâ mâlike-r-rikab

Yessirlenâ visâleke bil-fazli ve-l kerem
Yâ dafie-l mevânii ve yâ refi-el hicâb

— 231 —

Hakkı koyub bâtıla
Meyl ü muhabbet neden
Tâbi-i Şeytân olub
Fitne vü şirret neden

Rah-i salâha gidüb
Hilm-i sulûk ehli ol
Nefse uyub her zaman
Hiddet ü şiddet neden

Bir kapunun kulları
Bir erin oğulları
Birbirine şer sanub
Buğz u adâvet neden

Fâni cihânın kişi
Mâlini cem'eylese
Bir gün olur kor gider
Cimrilik hisset neden

Devlet-i dünya-yı dûn
Bir kuru sevdâ iken
Fâniye mağrur olub
Ziynet ü şöhret neden

Milki Süleyman ile
Tahtı senindir kani
Bildin ise bunları
Fâniye rağbet neden

Aç gözünü imdi gel
Nur-ı basîretle bak
Meslek-i hayrı koyub
Şerre azîmet neden

Sünnet-i fahr-i Resûl
Oldu çü hayr-i sübül
Mesleği tahvil edüb
Âdet ü bid'at neden

Aklını der başına
Dinle HÜDAYÎ'yi gel
Hak sözü gûş edegör
Böyle sefâhet neden

— 232 —

Erişdi hicranın demi
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'
Ağlatmasın mı âdemi
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

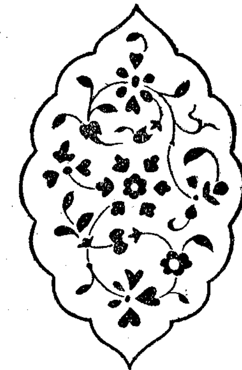
Elden çıkardık mâhımız
Eflâke çıksun âhımız
Rahmeylesün Allahımız
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

Her şeb terâvih tâati
Dine verirdi ziyneti
Müşkil değil mi firkati
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

Ol ey HÜDAYÎ subh u şâm
Zikr-i Hudada berdevam
Meded gitdi şehr-i siyâm
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

1. kıt'a (Dügâh)
2. kıt'a (Hüseynî)
3. kıt a (Müsteâr)
4. kıt'a (Ferahnâk)

Not: Bu ilâhiyi yazma nüsha'da bulamadık.

Rubailer, Kıt'alar ve Beyitler (x)

Bize fazlı ile ede inayet
Efendim sevdiğim Sultanım Allah
Rizası yoluna edüb hidayet
Efendim Sevdiğim Sultanım Allah

Gerçi nefse güç gelir dünyadan ayrılmak kişi
Lîk merdat-ı İlâhiye gözetmek hûbdur
Nîçe bin yıllar otursa akibet eyler sefer
İmdi merdât-i İlâhiye gözetmek hûbdur

Sırr-ı matlaba vâsıl ola
Rabbim Kerîm ihsân ede
Kalbe sefâ hâsıl ola
Mevlâ kerîm ihsân ede

Ebvâb-ı bâb-ı hazret
İnsân-ı Kâmil ancak
Miftâh-ı kenz-i vahdet
Ol merd-i vâsıl ancak

Aklın senin ger var ise
Bin cân ile kul olagör
Ger Hakk'a meylin var ise
Mevlâ rizasın bulagör

Bu âciz kullarına Rabbi kadir
İnayet ede kuvvetler vereydi
Yolunda hizmete tevfik edüb hem
Kuvaya dahi sıhhatler vereydi

Vahdet-i Haliki inkâr etme
Doğru yolu koyub eğri gitme
Rüşdü olana yeter bu şâhid
"İnnemallahü ilâhün vâhid"

Rızkımız ihsan eden Hak
Bir gün bizi aç etmedi
Çok şükür kaadiri mutlak
Gayriye muhtaç etmedi

Zaifim Sabre yokdur iktidarım
Garibim yerde gökte yok kararım
Buyurmuştur Nebî "el Fakri fahri"
Nola fakrile olsa iftihârım

(*) Yazma nüshadaki tertib ve sıraya göre aynen alın mıştır.

Galib olsa kişide Hubbi habibi medeni
Zerrece gelmez ona ziynet-i dünya denî
Terk edüb bid'ati rah-i sünnete salik ol
Bezleder Hakk'a ibadet yoluna cân u teni

Beğim şol nefsi şum emmare bi'ssû
Hevâsına uyanı etdi bedhû

Ko nefsi ol serây-ı kalbe dahil
Çalış sa'y et olunca Hakk'a vâsıl

Taht-ı teshirindedir cümle cihan
Yâ İlâhi sen inayet et meded
Fazlına muhtaçdır pîr ü civan
Yâ ilâhî sen inayet et meded

Cümle mevcudata sen verdin vücud
Lütfün ile oldu cümle kâinat
Yine mü'min kullara sen ver sebat
Yâ İlahi sen inayet et meded

Şemsi dühâ bedri dühâ
Envârın eyler ilticâ
Heb kullarındır ey Hüda
Yâ kimden eylerler recâ

Günler gelüb geçmekdedir
Kuşlar gibi uçmakdadır.
Ehl-i fesâdın yeri Nâr
Ehl-i salâh Uçmakdadır

Niyazın daima Allaha eyle
Uyan gafletden ey gaafil gözün aç
Çün O'ldur melcei erbâb-ı hâcat
Olubdur hâs u âm ol bâbe muhtâc

Görüb dört nuru Cibril i mükerrem
Var ortasında hem bir nur-i â'zam
Dedi Yârab nedir bu penci envâr
Diledi olmağa andan haberdar

Dedi Cebraile Ol Rabbi ekrem
Muhammed nûrudur ol nur-i â'zam
O dört envâr dahi ol dört velidir
Ebubekir Ömer Osman Ali'dir.

Ey mün'im ü muhsin İlâh
Ey rahmeti çok pâdişah
Hıfzındadır Halkı cihân
Bir dahi yok post ü penâh

İd ü izhaya erişdirdin bizi
Sana çok hamd ü şükürler ey kerîm
Zevk-i âlâya erişdirdin bizi
Sana çok ham ü şükürler ey kerîm

Bu gece kim Leyle-i Mîraçtır
Zevki vasla kulların muhtâçdır

"Ente Rabbi ente hayr-un nâsirîn"
İki âlemde kerem senden hemîn
"Ente Rabbi ente fettah ü kerîm"
"Ente hayy u ente kayyumun kadîm"

Rah-ı hidayetten sapub
Çâh-ı dalâle düşme kim
"Serra"da ve "derra"da Hak
Her haline âgahdır

Cümle merâtibden geçüb
Tevhidi zâte vâsıl ol
Ko Zeyd ü Amre bakmağı
Feali küll'allahdır

Ne denlü rahmet etsen kullarına
Efendi hud rahmetin yok değildir
Ne denlü çok ise cürmü ibâdın
Bahar-ı rahmetinden çok değildir

Yüz sürüb dergâha abd-i zaif
Lütfile ihsânın ister ey kerîm
Bermurâd olsun o bîçâre nahif
Fazlile ihsânın ister ey kerîm

Ne işlerse eğer hayr ü eger şer
Göriserdir onu avret eger er

— 221 —

Ey dertlilerin derdine dermân eden Allah
Müznib kuluna rahmet ü gufran eden Allah
Âşıklarına vuslatı ihsân eden Allah
Kullarına yollarını âsan eden Allah

Mevce gelicek bahr-i kerem lücce-î rahmet
Hâzırladı taliblerine gülşeni cennet
Sâdıklarına umarız ihsân ede vuslat
Sâdık kuluna yolunu âsan eden Allah

Çokdur kerem ü lütfi o rahman u rahîmin
İhsânına gayet mi var o hayy u kadîmin
Bîhad keremin gördü HÜDAYÎ o kerîmin
Kullarına yollarını âsan eden Allah

(Sûzi dil, Hüzzam)

— 222 —

Bizi insân edüben eyledi ehl-i islâm
Hâlikin nîmetine hamd ü senâ eyleyelim
Kalıba sıhhatı hem kalbe sefâ verdi tamam
Halikin lütfine gel hamd ü senâ eyleyelim

Olub eşcârı kalem olsa mürekkeb ummân
Lütfünün binde birin yazmağa yoktur imkân
Âcizden gayri neye kaadir olur insân
Hâlikin nîmetine hamd ü senâ eyleyelim

Lütf-i ihsânına gayet mi var ey hayy ü kadîm
Yine rahmetle nazar et bize ey Rabbi kerîm
Bu HÜDAYÎ kuluna eyledin ihsânı azîm
Halikin lütfuna gel hamd ü senâ eyleyelim

— 223 —

Açıver uşşâka doğru yolların
Sen inâyet eyle Allahım meded
Kâbei matlûba ersin kulların
Sen inâyet eyle Allahım meded

Lütfun umar bir alay âvâreler
Pes kapundan gayrı kande varalar
Ehl-i derde senden olur çâreler
Sen inâyet eyle Allahım meded

Fazlın ile çünkü insân eyledin
Ehl-i islâm ehl-i iymân eyledin
Nice lütf u nice ihsân eyledin
Sen inâyet eyle Allahım meded

Lütfuna Yârab gayet yoktur
Bahr-i ihsâna nihayet yoktur
Ad olunmaz rahmetin ki çoktur
Sen inâyet eyle Allahım meded

Sensin ey Mevlâ çü Rabbül âlemin
Taht-ı teshîrindedir dünya vü dîn
Vaslın ihsân et HÜDAYÎ'ye hemîn
Sen inâyet eyle Allahım meded

— 224 —

Hak bizi fazlıyla îcad eyledi
Lütf u ihsân etti ol Rabbı kerîm
Hem yine yoluna irşâd eyledi
Fazl u in'am etdi ol Rabbı kerîm

Âkil isen nevm u gafletden uyan
Nâdim olur nefs ü şeytâna uyan
Gayre bakmaz sırr-ı Tevhidi duyan
Lütf u ihsân etdi ol Rabbı kerîm

Sıdkiyle olan HÜDAYÎ Hakka kul
Vasıl olur Hazreti Mevlâya ol
Hakk ile olur yine Hakk'a vüsul
Fazl u in'am etdi ol Rabbı kerîm

— 225 —

Bize zevk-ı visâlin eyle ihsân
Meded ey kadir Allahım meded hayy
Olavuz tâ ânında şâd u handan
Meded ey kadir Allahım meded hayy

Yeter yakdı ibâdı nâr-ı hasret
Sefâ versin kulûbe nur-i vuslat
Efendi lütfuna yokdur nihayet
Meded ey kadir Allahım meded hayy

İbâdın dâima işi hatâdır
Sana lâyık olan lütf-i atâdır
Visâlin derd-i uşşâka devâdır
Meded ey kadir Allahım meded hayy

Bir avuç hâki insan eyleyen sen
Ona yolları âsân eyleyen sen
Dahi envaı ihsân eyleyen sen
Meded ey kadir Allahım meded hayy

HÜDAYÎ bendeni et gamdan âzâd
Visalinle ola tâ hurrem u şâd
Olubdur çünki fazl ı lütfe mu'tad
Meded ey kadir Allahım meded hayy

— 226 —

Kulların lütfunla insan olduğu
Hep Senin fazlınla ihsânınladır
Ehli islâm ehli iymân olduğu
Hep Senin lütfunla ihsânınladır

Âlem-i dünyâda sıhhat bulduğu
Âlem-i ukbâda cennet bulduğu
Nur-i tevhid zevk-i vuslat bulduğu
Hep Senin fazlınla ihsânınladır

Olmasa senden eğer fazl-ı azîm
Kande bulurduk hayatı ey kerîm
Ver HÜDAYÎ bendene bâki naîm
Hep Senin lütfunla ihsânınladır

— 227 —

Ola maksûdumuz fazlınla hâsıl
İnayet eyle Sultânım meded hâyy
Olalım nur-i pâk-i zâte vâsıl
İnayet eyle Allahım meded hâyy

Huda-yı müsteân âçarsa yollar
İre matlûbuna bîçâre kullar
Sefâya irmeğe mahzun gönüller
İnayet eyle Sultânım meded hâyy

Vücudu kande buldu cinn ü insân
Sefâyı kanden aldı ehl-i irfân
Yine senden olur kullara ihsân
İnayet eyle Allahım meded hâyy

Bizi fazlınla çünki etdin îcâd
Yine eyle naim ü vasle irşâd
Olalim mâsivâ hubbünden âzâd
İnâyet eyle Subhânım meded hâyy

HÜDAYÎ'ye hidâyet senden olur
Dahi matlûba vuslat senden olur
Efendi fazl u rahmet senden olur
İnâyet eyle Efendim meded hâyy

— 228 —

Aç gözün bu nevm gaflet nîçe bir
Hâlikin ihsânına şükredegör
Nefs-i şeytâna itaat niçe bir
Râzikin in'amına şükr edegör

Sana kim vermişdir insan olmağı
Ehl-i islâm ehl-i iymân olmağı
İster isen yollar âsân olmağı
Râzikin in'amına şükr edegör

Şükredersen Halike ger rûz u şeb
İzdiyâd nîmete olur sebeb
Gaflet ile nicolur hâlin aceb
Hâlikin ihsânına şükr edegör

Tâlib isen ger sefâyı vahdete
Râğıb isen zevk-i bezm-i vuslate
Ârif ol aldanma nevm-ü gaflete
Râzikin in'amına şükr edegör

Zevk-i tamme irmek istersen eğer
Mâsivâ hubbünden edegör hazer
Sıdkile gûş et HÜDAYÎ'den haber
Hâlikin ihsânına şükr edegör

Nutfe-i nâcizi insân eyleyen kadir Huda
Yine lütfundan ede kullarına vuslat atâ

Lütf u ihsânı Hakkın ihsaya kabil mi aceb
Ad içün cem' olsa ger insân u melek şâh u gedâ

Bu fenâ bağında bir bâki seâdet isteyen
Enbiya vü evliya isrine kılsın iktida

Hubbi dünya ile kaydı nefse kim olsa esir
Hakk'a yüz tutsun yine O'ndan olur derde devâ

Masivayı terkedib Mevlâya ikbâl eylesün
Ey HÜDAYÎ bulmak isterse kişi zevk ü sefâ

— 230

Yâmen benâ bila amedin hazihil kibab
Yâ mursile-rriyah veyâ münşi' es-sehâb

Yâmen yerâ cemii hafayâ-zzemair
Yâmen kaza ve kaddere mâşâ'a fi'l kitab

Salli alâ Habîbike ve'l âl-i ecmaîn
Vestur uyûb-el ümmeti fî mevkıf-il hisâb

Yâ kâşif-el-kurubi ve yâ gafir ez-zünub
Yâ âlim-el guyubi veyâ mülhime-s-sevâb

Yâmen ileyhi yurfeu fî küll-il hevâic
Yâmen ileyhi yürceu fî def'il ızdırâb

Tahhir fu'âde abdike anhubbi mâsivâk
Yâmen lehu -l-tasarrufu yâ mâlike-r-rikab

Yessirlenâ visâleke bil-fazli ve-l kerem
Yâ dafie-l mevânii ve yâ refi-el hicâb

— 231 —

Hakkı koyub bâtıla
Meyl ü muhabbet neden
Tâbi-i Şeytân olub
Fitne vü şirret neden

Rah-i salâha gidüb
Hilm-i sulûk ehli ol
Nefse uyub her zaman
Hiddet ü şiddet neden

Bir kapunun kulları
Bir erin oğulları
Birbirine şer sanub
Buğz u adâvet neden

Fâni cihânın kişi
Mâlini cem'eylese
Bir gün olur kor gider
Cimrilik hisset neden

Devlet-i dünya-yı dûn
Bir kuru sevdâ iken
Fâniye mağrur olub
Ziynet ü şöhret neden

Milki Süleyman ile
Tahtı senindir kani
Bildin ise bunları
Fâniye rağbet neden

Aç gözünü imdi gel
Nur-ı basîretle bak
Meslek-i hayrı koyub
Şerre azîmet neden

Sünnet-i fahr-i Resûl
Oldu çü hayr-i sübül
Mesleği tahvil edüb
Âdet ü bid'at neden

Aklını der başına
Dinle HÜDAYÎ'yi gel
Hak sözü gûş edegör
Böyle sefâhet neden

— 232 —

Erişdi hicranın demi
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'
Ağlatmasın mı âdemi
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

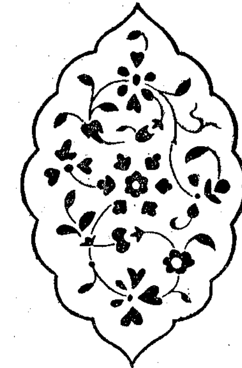
Elden çıkardık mâhımız
Eflâke çıksun âhımız
Rahmeylesün Allahımız
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

Her şeb terâvih tâati
Dine verirdi ziyneti
Müşkil değil mi firkati
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

Ol ey HÜDAYÎ subh u şâm
Zikr-i Hudada berdevam
Meded gitdi şehr-i siyâm
Ey Mâh-ı Gufrân elvedâ'

1. kıt'a (Dügâh)
2. kıt'a (Hüseynî)
3. kıt a (Müsteâr)
4. kıt'a (Ferahnâk)

Not : Bu ilâhiyi yazma nüsha'da bulamadık.

Rubailer, Kıt'alar ve Beyitler (x)

Bize fazlı ile ede inayet
Efendim sevdiğim Sultanım Allah
Rizası yoluna edüb hidayet
Efendim Sevdiğim Sultanım Allah

Gerçi nefse güç gelir dünyadan ayrılmak kişi
Lîk merdat-ı İlâhiye gözetmek hûbdur
Nîçe bin yıllar otursa akibet eyler sefer
İmdi merdât-i İlâhiye gözetmek hûbdur

Sırr-ı matlaba vâsıl ola
Rabbim Kerîm ihsân ede
Kalbe sefâ hâsıl ola
Mevlâ kerîm ihsân ede

Ebvâb-ı bâb-ı hazret
İnsân-ı Kâmil ancak
Miftâh-ı kenz-i vahdet
Ol merd-i vâsıl ancak

Aklın senin ger var ise
Bin cân ile kul olagör
Ger Hakk'a meylîn var ise
Mevlâ rizasın bulagör

Bu âciz kullarına Rabbi kadir
İnayet ede kuvvetler vereydi
Yolunda hizmete tevfik edüb hem
Kuvaya dahi sıhhatler vereydi

Vahdet-i Haliki inkâr etme
Doğru yolu koyub eğri gitme
Rüşdü olana yeter bu şâhid
"İnnemallahü ilâhün vâhid"

Rızkımız ihsan eden Hak
Bir gün bizi aç etmedi
Çok şükür kaadiri mutlak
Gayriye muhtaç etmedi

Zaifim Sabre yokdur iktidarım
Garibim yerde gökte yok kararım
Buyurmuştur Nebî "el Fakri fahri"
Nola fakrile olsa iftihârım

(*) Yazma nüshadaki tertib ve sıraya göre aynen alın mıştır.

Galib olsa kişide Hubbi habibi medeni
Zerrece gelmez ona ziynet-i dünya denî
Terk edüb bid'ati rah-i sünnete salik ol
Bezleder Hakk'a ibadet yoluna cân u teni

Beğim şol nefsi şum emmare bi'ssû
Hevâsına uyanı etdi bedhû

Ko nefsi ol serây-ı kalbe dahil
Çalış sa'y et olunca Hakk'a vâsıl

Taht-ı teshîrindedir cümle cihan
Yâ İlâhi sen inayet et meded
Fazlına muhtaçdır pîr ü civan
Yâ ilâhî sen inayet et meded

Cümle mevcudata sen verdin vücud
Lütfün ile oldu cümle kâinat
Yine mü'min kullara sen ver sebat
Yâ İlahi sen inayet et meded

Şemsi dühâ bedri dühâ
Envârın eyler ilticâ
Heb kullarındır ey Hüda
Yâ kimden eylerler recâ

Günler gelüb geçmekdedir
Kuşlar gibi uçmakdadır.
Ehl-i fesâdın yeri Nâr
Ehl-i salâh Uçmakdadır

Niyazın daima Allaha eyle
Uyan gafletden ey gaafil gözün aç
Çün O'ldur melcei erbâb-ı hâcat
Olubdur hâs u âm ol bâbe muhtâc

Görüb dört nuru Cibril i mükerrem
Var ortasında hem bir nur-i â'zam
Dedi Yârab nedir bu penci envâr
Diledi olmağa andan haberdar

Dedi Cebraile Ol Rabbi ekrem
Muhammed nûrudur ol nur-i â'zam
O dört envâr dahi ol dört velidir
Ebubekir Ömer Osman Ali'dir.

Ey mün'im ü muhsin İlâh
Ey rahmeti çok pâdişah
Hıfzındadır Halkı cihân
Bir dahi yok post ü penâh

İd ü izhaya erişdirdin bizi
Sana çok hamd ü şükürler ey kerîm
Zevk-i âlâya erişdirdin bizi
Sana çok ham ü şükürler ey kerîm

Bu gece kim Leyle-i Mîraçtır
Zevki vasla kulların muhtâçdır

"Ente Rabbi ente hayr-un nâsirîn"
İki âlemde kerem senden hemîn
"Ente Rabbi ente fettah ü kerîm"
"Ente hayy u ente kayyumun kadîm"

Rah-ı hidayetten sapub
Çâh-ı dalâle düşme kim
"Serra"da ve "derra"da Hak
Her haline âgahdır

Cümle merâtibden geçüb
Tevhidi zâte vâsıl ol
Ko Zeyd ü Amre bakmağı
Feali küll'allahdır

Ne denlü rahmet etsen kullarına
Efendi hud rahmetin yok değildir
Ne denlü çok ise cürmü ibâdın
Bahar-ı rahmetinden çok değildir

Yüz sürüb dergâha abd-i zaif
Lütfile ihsânın ister ey kerîm
Bermurâd olsun o bîçâre nahif
Fazlile ihsânın ister ey kerîm

Ne işlerse eğer hayr ü eger şer
Göriserdir onu avret eger er

Yaz olsa soğuk ister kışın ıssı
Meğer kim nefs eder ona tekazi
Esîr-i nefs olub bîçâre insan
Anınçün olmaz ol bir hâle razi

Var imdi âkil ol hayr işle dâim
Olasın tâ iki âlemde sâlim

Şeştâ ve cenk ü tanbur
Hak'dan seni eder dûr
Uyub hevayı nefse
Dünyaya olma mağrur

Her kim bu yolda hâk ola
Aşk ile sîne çâk ola
Erüb serây-ı vahdete
Kalbi sivadan pâk ola

Sürüb yüz bâb ı Hakk'a iltica et
Cenâbı pâkine vuslat recâ et
Siva levsinden el yuyub demâdem
Erib matlûba hoş zevk ü sefâ et

Âsinin yeri Cehennem içidir
Dediğime itimad etmezsen varagör sen
Ehl-i ma'siyet olan duzehler döndüğüne
İtikad etmezsen uşda varagör sen

Nedir bu ellerle ayak
Nedir bu dillerle dudak
Aç gözün ibretle bak
Âlem temâşagâh imiş

Cümle merâtibden geçüb
Tevhid-i Zâte vâsıl ol
Ko Zeyd ü Amr'e bakmağı
"Fa'ali küll'allah" imiş

Kemâli lütf u ihsânından ey Şâh
Dedi "Lâ taknetû min rahmetillâh"
Bu mânadan şu cânım oldu agâh
Olupdur rahmet ümidinde her gâh

Gönül hud dest i kudretle
Yapılmış sun'î halikdir

Fenâ dünyânın fenâsını bilirken has ü âm
Bâkiyi kor fenâsiyle kail olur mu âkil cân
Hayr u şer bunda her ne kim ede kul
Lîk iymân ehlinindir Hakk'a yol

Kalb-i kâmil Kâbeden eşreftir okursan sebak
Kâbeyi mahlûk yapdı kalbi sun'i pâk-i Hak

Hak bizi fazliyle îcad eyledi
Hâtırı mahzunumuz şâd eyledi

Âkil isen nevm ü gafletten uyan
Hâsıl olmaz nefs ü şeytana uyan

Ehli Cennet sefâda olsa gerek
Gönlü istediğini bulsa gerek
Lütf u ihsânı Hakk'ın zuhûr
Hemnişîni ola sefâ ve sürur

Âlemin ahvâline âgâhsın
Rahmeti lütfu çok Allah'sın

Nutfei nâçizi insân eyledin
Hamd ü minnet sana ey Rabbi kerîm
Ehli islâm ehli îyman eyledin
Hamd ü minnet sana ey Rabb ü kerîm

Giydürüb halka vücudun hil'atin
Bize gösterdi kemâli kudretin
Umarız iki cihanda rahmetin
Çok şükürler sana ey Rabbi kerîm

Ey keremkâni Hudavendi azîm
Kullara lütfile ihsân et meded
Haliki külli hadiyi dâr-ı naîm
Yollarını fazlınla âsan et meded

Ger verilse bir kişiye ömri Nuh
Hâsıl olsa ona envai fütuh
Menzilidür âkibet taht-et-turâb
Kimseye bâki değildir bu harâb

Hükmi Kur'anla âmil olmak aceb seâdetdir
Hubbi dilden zail olmak aceb şekavetdir

Aç gözün gafletden uyan
İbâdet eyle her zaman
Receb Şâban ve Ramazan
Mübârek aylardır gelen

Kış günleri zahmetlidir
Yaz günleri niymetlidir
Rahmanımız rahmetlidir
Kullarına ihsân eder

Müşkilin es-sabr miftâh-ül fercle hal edüb
Bâd üsrin yüsrâ fikriyle nazar kıl her zaman
Suret i bî mâniden pâk eyleyüb dildârını
Halvet ü celvetde zikrullahı kıl vird-i zebân

Aceb bu nevm ü gafletden gözün açıb uyandınmı
Bu fâni âlemin zevk ü sefâsından usandın mı
Hevâlarda izaet eyleyüb sermayei ömrü
Bu hal ile huzur-ı Hakk'a varmakdan utandın mı

İlm-i Billâha çalış yürü var ey himmet-i dûn
Nîçe bir câze yecûz nîçe bir kâne yekûn

Kali ko hâle ir efendi hemin
Ânide geçüb ol makama karîn

Mâsivâdan cezbedüb ol matlâb-ı âlâ bizi
Çok belâdan saklamıştır hazreti Mevlâ bizi

Nîçe yüzbin hamd ü şükr olsun O'na
Andan olur çünki her derde devâ
Olsun O'na niçe bin hamd ü senâ
Kim bize dâim işi lütf u atâ

Kula Hak verdi bunca niymeti Hak
Lâcerem hamd ü şükre O'ldur ahak

Vâsılın zevkini cânâ ne bilsün zâhid ü miskin
Efendi kande fehm eyler cimaın lezzetin innîn

Uyan gafletden ey gafil bekâ milkine rağbet et
Yeter şeytan-ı nefse uydun Resûle iktida et

Habibi hazreti Rahmân Muhammed Mustafâ kanî
Ebubekri Ömer Osman Aliyyü murtezâ kanî

Şol talibi sâdık da kim
Hubbi Huda galib ola
Ol vâsılı hazret olur
Mansıb ana talib ola

Kâmile mâlûm bir cüz ile ahval-i küll
Bir gülistandan nişân için bir dâne gül

Sıhhatı abdânile iymanı kâmil var iken
Tâc ü taht ister mi Mevlâdan aceb âkil olan
Niymeti sıhhat dahi iymanı kâmil var iken
Mal ü mül k ü saltanat ister mi hiç âkil olan

Kul oldunsa eger kaadir Hudaya
Kulunu hıfz eder ol Hayy u kayyum

Kıyl ü kali terke say'et sim ü nefsi eyle kal
Ehl-i hal ehl-i makam ol olagör sahib kemâl

Mürşid-i râh-i hakikat ârif ü kâmil gerek
Sâkin-i sahn-i hidayet Hazrete vâsıl gerek

Maziye kılma teessüf
Yeme müstakbel gamın
Hâlini hoş gör ki ömrün
Hâsılı mir'uz durur

Ganidir Hakkile bâlim
Nola ger yoğise halim
Umarız fazlı Hakkile
Hemişe hoş ola hâlim

Bendene eyle hidayet ey Râhîm
Tâ ola âsân Sırat-ı Mustakîm
Rahmetin bîhaddurur fazlın âzîm
Lütf u ihsân hep Senindir ey Kerîm

Eger bir kimse sıdkile derundan ede istiğfââr
Umarız mağfiret ede ona Ol hazreti Gaffar

Gar-ı sadrimde habibim olalı aşkın nihân
Başım üstünde hemâme gam pâyidür âşiyân

Ankebut-ı dağ-ı mihnet perde çekmişdir ana
Bu değildir gördüğün ey yâr-ı sâdık her zaman

Nolaydı hay nolaydı vay nolaydı
Gönül rahat beden sıhhat bulaydı
Cemii müşkilât âsân olaydı
Huda'dan zerrece rahmet olaydı

Âfitâbım bir hilâl ebrû değildir mâh nev
Asumanı şahnişinindir şehr zernişân

Dolanır her şeb çerağı encümiyle kevkebi
Bir tarîk ile Sana yol bulmak ister kâhkeşân

Şâne ile âşinâ olub sebâya uymasa
Dostum çıkmazdı başdan kâkilü anber feşân

Ne kudret issı Sultansın İlâhi
Ne rahmetkânı rahmansın İlâhi

Kârıbanı salikân etse sulûk
Anlara olur gıda ezkârı Hak

Kişi yolunda sâdık gerek
Mey-i gafletden ol ayık gerek

Ezan okunsa kılsak namazı
Hem etsek hazreti Hakk'a niyâzı

Aceb ol kendin özün kande buldu
Kamusu hûd Hudanın bahşişidir

Erişirse inayet yâr elinden
Halâs olur kişi ağyâr elinden

Hatâdır müznibe israr etmek
Gerekdir zenbe istiğfar etmek

Bal demekle tatlı olmaz çün dehân
Yürü anı tatmağa sa'y et hemân

Devlet-i dünya için çekdin taeb
Sıhhatın kadrini bildin mi aceb

Devlet-i dünya için çekdin taablar er geç
Bâri sıhhat nimetin kadrini bildin mi aceb

Gaflet ile her ne denlû eylese kullar günah
Rahmetinden çok değildir ey keremkâni İlâh

Âkil olan anlar bunu dünya misafirhânedir
Bâki sefâ tahsiline sa'y etmeyen dîvanedir

Hizmet eyle pîrine sıdkiyle sen
Hak yolunda bezledegör cân u ten

Ziynet-i dünyâya mağrur olma gafletden uyan
Ne iyi kalır ne kem bunda konan göçer hemân

Cism ü cânı hazreti Mevlâya teslim edegör
Halikin fermânını sıdkiyle tâ'zim edegör

Sâlike olursa tevfikin refik
Lâcerem âsân olur ana tarîk

Hak kapusunda biter cümle murad
Âkil isen muhkem eyle itikad

Hâlikin makbulu mahbubu Resûl
Yer imiş hurma ile battayı ol

İnayet olsa Hak'dan bir kuluna
O kul sâlik olur Mevlâ yoluna

Fazlın ile çün bize verdin hayat
Senden olur yine hüsni iltifat

Hazreti Mevlâ hidayet etmeyince bir kula
Çâre yokdur kim ol insâfa gele hâsıl ola

Ârifin bir cenneti var âlemi dünyâda kim
Âhiret Cennetine asla tehassür eylemez

Âşıkın aşkı özge hâlet imiş
Sâdıkın sıdkı key seâdet imiş

Ehl-i zâhir gaflet ile Hakkı kor dünya sever
Benzer ol demmağa kim ol kelb murdârın arar

Mâsivâdan yüz çevir başında aklın var ise
Hakk'a ikbâl et eğer nur-i seâdet yâr ise

Emri Hakka imtisal etmek kula matlûb imiş
Hem rizaullahı tahsil eylemek mahbûb imiş

Dalâl ehli cihan içinde çokdur
Hidayet olmayana çâre yokdur

Hudaya hamd u minnetler hemişe lütfu âm olsun
Habîbin ruh-ı pâkine selât ile selâm olsun

Fazl u ihsânındır ey kaadir Huda
İrse matlûba ne var abd u gedâ

Cenabundan olursa hüsnü tedbir
Eder Yârab o can u cisme te'sir

Dertli olan kullara eyle nazar
Hep senin halkınla olur hayr u şer

Var iken dergâhı Hak
Ayruk ya kende varayım
Halikim Rabbim dururken
Ya ben kime yalvarayım

Müstakîm olmağa sa'y et ki göre servirevan
Müstakîm olmakla incitmez anı bâd-ı hezân

Devleti dünyaya mağrur olmağıl
Fânidir bâki değildir öyle bil

Sâlik-i râh-ı tarikât ol beğim evlâ budur
Mazhar-ı nûr-ı hakikat ol beğim â'lâ budur

Devleti dünyaya mağrur olma aklın var ise
Fâniye aldanma ger nur-i basîret var ise

Benim diyen kat'i ahmak kişidir
Ki zîra "ben" demek Şeytan işidir

Bülbüle cevr ü cefâ etme gülüm
Ayağıyla gelene olmaz ölüm

Edüb eyliği suya ilka
Balık bilmezse bilür anı Mevlâ

Olursa iylik ger suya lâhik
Bilür Hâlik ne var bilmezse balık

İyiliği et suya at bilmezse ger balık anı
Bilür ey dil âlim ü dânâ olan Hâlik anı

Eyliği et suya at zayi ola sanma tek
Bilir ol âlim ü dânâ nola bilmezse semek

Gele bir nesne ki min gayri taleb
Anı Hakdan bilür erbâbı edeb

Gitse dilden zulmet ü kibr ü riya
Görünürdü anda nur-i Kibriyâ

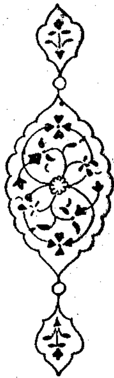
Nefsini islâha sa'y et bir zaman
Cânın almadan Huda-yı müsteân

Âsumani dil sefâ bulmuş gibi
Şemsi vahdetden ziya almış gibi

Bu kalıb-ı zulmânide
Tahsil edegör nur-i zât
Ârif bu mânayı bilür
Zulmetdedir âb-ı hayat

Kalay olmasa ayine arkasında
Görünmezdi bu suret karşısında

Sa'y edib yolunda sâdık olagör
Hâb-ı gafletden uyanık olagör

İrüb lütf-i kerem dar-üş-şifa fazlı rahmetden
Halâs eyle bizi yarab bu derdi mihnetden

Hak inayet edicek her müşkili âsân eder
Bir kulundan râzı olsa ana çok ihsân eder

Yerler ü gökler lisanî hal ile hep çağırır
Derler Allaha gelin kim kim mâsivâda yok vefâ

Ne sandın sen alan Hak'dır veren Hak
İşiten, söyleyen Hakdır, gören Hak

Bahrin ahvalini anla cûşundan
Kutlu gün bellidir doğuşundan

Fâni dünyâdan bekâ milkine eden sefer
Ger selâh ehli ise bulur sefâ vü zevk eder

Nefs-i habise uyma raunetlerin gider
Yoksul çekinse gör gene lâbut ziyan eder

Sui tedbir eylemek lâyık mıdır
Hayra te'hir eylemek lâyık mıdır

Sanma sen bizi Süleyman u Selim'in kuluyuz
Haliki Âllâm olan Rabbi Kerîmin kuluyuz

Bu meseldir söylenir halkın dilinde daimâ
Dinleme düşman sözünü umma avretden vefâ

Hizmet-i Hâlikde olmak hûb imiş
Tâatı Mevlâ kula mahbûb imiş

Ehl-i zâhir ömrünü nahvile sarfa sarfeder
İlmi bâtından velî gaafil gelir gaafil gider

Ziynet-i dünyâya mağrur olmayan âkildürür
Aldanub mağrur olan câhildürür

Saklayıb nârı Cehennemden ibâdı ol Kerîm
Mahz-ı fazlile ihsan eyleye Cennet naîm

Rabbi izzetden eğer ihsân ola
Dar-i ukbâyâ sefer âsân ola

Kerîm Allah Rahîm Allah inayet ede kuluna
Mevaniden halâs edüb hidayet ede yoluna

Istikamet ehli hıfz-i Hakdadır ermez ziyân
Anınçün serviyi incitmez beğim bâd-ı hezân

Kellei sükkerden aldınsa gılafı gam yeme
Kelle sağ oldukça yine bir külâh eksik değil

Kışın iyi gününe düşmanın eyi sözüne
Her kim aldansa peşimanlığı kendi özüne

İlâhi çün halâs etdin müderrislik kazâsından
Visalin lütfedib kurtar bizi varlık belâsından

Fazlın ile çün halâs etdin bizi tedrisden
Yine hıfzeyle yârab nefsimiz telbisden

Yâ âlimü yâ hâdi sahhih ameli ve itikadî

Teâlâ Rabbüne-r-rahman
Ânil aczi aninnoksan

Lehül fazlü lehül ihsân
Lehül cûdü lehül imdâd

Allahüme eslih ameli ve itikadi
Ve evsaleni bifazlike ilâ muradi

Elhamdüleke ve-ş-şükrrulek
Yâ menlehu-l-fazl-ül azîm
Yessirlenâ fevkal visâl
Yâ müsteân ü yâ kerîm

Fe leysel kalu kal hâl
Ve leş el ilmüke-l âyn
Fe âynen-nâkisü-l â'mâ
Ve âyne sahibü-l âyn

Nebiyyi müctebâ geldi
Resûli murtezâ geldi
Habibi bâ sefâ geldi
Muhammed Mustafâ geldi

Gönüllere şifâ olan
Kamû derde devâ olan
Bize Hak'dan atâ olan
Muhammed Mustafâ geldi

Bahâristan bahâristan
Güzeldir bağ ile bostân
Sefâ ile edüb seyrân
Hemişe şâd ola dostân

Beyzai zağı koyub tavusi kudsün altına
Cenneti ma'va içinde ana yapsan âşiyân
Terbiyet etsen anı envayı nimetle beğim
Zağdır yine ancak eden zuhûr andan hemân

Zulmet ü şirkü hevayı def'içün
Nuri pâki Mustafâ ola şefî
Arada cümle hicâbı ref'içün
Nuri pâki Mustafa ola şefî

Bu haber mâlûmu olsun samiin
Şem'e yokdur ihtiyacı câmiin

Âleme rahmet şefâat kânıdır
Lî meallah kasrının mihmânıdır
Âşıkı dil hastanın dermânıdır
Nuri pâki Mustafâ ola şefî

Hak anın emrini tedbir eyledi
Zikr ü tesbih ile ta'mir eyledi

Şâkire gerçi Hak çün sevâb verir
Sâbire ammâ bî hisâb verir

Sakın mağrur olub câhe müeyyed sanma âfâkı
Bu âlem cümle fânidir hüvel hayyu hüvel bâki

Fenâ mülkine aldanma durur sanma bu âfâkı
Cihan fânidir ey gaafil hüvel hayyu hüvel bâki

Nola ol münkiri duai veli
Kese mânazir Zülfikârı Ali

Kitabün fihi ilm-ü-d dini mezkûr
Ve amelü bimucibi nûrun alâ nûr

Lizatillahi lezzetün ve nûrü-l hakki mir'at
Ficahid fi sebili kabbi fezikrullahi mirkat

Şer enal yevme fî emrin azîm
Tevekkelnâ âlel hakkıl kadîm

Lehul fazlu lehul lutfü lehul cûd
Fenerhu rahmet-er-rabbi-er-rahim

Fectehid fî hayri kesbin dâimâ
"Leyselil insâni illa maseâ"

Fekâne kulübünâ min hadid
"Fihâ vea'dün ve lâvaîd"

Gafletden aç gözünü hizmete etme ihmal
Taat kişiyi eyler bâki naîme îsal

Ente Mahmud ente Ma'bud ente matlûb ente maksûd
Ente ma'bud ente maksûd ente mevcûd ente Mahmûd

Tevekkeltü hakken alâ Hâlik
Ve fevveztü emri alâ râzik

Kim ki bir pendi leziz isteye bu kemterden
Vec'i batna asel enfa' imiş sükkerden

Uragör esb-i nefse tâ zeyane
Seni uğratmaya tâ kim ziyâne

Cihan fânidir bâki değildir ey yâr
Tedarikde olagör imdi her bâr

Cihan fânidir ey gaafil yeter tapdın bu dünyâya
Yürü var imdi sıdkile ibâdet eyle Mevlâya

Mâsiva hubbünü gönülden sür
Vahdeti zâte sen irgör

Men amile sâlihan bi hüsnil itikad
Evselehüllahü bifazlihi ilel murâd

Tevhid-il ef'al-i ve-s-sıfat ve-z-zât
Ve miftahi-d-derecât-il âliyât

Âkil nefsi kâmil olmağa kaçan himmet eder
Onmadıklık var iken onmağa kim gayret eder

Sakın aç kalırım sanma hey insan
Hemân şükredegör nîmet firâvân

Zuefâ kullarını Hak gözede
Ol seâdeti erişe bize de

Sermayei sedet âlem Muhammedest
Maksûdu azim tiynet Âdem Muhammedest

Şu demki milki dünyadan Muhammed Mustafâ gitdi
Sevindi âhiret ammâ bu âlemden sefâ gitdi

Lâzım olan sâlikine yoklukdur
Mâni olan hazrete çoklukdur

Eger bulmak istersen kadri cemîl
Ne vasî ol ne vekîl ol ne kefîl

Bakma nâdâne eger Husrev devrân ise
Kıl nazar ehli dile hâkile yeksân ise

Velevkânetiddünyâ mukkiri ikâme
Lâkâne cîybullahi fihâ müeddâ

Âlime aşkı ilâhiden kaçan kim bâd eser
Âşık-ı sâdikda kalmaz gayri sevdâdan eser

Venbike ey arcetecrîd tevhidi Hüda
Der nezed fikdan had vecdani külli mâsivâ

Nahve sarfeyleme ömrün yürü mahv öğrenigör
Kişi matlubi hakkiye fenâ ile erer

Ettevhîd ırak yâ ekberi'su'ban-in-nefs
Ve Tarîki İslâme ilâ makami-l üns

Necamin nefsihi me vehhadellah
İzâ-t-tevhîdi tiryâki islâm

Ettevhidi-s-sihat-ül-eşbâh ve rahat-il ervâh
Ve minhâc-ül envâr ve Mîrac-ül esrâr

İbâdı nefsi şuma galib eyle
Kerîm Allah Rahîm Allah meded et
Sana sıdkiyle lütfet talib eyle
Kerîm Allah Rahîm Allah meded et

Âkil olan devleti dünyâya mağrur olmasın
Rüşdü olan bir kuru sevdaya mesrûr olmasın

Bâb-ı Hakka yüz sürüb ihsânını etsen recâ
Bermurâd eyler seni lütfile ol kaadir Hudâ

Ederse bir kişi mazlûma nusrat
Makam olur ana gülzârı cennet

Tecellî eylese ol Hayy u kayyum
Olurdu mâsivâ hep cümle ma'dum

Bu mâ'ni ger sana olduysa mâ'lûm
Sivâdan var imdi gözün yum

Yalınız vahyile olan işret ü şevkü tarab
Cismile bile olan gibi olur mu aceb

Sefayı billâh Hakka teveccüh etse bir kişi
Muradına olur vâsıl tamam olur anın işi

Her ne takdir etse ol kâadir İlâh
Cümlesi hikmetledir bî iştibah

Varub dost gülistanına giregörelim
Yürü cânan ilin seyran edegörelim

Hakkın fazlile ihsânı çok
Kerem deryâsına gayet yok

Cümle insan bir babadan bir anadan oldular
Pes yine birbirine hıkd u hased etmek neden

Gör anı o yola uğrayın der
Yiyen bilmezse bilir doğrıyan der

Nevm ü gafletden uyanıb aç gözün merdâne bak
Ehl-i Hak'la olagör olma anlardan ırak

Gönül verme cihânın lezzetine
Ki ol değmez sonunda hasretine

Efendiden olursa kula ihsân
Olur ol Cennet içre şâd u handân

Eger sidre eger tûba
Eger dünya eger ukbâ
Eger ulâ eger uhrâ
Senindir hep güzel Mevlâ

Ey âlim ü ey hakîm ü ey habîr
Ey rahîm ü ey semi ü ve'y basîr

Îd-i ekber îd-i ezhâdır beğim
Îd-i â'lâ kurb-i Mevlâdır beğim

Efendim pâdişahımsın Hudâyâ
Rahîmimsin ilâhımsın Hudâyâ

Elin altındadır dünya ve ukbâ
Eden sensin kamû emvâtı ihyâ

Muradın talibin eylersen îtâ
Bize de vâsılın ihsân elye Mevlâ

Ey keremkâni ibâdın dâimâ işi maksûr
Nola fazlınla sen rahmet etsen yâ Gafur

Fazlile ihsâna mevâkıfdır cümle umûr
Daima ibâdın işi dalle ve cürmü kusur

Gönül verme bu fâni mülke zinhâr
Yürü var himmetin ukbâya eyle

Ne dünyâdan geç iki âlemden ey yâr
Niyâzın Hazreti Mevlâya eyle

Makamı Kâbe kavseyne güzâr et
Teveccüh sırrı ev ednâya eyle

Şehr-i İstanbul şerri fitneden hâli değil
Zühd ü takva ve ibâdet herkesin hâli değil

Kulun işi cürmile noksân imiş
Hakk'a lâyık afvile gufrân imiş

El eli yur âdet üzre bu iki el yüzü yur
Bâzıyı ba'za sebeb komuş müdebbir-i umûr

Milki kalbde her kaçan kim hâkim ola mîri aşk
Mâsivâdan kurtarır lâbud anı te'siri aşk

Nâkısın işi hatâ noksân olur
Kâmil işi afvile gufrân olur

Kani âlemde bir yâr-ı vefâdar
Ki dosta gülşen ola düşmâna hâr

Şu kim nefs ü hevâsını gidermiş
Hevâyı Hak ânı teshir edermiş

Kim ki livechillah dünyada esir âzâd eder
Âhiretde ol dahi âzâd olub görmez keder

Ahmed'in farkı Ahad'den mîm'i imkân iledir
Aradan imkânı kaldırsan kalır "Vahdet" hemîn

Hizmet-i Hakkile Şeyhin hizmeti cem'olsa ger
Hizmetini şeyhinin sâdık olan takdim eder

Emri Hakkile ne denlû dursa işbu dehr-i dûn
Ehl-i İslâmın eli altında olsun kâfirûn

Cefâdan yüz çevirmez derdi gamdan lezzet almışdır
Bezmi divane gönlüm çok belâdan arta kalmışdır

Canan metaı vaslını vadii gama satmaz
Sahrada gezmese Mecnûn Leylâ yabanda yatmaz

Uzlet ü vuslât gibi cihanda özge âlem bulmadım
Âlem-i vahdet gibi dünyâda âlem bulmadım

Mansıb olsa kadılar hiç kimse kılmaz nazar
Kim denilmişdir" izacae-l âm-el-baser

*

Bülbüli şûrîdeden gelmez gülistana zarar
Bağıbânım sen hemân bostanı ayrıkdan sakın

Mücrim ü âsi kulundan bir günah eksik değil
Anınçün yâ ilâhî bir gün âh eksik değil

Gayete yetmiyen kişi tarîki
Necâte nice irgöre garîki

Üzüm vakti kavun karpuz zamanı
Hudâ niymetle zeyneyler cihânı

Esirge hey inayet issı sultânım
Cemii zenbime estağfirullah
Yine senden olur bu derde dermân
Cemii zenbime estağfirullah

Âlem dağını seyret yürü var
Sefâ bulsun der isen kalbin ey yâr
(Sene: 1175)

Eserin hazırlanışına dair son birkaç söz

Bundan önceki, **İlâhî Nağmeler** adlı derlememizi ele alıncaya kadar Hüdâyî hazretleri hakkında bir eser neşretmeyi kesinlikle düşünmemiştik. Vaktâki mübarek dîvanları elimize geçti; gönlümüz tutuştukça, bu husustaki arzumuz da alevleniverdi. Bize teveccühü olanlar da maddeten ve mânen körükleyince niyyetlerimiz kolaylıkla fiil sahasına çıkmış oldu.

Başlangıçta, 12 kadar kaynağı karıştırmak suretiyle hazırladığımız metinle birlikte, 1338 tarihli matbû dîvanı aynen bastırmayı tasarlamıştık. Hatta, dîvanın daktilosu için —ücreti karşılığında— Ankara ve İstanbuldaki bazı güvendiğimiz dostların delâletini rica da etmiştik. Aylar geçtiği halde; bu emelimize bir türlü nail olamadık. Herkes sözbirliği etmişcesine mazeret ileri sürüp: itizarda bulunuyordu.

Elimize yazma nüsha geçince; işte o zaman bu vazifenin de nâçiz şahsımıza terettüb ettiğine kani olarak, geceyi gündüze katmak suretiyle neticeye ulaşmak müyesser oldu. Şöyle ki:

Yazma nüshayı esas aldık. Matbu olanla karşılaştırmak suretiyle 232 İlâhiyi yazıp tamamladık. Son kısımdaki kıt'a ve beyitler ise, sâdece yazma nüshadan alınmıştır.

Matbu dîvanın sonunda tam dört sayfa hata-sevap cetveli vardır. Mukabele esnâsında yanlışların sâdece onlardan ibaret olmadığına da şâhit olduk. Ayrıca, her ikisi arasında ufak tefek farklar veya noksanlıklar da tesbit olunmuştur.

Tertib, ifâde ve metin bakımından yazma nüsha bizim için esas olmuştur. Mükemmel başardık iddiasına da kail değiliz. Ancak, büyük bir aşk u şevk ile elimizden gelen gayreti sarfeylediğimizi kemâli samimiyetle söyliyebiliriz.

Eseri, önceden 160 sayfa olarak tesbit eylemiştik. Bu itibarla, Hazret-i Pîrin matbu divanları başındaki bir-iki risaleyi, başka mülâhazaları da göz önüne alarak henüz neşretmemiş bulunuyoruz. Bu yoldaki çalışmalarımız inşaallah devam edecektir.

Hak tecellî eyleyince, umarız ki Hazret-i Şeyh'in diğer çok önemli âsârı da bu günkü bîçâre neslin istifadesi için gün ışığına çıkarılmış olur.

Gayret bizden Tevfîk ancak Huda'dan;
Unutmayın dostlar bizi duâdan!

Kemaleddin Şenocak

Düzeltme: Üçüncü sayfanın 15. satırı başındaki "inse" sözünün "ise" olarak düzeltilmesini dileriz. **K.Ş.**

BÜYÜK VELÎLER DUASI

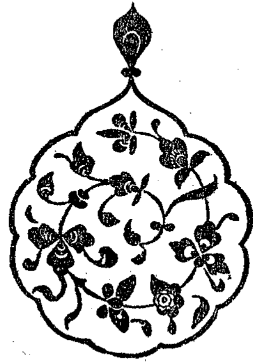
دعاء اوليا عظام

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم يا ثابت يا معين ، يا احد يا زكي يا نور يا طرطائيل
يا لطيف يا عدل يا يقين يا سمكائيل يا كريم يا باسط
يا عزرائيل يا رافع يا غني يا جبرائيل ، اللهم يا معشر
الجن والانس والارواح والملائكة المقربون ، اللهم
يا تواب يا سلام يا شكور يا ميكائيل يا ودود يا قاهر
يا اسرافيل يا فتاح يا قادر يا هادي يا ظاهر يا ملائكة
المقربين ، ويا دعوة الجن والارواح والملائكة المطهرين
، وقلوب الارواح والشاهدين ، وبحق الارواح
والاولياء ، وبحق الجن الازلام الملك الارواح ،
وبحق طرفة العين والشاهدين يا ظاهر يا باطن الجن
والارواح والخضر والياس ومحمد الذي ملائكة الارواح
الجن والملائكة المقربين اللهم يا صبور سخر لنا قلوب
كل بني آدم وبنات حوا وبحق سر هذه الاسماء الحسنى

والاسم الاعظم والجن والانس يا الله يا شافي يا جن
الارواح الملائكة المقربين ، لا خوف عليهم ولا هم
يحزنون ، يا معشر الجن المتكبرين المتقربين والله العظيم
الكريم ، وبحق المشرق والمغرب ولا اله الا هو
الذي اسئلك الجن والارواح الليلة المقربين ، برحمتك
يا ارحم الراحمين ،

NOT: Bu dua metni eldeki Yazma Nüshadan aynen alınmıştır.

KAYNAKLAR

1— Vâkıat'ın Türkçesi, Tecellîyat, Necâtü-l Garik ve Tarîkatnâme adlı Türkçe Risaleler ile DÎVAN-I İLÂHİYAT bir arada, müzehheb YAZMA NÜSHA (H. 1175)

2— Külliyat-ı Hazreti Hüdayî (K.S.)
Mehmed Gülşen ef. Bahriye Matbaası 1338 — İstanbul

3— Ziyareti Evliya
Hocazâde Ahmed Hilmi, Cihan Matbaası, 1325 Darü-l Hilâfeti-l âliye (İst.)

4— Hadikati-l Cevâmî
Hâfız Hüseyin (Ayvansarayî) Matbaaî Âmire 1279-1281 (İki cilt) İstanbul

5— Kitab-ı Silsilenâmei bi tarîki Celvetiyye
Şeyh İsmail Hakkı Bursevî, Haydarpaşa Hastanesi Matbaası 1291 İstanbul

6— Hidayet-es-sâlikin, Bahriye Matbaası 1331 — İstanbul

7— Osmanlı Müellifleri → sicilli osmani - Mehmet Süreyya
Mehmed Tâhir bey (Bursalı), Matbaaî Âmire 1333 — İstanbul

8— İslâm Ansiklopedisi, Bayramiyye ve Celvetiye maddeleri
Millî Eğitim Bakanlığı — İstanbul

9— Osmanlı Devleti Tarihi, Cilt: II 196 İstanbul
(**Hammer** târihi yeni baskı)

10— Seyyid Aziz Mahmud Hüdayî, İlâhiyat Fak. Dergisi 1968—Ankara
Fevziye Abdullah Tansel'in makalesi

11— İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi Cilt: III — 1950 İstanbul
İsmail Hâmi Dânişmend

12— Tasavvuf, Garanti Matbaası — 1969 — İstanbul
Mâhir İz.

TURGUT ŞEDELE MATBAASI
Telefon : 27 32 20
İstanbul